ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيفا دروبشيان

1500 Լ.Ո. 83ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 139 (23244) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 24 ՕԳՈՍՏՈՍ 2009 10 ԷՋ

ԱՐՄԷՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ՝ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴԵՍՊԱՆ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան 22 օգոստոսին ստորագրուած հրամանագիրով մը Արմէն Մարտիրոսեանը նշանակեց Գերմանիոյ մէջ Հայաստանի արտակարգ եւ լիապօր դեսպան:

Մինչ այդ, ան ՄԱԿ-ի մէջ Հայաստանի ներկայացուցիչն էր:

ՁԱՔԻ ԱՊՊԱՍԻ ՈՂՋՈՅՆՆԵՐԸ ԿԸ ՓՈԽԱՆՑԷ ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԼԷՅՄԱՆԻՆ

Նասրի Խուրիի հետ հանդիպումի պահուն

Ապպաս Ձաքիի հետ հանդիպումի պահուն

Անցեալ շաբաթավերջին հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյման Պաապտայի պալատին մէջ ընդունեց պետական նախարար Նեսիպ Լահուտը, որուն հետ քննարկեց այժմու իրադարձութիւնները եւ կառավարութեան կազմութեան նպատակով կատարուող խորհրդակցութիւնները:

Հանրապետութեան նախագահը ներկայ կացութեան եւ յառաջիկայ հանգրուանի հեռանկարներուն վերաբերեալ խորհրդակցութիւն ունեցաւ նաեւ նախարար Խալեթ Քապպանիի հետ:

Նախագահ Սլէյման այնուհետեւ ընդունեց Լիբանանեան-սուրիական գերագոյն խորհուրդի նախագահ Նասրի Խուրին, որմէ տեղեկացաւ խորհուրդի գործունէութեան մասին եւ անոր հետ քննարկեց լիբանան-եւսուրիական երկկողմանի յարաբերութիւնները:

Նախագահական պալատ այցելեց նաեւ Լիբանանի մէջ Պաղեստինի ազատագրութեան կազմակերպութեան (ՊԱԿ) ներկայացուցիչ Ապպաս Ձաքին, որ նախագահ Սլէյմանին փոխանցեց Պաղեստինեան իշխանութեան նախագահ Մահմուտ Ապպասի ողջոյնները: Ձաքի հանրապետութեան նախագահին ներկայացուց նաեւ Ֆաթհ շարժումի խորհրդաժողովին որոշումները:

Քննարկուեցան նաեւ լիբանանեան եւ պաղեստինեան իշխանութիւններուն միջեւ գոյութիւն ունեցող յարաբերութիւնները:

Նախագահական պալատի այցելուներէն էր նաեւ նախկին երեսփոխան Նասեր Քանտիլ:

ՄԻՆՉ ՔԱԶԱՔԻ ՍԿՈՎՏԻԱՆ ՈՒ ԲՐԻՏԱՆԻԱՆ ԿԸ ԳՈՎԱԲԱՆԷ

ՄԵԿՐԱՀԻ ԱԶԱՏ ԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ԴԻՒԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՎԷՃ ԿԸ ՅԱՐՈՒՑԷ

Քազզաֆի եւ Մեկրահի

Անցեալ շաբաթավերջին, Լիպիոյ ղեկավար Մոամմար Քազզաֆի ընդունելով 1988-ին Լոքբրպիի մէջ 270 զոհ պատճառած «Փան Ամ» օդանաւի ականահարման համար ցմահ բանտարկութեան դատապարտուած Լիպիոյ գաղտնի սպասարկութեան նախկին գործակալը, յայտնեց, որ «այս քայլը երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութեանց շահերէն կը բխի... եւ իմ ու իրենց անձնական բարեկամութենէն, եւ դրական կերպով պիտի արտացոլայ երկու երկիրներուն միջեւ գործակցութեան բոլոր մարզերուն մէջ»:

Քազզաֆի գովաբանեց Սկովտիան Ապտել Պասիթ Մեկրահին գութի հիմամբ Լիպիա վերադարձնելու «քաջութիւնը» ունենալուն համար:

Միացեալ Նահանգներ եւ Բրիտանիա դատապարտեցին Մեկրահիի նկատմամբ ցուցաբերուած «հերոս»ի ընդունելութիւնը:

Բրիտանիոյ արտաքին գործոց նախարար Տէյվիտ Միլիպանտ յայտնեց, որ Լիպիոյ պետական պատկերասփիւռի կայանէն ցուցադրուած տեսարանները «խորապէս անհանգստացնող» են եւ յառաջիկայ օրերուն Քազզաֆիի կառավարութեան վարուելակերպը պիտի ճշդէ, թէ Լիպիա միջազգային ընտանիքին մէջ պիտի ընդունուի՞, թէ՞ չէ:

Բրիտանիոյ վարչապետ Կորտըն Պրաուն Մեկրահիի ազատ արձակումէն առաջ Քազզաֆիին նամակ մը յղելով անկէ խնդրած էր «փափկանկատութեամբ շարժիլ»:

Սպիտակ տան բանբեր Ռոպըրթ Կիպզ ըսաւ, թէ Մեկրահիի Լիպիա ժամանումին պատկերները «1988-ին սիրելի մը կորսնցուցած վերապրողներուն համար խորապէս վիրաւորական են: Կը կարծեմ, որ երկ Լիպիոյ մէջ մեր տեսած պատկերները զայրոյթ եւ սրտխառնուք կը պատճառեն: Կը շարունակենք այս ահաբեկչական ոճիրին իբրեւ արդիւնք սիրելի մը կորսնցուցած ընտանիքներուն մեր ցաւակցութիւնը յայտնել»:

Կիպզ յայտնեց, որ Սպիտակ տունը լիպիական իշխանութիւններուն հետ կապի մէջ է: «Մեր զայրոյթը արտայայտած ենք: Լիպիացիներուն հետ քննարկեցինք այն, ինչ որ պատշաճ կը նկատենք: Պիտի շարունակենք այս անհատին եւ լիպիական կառավարութեան քայլերուն հսկել»:

57-ամեայ Մեկրահի, որ Լոքբրպիի հարցով դատապարտուած միակ անձն է, բրիտանական «Թայմզ» օրաթերթին հետ շաբաթ օր լոյս տեսած հարցազրոյցի մը մէջ յայտնեց, որ «բրիտանացիներուն եւ սկովտիացիներուն պատգամս այն է, որ անպարտութիւնս ցոյց տուող փաստեր պիտի ներկայացնեմ եւ իրենցմէ խնդրեմ զիս դատել»:

Ան նշեց, որ «եթէ (Բրիտանիոյ) մէջ արդարութիւն գոյութիւն ունի, անպարտ պիտի հռչակուիմ կամ դատավճիռը պիտի բեկանուի, որովհետեւ անապահով էր: Արդարութեան վիժում մը կար»:

Մեկրահի ըսաւ, թէ այն միակ տեղը, ուր պէտք է երթայ, բժշկական խնամքի համար հիւանդանոցն է: Մի մտահոգուիր պրն. Օպամա, պարզապէս երեք ամիս մնացած է (մինչեւ մահանամ):

Մեկրահի յայտնեց, որ կը հասկնայ, թէ Լոքբրպիի զոհերու հարազատներէն շատեր զայրացած են իր ազատ արձակումէն: «Անոնք ինծի նկատմամբ ատելութիւն ունին: Բնական է, որ այսպէս վարուին», ըսաւ ան աւելցնելով, որ ուրիշներ իր բանտ գտնուած ատեն նամակ գրած են ըսելու համար, թէ անմեղ ըլլայ կամ յանցաւոր, կը ներեն իրեն:

«Անոնք կը հաւատան, թէ յանցաւոր եմ, սակայն իրականութեան մէջ այդպէս չեմ: Օր մը ճշմարտութիւնը այլեւս թաքնուած պիտի չմնայ: Մենք արաբերէն ասացուածք մը ունինք «ճշմարտութիւնը երբեք չի մեռնիր»:

«ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՀՌՉԱԿԱԳԻՐԸ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԵՒ ՈՒՂԵՆՇԱՅԻՆ ՓԱՍՏԱԹՈՒՂԹ ԷՐ ՄԵՐ ԵՐԿՐԻ ԱՊԱԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱՐ»

Կ'ԸՍԷ ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Երէկ Հայաստանի մէջ նշուեցաւ Անկախութեան հռչակագիրի ընդունման 19-րդ տարեդարձը: Այս առիթով Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան հայ ժողովուրդին յղեց շնորհաւորական ուղերձ մը, որուն մէջ մասնաւորաբար կ'ըսուի հետեւեալը.

«Սիրելի հայրենակիցներ,

«19 տարի առաջ այս օրը Հայաստանի Գերագոյն խորհուրդն ընդունեց Անկախութեան հռչակագիրը, որը պատմական եւ ուղենշային փաստաթուղթ էր մեր երկրի ապագայի համար: Այն բազում տառապանքների միջով անցած, խաչով, գրչով ու քրտինքով, հարկ եղած դէպքում նաեւ սուրը ձեռքին պատմական իր ուղին հարթած ժողովրդի կամարտայայտումն էր, սեփական հողի վրայ սեփական երկիրը կառուցելու նրա վճռականութեան դրսեւորումը:

«Անկախութեան հռչակագիրը համայն հայութեան կողմից ընդունուեց մեծ ոգեւորութեամբ. քանզի կոչուած էր իրողութիւն դարձնելու հայոց դարաւոր երազանքը անկախ պետականութեան վերականգնումը:

«Հայաստանի ժողովրդի քաղաքական ազատութեան մասին ի լուր աշխարհի բարձրաձայնող այս փաստաթղթով մենք հռչակեցինք վերելքի մեր ճանապարհը, որով մեր հանրապետութիւնն ու ժողովուրդն ընթացել են անցած տարիների ընթացքում նրանում ամրագրուած սկզբունքներին հաւատարիմ:

«Ջերմօրէն շնորհաւորում եմ ձեզ Անկախութեան հռչակագրի տարեդարձի կապակցութեամբ եւ մաղթում բարօրութիւն»:

«ԲՆԱԿԱՆ ԿԱԶ ԳՆԵԼՈՒ ՆՈՐ ԱՌԱՋԱՐԿ ՄԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՆՔ ՊԱՔՈՒԻՆ»

Կ'ԸՍԷ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՈՒԺԱՆԻԹԻ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

Թաներ Ելտըզ

«Աճատոլու» լրատու գործակալութիւնը կը հաղորդէ, որ Թուրքիոյ ուժանիւթի եւ բնական հարստութեան նախարար Թաներ Ելտըզ յայտնած է, որ Թուրքիա բնական կազ գնելու նոր առաջարկ մը ներկայացուցած է Պաքուին:

Ան նշած է, որ կը յուսայ, թէ Ազրպէյճան առաջարկին վերաբերեալ գնահատական մը տայ:

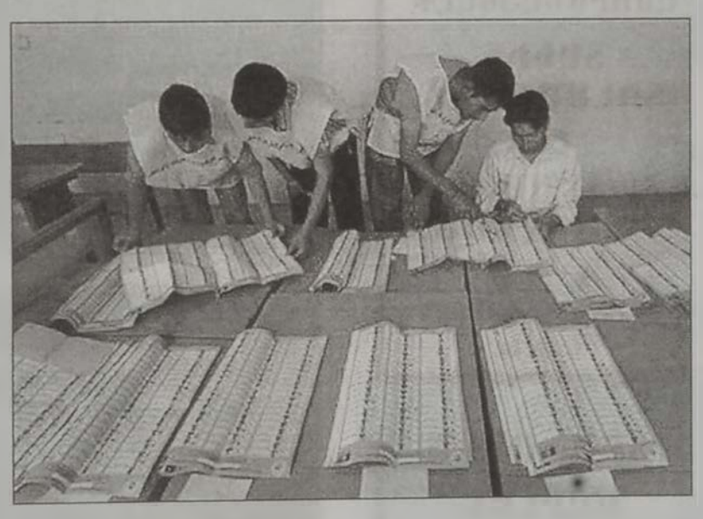
Թուրք նախարարը ըսած է, թէ Անգարայի եւ Պաքուի միջեւ բնական կազի առուժախի քննարկումներու մթնոլորտը աւելի լաւ է, քան նախապէս:

«Շրջանին մէջ կացութիւնը կը փոխուի: Ամէն բան իր եղանակին լաւ է: Ինչպէս ասացուածքը կ'ըսէ «երկաթը տաք-տաք կը ծեծեն»: Այժմ ճիշդ ժամանակն է երկաթը ծեծելու: Եթէ ուշանայ, «այո»ն կամ «ոչ»ը կրնան երկու կողմերը շփոթի մատնել: Այս պարագային երկիրներէն իւրաքանչիւրը իր ուղղութեամբ պիտի ընթանայ: Ուստի պատասխանին կը սպասենք», ընդգծած է ան:

ՄԻՆՉ ԹԱԼԵՊԱՆՆԵՐԸ ԱՖՂԱՆ ԵՐԿՈՒ ՔՈՒԷԱՐԿՈՂՆԵՐՈՒ ՄԱՏՆԵՐԸ ԿԸ ԿՏՐԵՆ

«ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԷՍ ԱՐԴԱՐ ԷՐ, ՍԱԿԱՅՆ ԱՄԷՆ ՏԵՂ ԱԶԱՏ ՉԷՐ»

Կ'ԸՍԷ ՄՈՐԻՅՈՆ

Աֆղանիստանի նախագահական ընտրութեան հետեւած եւրոպական Միութեան աւագ դէտ Ֆիլիփ Մորիյոն շաբաթ օր յայտնեց, որ Աֆղանիստանի մէջ անցեալ շաբաթ տեղի ունեցած նախագահական ընտրութիւնը ընդհանրապէս լաւ եւ արդար էր, սակայն երկրին կարգ մը բաժիններուն մէջ բռնարարքներու եւ ճնշումներու պատճառով արդար չէր:

Ընտրութիւնը, որ տեղի ունեցաւ հինգշաբթի օր, միջազգային համայնքին կողմէ նկատուած էր յաջողութիւն: «Կրնանք ըսել, որ ան յաղթանակ մըն էր: Աֆղան ժողովուրդին համար յաղթանակ մը», ըսաւ Մորիյոն Քապուլի մէջ տրուած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին:

Աֆղանիստանի մէջ Եւրոպական Միութեան դիտորդական առաքելութիւնը յայտնեց, որ իր նախնական տուեալները ցոյց կու տան, թէ երկրին հիւսիսը ընտրութեան մասնակցութեան համեմատութիւնը նկատառելի կերպով աւելի բարձր էր, իսկ հարաւի մէջ ցած:

Միւս կողմէ ընտրութեան հսկող խմբակ մը յայտնեց, որ հարաւային Աֆղանիստանի մէջ թալեպան զինեալներ երկու քուէարկողներու մատները կտրած են այդպիսով գործադրելով ընտրութենէն առաջ իրենց կատարած սպառնալիքը:

Աֆղանիստանի Ազատ եւ արդար ընտրութիւն հիմնարկէն Նատեր Նատերի շաբաթ օր յայտնեց, որ հարաւային Գանտահար նահանգին մէջ երկու քուէարկողները իրենց մատները կորսնցուցած են:

Նատերի կ'ըսէ, թէ հատուած երկու անձերուն մատները քուէարկութենէն ետք մելանի թաթխուած էին գեղծարարութիւններու առաջքը առնելու համար: Մելանաթաթախ մատները վտանգաւոր շրջաններու մէջ մատնած են քուէարկած անձերը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ ՆՈՅՆ ՌԱԶՄԱՓՈՐՁԻՆ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ

Թրքական «Ճումհուրիյէթ» օրաթերթը կը յայտնէ, որ 5-11 սեպտեմբերին Ղազախստանի մէջ նախատեսուած ՕԹԱՆ-ի ռազմափորձին պիտի մասնակցին Հայաստանն ու Թուրքիան:

Ռազմափորձը նախատեսուած է երկրաշարժի պայմաններուն մէջ արագ արձագանգման հմտութիւններու զարգացման:

Ծրագիրին կը մասնակցին նաեւ Միացեալ Նահանգները, Ռուսիան, Բրիտանիան, Գերմանիան, Աւստրալիան, Պուլկարիան, Ֆինլանտան, Սպանիան, Մակեդոնիան, Նորվեկիան եւ Լեհաստանը:

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

ՀԸԶՊԱԼԼԱՅԻ ՅԱՆՑԻ 26 ԱՄԲԱՍՏԱՆԵԱԼՆԵՐՈՒՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՅԵՏԱՁԳՈՒԵՑԱՒ ՄԻՆՉԵՒ 24 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

Երէկ Եգիպտոսի մէջ սկսաւ Հըզպալլայի ցանցի 26 անդամներու դատավարութիւնը ապահովական խիստ միջոցառումներու ներքեւ: Առաջին նիստէն ետք դատավարութիւնը յետաձգուեցաւ մինչեւ յառաջիկայ 24 հոկտեմբեր:

Նշենք, որ դատավարութեան ենթարկուող 26 անձերէն 2-ը լիբանանցի են, 5-ը պաղեստինցի, իսկ 19-ն եգիպտացի: Անոնք ամբաստանուած են Սուեզի ջրանցքէն անցնող նաւերու դէմ խափանարարական գործողութիւններու ձեռնարկելու եւ Կազա մարդիկ եւ ապրանք մտցնելու յանցանքով:

«Ժատիտ» պատկերասփիւռի կայանը նշեց, որ Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում համախմբումի անդամ, երեսփոխան էմիլ Ռահմէ իբրեւ փաստաբան ինք պիտի ստանձնէ ցանցի լիբանանցի անդամ Սամի Շեհապի դատական պաշտպանութիւնը եգիպտացի փաստաբան Մունթասեր Զայաթի փոխարէն: Վերջինս հրաժարեցաւ դատէն: Ռահմէ ընդգծեց, թէ ինք կը համագործակցի եգիպտացի բոլոր փաստաբաններուն հետ այս դատը պաշտպանելու համար:

Ռահմէ նշեց, որ ամբաստանեալները անակնկալի եկան, երբ լսեցին, որ երէկ իրենց դատավարութեան առաջին օրն էր: Ան նաեւ նկատել տուաւ, որ 4 ամբաստանեալներ չարչարանքի ազդեցութեան տակ խոստովանեցան, թէ գործողութիւններ կը ծրագրէին:

ՆԱԺԺԱՐ՝ ՊԱՍԻԼԻՒ

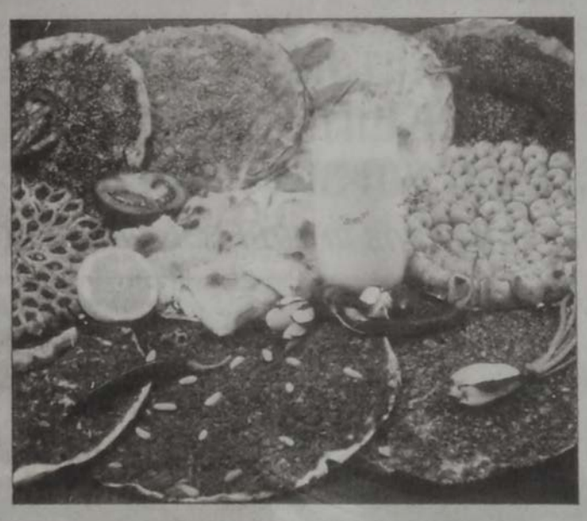
ՊԱՐՈՒՔԻ ԿԱՅԱՆԻՆ ՄԱՍԻՆ ԴԱՏԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐՈՒՆ ՈՐԵՒԷ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆ ՉԷ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ

Ընթացաւարտ կառավարութեան արդարադատութեան նախարար Իպրահիմ Նաժժար երէկ անդրադարձաւ հաղորդակցութեան միջոցներու նախարար Ժըպրան Պասիլի յայտարարութիւններուն հաստատելով միաժամանակ, որ մինչեւ 18 օգոստոս արդարադատութեան նախարարութիւնը տեղեակ չէ պահուած Պարուքի հարցէն:

Ան իր զարմանքը յայտնեց, որ որեւէ տեղեկութիւն չփոխանցուեցաւ դատական համապատասխան մարմիններուն, շրջանին մէջ գործող եւ ենթադրաբար Իսրայէլի կապուած հաշմացանցի կայանին վերաբերեալ:

«Մուսթաքպալ» պատկերասփիւռի կայանին հետ զրոյցի մը ընթացքին Նաժժար հարց տուաւ, թէ ի լուր այսպիսի վտանգաւոր նիւթի մը, ինչո՞ւ լիբանանեան ապահովական կառոյցները անշարժ կը մնան:

ՓՈՒՌ ԻՇԽԱՆԵԱՆ

ՄՍԱԾՈՒԹԻ *(ԼԵՀՄԱՋԻՆ)*
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԿԱՐ ՏԱՐԻՆԵՐԷ Ի ՎԵՐ
ՄԵՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆ Է
ԱՅԺՄ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԵՆՔ ՆՈՒԷՐ
«ՍՈՒՐ ՊԷՕՐԷԿ», «ՄԱՆԹԸ», ԵՒ ՍՈՒՆԿՈՎ ՄՍԱԾՈՒԹ

Զոքաք էլ Պլաք, Ճեմարանի կից. հեռ. 01-375178 եւ 03-216012

ՄԱՀԱԶԴ

Տիկին Աճի Նարկիզեան եւ ընտանիք
Տէր եւ տիկին Փաւոս Սէօքիւճեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Կերի Մինասեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Յարութ Նարկիզեան եւ զաւակունք
Օրդ. Աշխէն Նարկիզեան
Տէր եւ տիկին Վարուժան Նարկիզեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Խաժակ Նարկիզեան եւ զաւակունք
Նարկիզեան եւ Քեպապճեան ընտանիքներ
Փափազեան եւ Հիրիշեան ընտանիքներ
Խաչիկեան ընտանիք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, եղբօր եւ հարազատին՝

ԻՇԽԱՆ ՆԱՐԿԻԶԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ 1947-ին)

մահը, որ պատահեցաւ կիրակի, 23 օգոստոս 2009-ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ երկուշաբթի, 24 օգոստոս 2009-ին, կէսօրէ ետք ժամը 3:00-ին, Նոր Մարաշի Սրբոց Հառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

● *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահագդ:*

● *Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին յետ թաղման արարողութեան Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ սրահին մէջ, իսկ երեքշաբթի, 25 եւ չորեքշաբթի, 26 օգոստոսին, նոյն վայրին մէջ առաւօտեան ժամը 10:00-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 7:00:*

«ՄԵԶԻ ԴԷՄ ՊԱՅՔԱՐԵՑԱՆ, ՈՐՈՎՀԵՏԵՒ ՀԱՄԱՁԱՅՆ ՉԵՆՔ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒ ԲՆԱԿԵՑՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԻՆ»

Կ'ԸՍԷ ՁՕՐ. ԱՈՒՆ

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում երեսփոխանական համախմբումի նախագահ Ձօր. Միշել Աուն յոյս յայտնեց, որ կառավարութիւնը կազմուի Ռամատան ամսուան ընթացքին, որովհետեւ «ընթացաւարտ վարչապետն ու նոր նշանակուած վարչապետը հաստատեցին, թէ կարելի է աշխատիլ Ռամատանի ընթացքին»:

«Օ. Թի. Վի.»ին հետ ունեցած զրոյցին ընթացքին Աուն անդրադարձաւ «Աունի հանգոյց»ին, որուն մասին շատ խօսուեցաւ վերջերս քննադատելով նախարարութիւններն ու դիրքերը գրաւելու լիբանանեան երեւոյթը: «Այսօր, երբ մէկը իր բնական իրաւունքները կը պահանջէ, ատիկա կը նկատուի յարանուութիւններու դէմ եղած շարժում կամ ալ նախարարութիւն մը իրացնելու քայլ», նշեց Աուն: Ան դիտել տուաւ, որ տագնապին պատճառը տեղական, շրջանային եւ միջազգային է ու կը կրէ «բնակեցում» խորագիրը: Աուն ըսաւ. «Պայքարեցան մեզի դէմ, որովհետեւ համաձայն չենք պաղեստինցիներու բնակեցման ծրագիրին, որ մօտ է իրագործուելու լուծման, որ մեզի պարտադրուած է»:

Փոփոխութիւն եւ բարեկարգում երեսփոխանական համախմբումի նախագահը Սֆէյր պատրիարքը եւ բոլոր լիբանանցիները յիշեցուց, որ մեծամասնութեան կառավարութեամբ գործելը սկզբունքային մեծ սխալ մըն է. արդարեւ, նշեց ան, աշխարհի ապահովութեան հիմնական երաշխիքը հանդիսացող ՄԱԿ-ի Ապահովութեան խորհուրդը կը գործէ համախոհութեամբ, եւ որոշում մը ի զօրու կը դառնայ, երբ միաձայնութեամբ կը տրուի:

Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան ղեկավարին հետ հանդիպումի մը հաւանականութեան մասին հարցումի մը պատասխանելով զօր. Աուն ըսաւ, թէ ժոմպլաթի դէմ պայքար չկայ, սակայն պայմանները պէտք է ներեն հանդիպումի մը կայացման համար:

ՀԱՐՊ ԿԸ ՔՆՆԱԴԱՏԷ ՏԻՐՈՂ ՎԻՃԱԿԻՆ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

«Էլ. Պի. Սի.» պատկերասփիւռի կայանին հետ ունեցած զրոյցի մը ընթացքին երեսփոխան Պուբրոս Հարպ ընդգծեց, որ ընթացաւարտ կառավարութեան իրաւասութիւնները շատ սահմանափակ են: Ան յստակացուց, թէ այդ կառավարութիւնը կրնայ կատարել միայն ընթացիկ աշխատանքները բառին ամբողջ նեղ իմաստով:

Սակայն Հարպ նաեւ հաստատեց, թէ «ազգային գերագոյն շահերը թոյլ կու տան ընթացաւարտ կառավարութեան, որ պատասխանատուութիւնը վերցնէ եւ նիստեր գումարէ սպասելով նոր կառավարութեան կազմութեան»:

Հարպ քննադատեց երկրին ապրած ներկայ վիճակին շարունակութիւնը ընդդիմադիր եւ իշխանամէտ ուժերուն միջեւ յամեցող անհասկացողութիւններուն եւ փոխադարձ պայմաններու առաջադրման լոյսին տակ: Ան զգուշացուց, որ այս հարցերը, ինչպէս նաեւ հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սլէյմանի եւ կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը ստանձնած վարչապետ Սաատ Հարիրիի վրայ կարգ մը նախարարներու պարտադրումը լիբանանեան վարչակարգը եւ լիբանանցիները վտանգի պիտի ենթարկեն:

«ՆԵՐԿԱՅ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ԿԱՑՈՒԹԵՆԷՆ ԴՈՒՐՍ ԳԱԼՈՒ ՄԻԱԿ ՄԻՋՈՑԸ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆՆ Է»

Կ'ԸՍԷ ՍՖԷՅՐ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Սարոնիներու Սֆէյր պատրիարքը կիրակի օրուան իր քարոզին մէջ յայտնեց, որ ներկայիս կացութիւնը բաւական վտանգաւոր ու զգայուն է Լիբանանի մէջ, եւ այս կացութենէն դուրս գալու միակ միջոցը կառավարութեան կազմութիւնն է, որ կրնայ երկրին ու քաղաքացիներուն պատասխանատուութիւնը ստանձնել:

Սֆէյր պատրիարքը դիտել տուաւ, թէ ան որ կառավարութեան կազմութիւնը կը խանգարէ, պատասխանատուութիւն պիտի ստանձնէ Աստուծոյ, հայրենիքին ու պատմութեան դիմաց:

ԱՃԵԱՆ ԹՈՒՐԶԻ ՇՐՋԱՊՏՈՒՅՏՆԵՐ

●10-13 սեպտեմբեր շրջապտոյտ դէպի Քեսապ՝ պանդոկ, նախաճաշ եւ ընթրիք, այցելութիւն հայկական գիւղերը, բացառիկ խրախճանք Լաթաքիոյ մէջ: Գին՝ 150 տոլար:

●16-22 սեպտեմբեր բացառիկ շրջապտոյտ դէպի Հայաստան, թռիչքը՝ Պէյրութէն, գին՝
Triple - 1150 տոլար մէկ անձի
Double - 1250 տոլար մէկ անձի
Single - 1450 տոլար մէկ անձի

●Իսկ 16-29 սեպտեմբեր դարձեալ դէպի Հայաստան, թռիչքը Պէյրութէն, գին՝ 1450 տոլար + 85 տոլար (վիզա + տուրքեր):

●2-9 հոկտեմբեր դէպի Հայաստան: Լաւն պտոյտներով, ճաշկերոյթ - խրախճանք, թռիչքը՝ Պէյրութէն, գին՝
Single - 1250 տոլար մէկ անձի
Double - 950 տոլար մէկ անձի
Triple - 900 տոլար մէկ անձի
Վիզա + տուրքեր- 85$

ԱՃԵԱՆ ԹՈՒՐՋ
Հեռ. 01-261177, 01-240554, 03-233978

TOP LEATHER
Automotive Leather Interiors

Dora Mar Maroun Street - Facing Mar Maroun Church
Tel: 01/250786 - Mobile: 03/942989

ԱՄՈՒՍՆԱՑԵԱԼՔ

ՏԱՒԻՏ ՏՈԼՄԱՃԵԱՆ
ԸՆԴ
ԹԱՄԱՐ ՉԱՔԱՐԵԱՆ
Ուրբաթ, 21 օգոստոս 2009
Հալէպ

ՆՇԱՆՈՒԱԾ

ՄԱՐԼԵՆ ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ
ԸՆԴ
ՓԻԹԸՐ ՄԱՃԱՐԵԱՆ
21 օգոստոս, 2009
Պէյրութ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Մարալ Գայիլեան եւ ընտանիք շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկեպսակով, նուիրատուութեամբ կամ այլապէս մասնակից եղան իրենց մօր եւ հարազատին՝ ԱՂԱՒՆԻ ԳԱՅԻԼԵԱՆԻ մահուան սուգին եւ քառասունքին

ՍԱԱՏ. «ԿԸ ՁՕՐԱԿՑԻՆՔ ՀԱՐԻՐԻԻՆ 15 + 10 + 5 ՏԱՐԱԶՈՎ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱԶՄՈՒԹԵԱՄԲ»

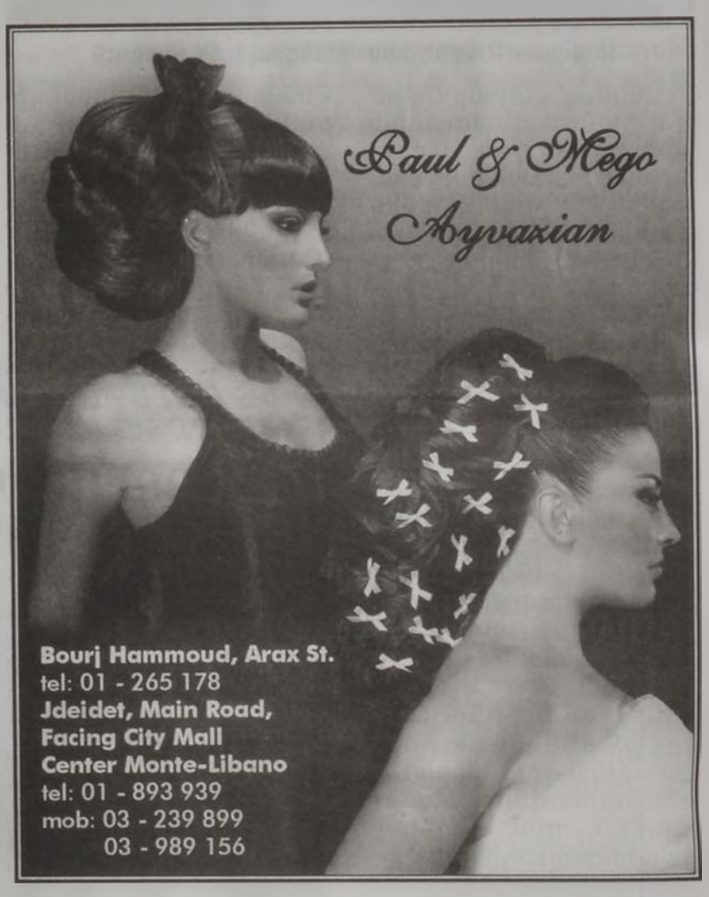
Ժողովրդավարական հանդիպում պլոքի անդամ երեսփոխան Անթուան Սաատ Սայտայի, Սուրի եւ Մերժահիունի յոյն ուղղափառ համայնքի առաջնորդ էլիաս Քֆուրի եպիսկոպոսը ընդունելու ընթացքին յայտարարեց, որ կառավարութեան կազմութեան 15 + 10 + 5 տարազը կարեւոր ձեռքբերում մըն է, սակայն կարիքը ունի գործնականացման: Նաեւ պէտք չէ խոչընդոտել կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը ստանձնած վարչապետ Սաատ Հարիրիի առաքելութիւնը, որ սահմանադրութեան 64-րդ յօդուածին համաձայն իրաւունք ունի կառավարութիւնը կազմելու համաձայնաբար հանրապետութեան նախագահին հետ առանց նախապայմանի այս կամ այն կողմէն:

Սաատ մերժեց կարգ մը ուժերու պատեհապաշտութիւնը, ուժեր, որոնք կը փորձեն Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան նախագահ Ուալիտ Ժոմպլաթը հեռացնել իր բնական եւ իրական դիրքէն:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ԱՐԱԳ ԼՐԱՏՈՒԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

Հայերէն.-
http://www.aztagdaily.com/

Անգլերէն.-
http://www.aztagdaily.com/EnglishSupplement/AztagEnglishMain.htm

ՕՐԸ-ՕՐԻՆ

ՀՈԳԵՒՈՐ ՎԵՐԱԾՆՈՒՆԴ

Հաւանաբար դեռ կանուխ է յայտարարելու, որ Հայաստանի մէջ հոգեւոր յեղափոխութիւն մը իրականացած է եւ մարդիկ սկսած են աւելի ու աւելի փարիլ իրենց կրօնին եւ հաւատքին:

Յամենայն դէպս. ակնյայտ է. որ Ս. Էջմիածինը թէ պետութիւնը. միասնաբար կ՚աշխատին. որ հայ մարդը դառնայ իր եկեղեցիին. փարի անոր յարգէ անոր աւանդութիւնները:

Ս. Էջմիածինը իր Գէորգեան պատմական ու Վազգէնեան նոր հոգեւոր ճեմարաններով. տարէ-տարի աւելի մեծ թիւով քահանաներ ու վարդապետներ կը պատրաստէ ու կը լծէ հովուական աշխատանքի. կը վերանորոգէ հին եւ կը կառուցէ նոր եկեղեցիներ. կրօնի ու կրօնական ծէսերու եւ խորհուրդներու իմաստը բացատրող յայտագիրներ կը սփռէ տպագիր եւ եթերային մամուլով հովանաւորելով «Վէմ» ձայնասփիւռի եւ «Շողակաթ» պատկերասփիւռի կայանները:

Պետութիւնը իր կարգին կը դիմէ որոշ քայլերու:

Նախ եւ առաջ. պետական բարձրագոյն պաշտօնեաները միշտ ներկայ են եկեղեցական կարեւոր տօներու պատարագներուն Ս. Էջմիածնայ մէջ. եւ իրենց ներկայութեամբ անուղղակիօրէն կը քարոզեն կարեւորութիւնը Աստուծոյ տուն յաճախելու:

Պետութեան աջակցութիւնը եկեղեցիին նաեւ կը դիւրացնէ եկեղեցաշինական ծրագիրները. երբեմն արտօնեալ հողայատկացումներու ճամբով. երբեմն ալ ուղղակիօրէն նպաստելով պատմական նշանակութեամբ եկեղեցական կոթողներու վերանորոգման աշխատանքներուն:

Շատ յատկանշական է նաեւ պետութեան առած քայլերէն մէկը եկեղեցւոյ հինգ տաղաւարներուն յաջորդող երկուշաբթիները. որոնք Մեռելոցի օրերն են. ոչ աշխատանքային օր յայտարարելը անուղղակիօրէն մղելով քաղաքացիները այդ օրը այցելելու իրենց հարազատներուն շիրիմները:

Ընդգծելով հանդերձ պետութեան կողմէ եկեղեցւոյ գործերուն չխառնուելու սկզբունքը (ի վերջոյ Հայաստան է ու պէտք է մնայ աշխարհիկ պետական համակարգով ղեկավարուող երկիր) կարեւոր կը նկատենք Հայաստանի մէջ հոգեւոր վերածնունդի աշխուժացումը. իբրեւ ազգային մեր բարոյական սկզբունքներուն խորհրդային խաթարումները սրբագրելու միջոց:

ԱԲՕ ՊՈՂԻԿԵԱՆ

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՈՒՂԱՐԿԱԾ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Շաբաթ, 22 օգոստոս 2009-ին, Արամ Ա. կաթողիկոս, Պիքֆայայի Ս. Աստուածածին վանքին մէջ ընդունեց Լիբանանի խորհրդարանի նախագահ Նեպիհ Պըրրիին ներկայացնող պատուիրակութիւնը: Երեք հոգիներէ բաղկացած պատուիրակութիւնը, որ կը բաղկանար քաղաքական խորհուրդի անդամներէ, եկած էր յանուն Պըրրիի հրաւիրելու վեհափառը շիի համայնքի նախկին հոգեւոր պետ Մուսա Սատրրի անյայտացման 31-րդ տարելիցի հանդիսութիւններուն:

Պատուիրակութեան անդամները Պըրրիի բարեմաղթութիւնները փոխանցեցին Նորին վեհափառին եւ այս առիթով իբրեւ քաղաքական խորհուրդի անդամներ, խօսեցան Լիբանանի ներքին կացութեան ու քաղաքական զարգացումներուն մասին:

Անոնք գնահատեցին Լիբանանի հայ համայնքը անցնող տասնամեակներուն իր կատարած մեծ ներդրումին եւ ներկայիս երկրի բարգաւաճման իր ամբողջական մասնակցութեան համար: Վեհափառը իր կարգին ըսաւ, թէ հայ համայնքը կը շարունակէ բոլոր համայնքներուն ու կողմերուն հետ իր յարաբերութիւնները եւ կառչած կը մնայ Լիբանանի գերագոյն շահերուն:

Յայտնենք, որ նոյն օրը վեհափառին հետ հեռաձայնային կապ հաստատեց նաեւ շիիներու գերագոյն խորհուրդի փոխնախագահ շէյխ Ապտել էմիր Քապալան վեհափառը հրաւիրելու Մուսա Սատրրի տարելիցին առիթով կազմակերպուած այլ հանդիսութեան մը:

ԻՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹԵՐԸ

Ռամատանը թեւակոխելով լիբանանեան ներքին ճակատի վրայ քաղաքական իմաստով, մանաւանդ տեղեկատուութեան ընդմէջէն հանդարտութիւն հաստատելու առնչուող կոչերն ու հրաւէրները, ինչպէս նաեւ այն յոյսերը, որ կարելի պիտի ըլլայ ազգային միասնականութեան կառավարութիւն կազմել, կը հանդիսանան շաբաթավերջին լոյս տեսած լիբանանեան օրաթերթերուն հիմնական լուրերը:

Թերթերը գրած են նաեւ նոր կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը ստանձնած վարչապետ Սաատ Հարիրիի Սէուտական Արաբիա մեկնումին մասին, ինչպէս նաեւ անդրադարձած են Ընկերվար յառաջդիմական կուսակցութեան եւ Մարտ 14-ի քաղաքական ուժերուն միջեւ հաստատուած կապերուն:

Շրջանային եւ միջազգային լուրերու կարգին լիբանանեան օրաթերթերը գրած են Իրաքի մէջ տեղի ունեցած ահաւոր պայթումներուն (որոնք հարիւրաւոր զոհեր ու վիրաւորներ պատճառեցին) յաջորդող հետաքննութեան մասին, ինչպէս նաեւ լուսարձակի տակ առած են պաղեստինեան տագնապի լուծման համար ի գործ դրուող ճիգերը:

ԼԻԲԱՆԱՆԵԱՆ ԿԵԱՆՔ

«Նահար» կը գրէ, թէ կը նախատեսուի, որ Ռամատան ամիսը ըլլայ վէճերու եւ լարուածութեան հանդարտեցման ամիս մը, մանաւանդ որ այս մասին կոչեր եւ հրաւէրներ ուղղուեցան աւելի քան մէկ կողմէ, ինչպէս նաեւ յոյս յայտնուեցաւ, որ նոր կառավարութեան կազմութեան տագնապին կարելի ըլլայ մօտալուտ լուծում մը գտնել:

Թերթին համաձայն, նոր կառավարութեան կազմութեան յանձնառութիւնը ստանձնած վարչապետ Սաատ Հարիրի Պէյրութէն մեկնեցաւ Սէուտական Արաբիա այցելութեամբ մը, զոր կոչեց «անձնական եւ քանի մը օր տեւելիք»: Բայց եւ այնպէս, ճամբորդելէ առաջ ան նախանձախընդրութիւն յայտնեց լիբանանեան մակարդակի վրայ, մանաւանդ տեղեկատուական մարզին մէջ հանդարտութիւնը պահպանելու յոյս յայտնելով, որ Ռամատանի առիթով լիբանանեան բոլոր կողմերը համախմբուին, շրջանցեն առկայ հարցերը, կասեցնեն վէճերն ու կծու յայտարարութիւնները, որպէսզի կարելի ըլլայ առաջնահերթութիւնները ճշդել, անոնց գլխաւոր տեղերուն վրայ ունենալով ընդհանուր շահերն ու ազգային սկզբունքները:

«Նահար»ին հասած տեղեկութիւններուն համաձայն, հանրապետութեան նախագահ գօր. Միշել Սլէյման կը ծրագրէ 1 սեպտեմբերին կազմակերպել **իֆթար** մը, որուն շուրջ պիտի համախմբէ լիբանանեան բոլոր կողմերն ու խմբակցութիւնները: Այդ առիթով ան պիտի արտասանէ խօսք մը, որուն մէջ բոլորին կոչ պիտի ուղղէ հասարակ յայտարարներ գտնելու լիբանանեան բոլոր մարտահրաւէրներուն դէմ դնելու եւ ազգային միասնականութեան կառավարութիւն կազմելու համար:

«Ախպար» կը գրէ, թէ Դամասկոս այցելողները դիտել տուած են, որ նոր նշանակուած վարչապետ Սաատ Հարիրի համապատասխան անձնաւորութիւններուն փոխանցած է, թէ կ՚ուզէ հրաժարիլ, սակայն այս մասին լսողները իրեն խրատած են համբերել եւ չաճապարել: Վարչապետին այցելած անձնաւորութիւներէն մէկը հարց տուած է, թէ ինչ հարց կայ, եթէ ընթացաւարտ կառավարութիւնը իր պարտականութիւնը շարունակէ մինչեւ տարեվերջ, մանաւանդ որ ամերիկեան-սուրիական-սէուտական համաձայնութեան գոյացումին համար երկար պէտք է սպասել: Ան հարց չտեսաւ, որ նոր նշանակուած վարչապետը Ռամատանի առիթով այլ արձակուրդ մը առնէ եւ հեռանայ երկրէն, որովհետեւ կացութիւնը հանդարտ է, եւ երկիրը կրնայ ապրիլ ընթացաւարտ կառավարութեան հետ, մինչեւ որ Աստուծոյ կամքով ելք մը գտնուի: Իսկ նոր նշանակուած վարչապետը եթէ կ՚ուզէ կրնայ լիբանանեան զանազան կողմերուն հետ համաձայնութիւններու հասնիլ եւ հաշտութիւններ կնքել, ինչ որ ապագային իրեն պիտի օգնէ ազգային միասնականութեան կառավարութիւն կազմելու:

«Ուքազ» օրաթերթը կը գրէ, թէ քաղաքական լաւատեղեակ անձնաւորութիւններ թերթին յայտնած են, որ ապահովական տեղեկագիրներ յանձնուած են քաղաքական կողմերու. հոն նշուած է, թէ յառաջիկայ քանի մը օրերուն ընթացքին ապահովական դէպքեր պիտի պատահին լիբանանեան զանազան շրջաններու մէջ:

Աղբիւրներ թերթին փոխանցած են, որ այս գծով արդէն որոշ նախանշաններ գոյութիւն ունին, ինչպէս հիւսիսային շրջաններուն մէջ

Շար.ը՝ էջ 10

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

«ՎԱՐԱԳՈՅՐԸ ԻՋՆԵԼԷՆ ԱՌԱՋ...»

Օրագրութենէն էջեր

2009
Փարիզ
Հեղինակ՝ ՄՈՎՍԷՍ ՊՋԱՔՃԵԱՆ
Տպագրութիւն՝
Համազգայինի «Վահէ Սէթեան» տպարան

ԱՐՑԱԽ ՓՈՆԹ

●Արձագանգելով «Արցախ Փոնթ»ի՝ «Նոր կեանք, նոր յոյս» ծրագիրի կոչին՝

Կապի եւ Վաչէ Տեքիրմենճեան 1200 ամ. տոլար (2 կովու փոխարժէք):

ՄԱՀԱԶԴ

Տիար Յակոբ Մարտոյեան եւ զաւակները՝ Պարգօ եւ Արամ
Տէր եւ տիկին Յարութ եւ Սոնա Հապեշեան եւ զաւակը
Տիար Զարեհ Հապեշեան
Տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Հերմին Յակոբեան եւ զաւակունք
Տէր եւ տիկին Խաչիկ եւ Ռոզին Աբրահամեան եւ զաւակունք
Մարտոյեան եւ Հապեշեան ընտանիքներ
Յակոբեան եւ Աբրահամեան ընտանիքներ
Պարսումեան եւ Տէօքմեճեան ընտանիքներ
Արծիւեան եւ Գըլըճեան ընտանիքներ
Շեհուան ընտանիք
եւ համան ազգականներ կը գուժեն իրենց կնոջ, մօր, քրոջ, քենիին, հարսին, եղբօր կնոջ եւ հարազատին՝

ՏԱԼԻՏԱ ՄԱՐՏՈՅԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ ՀԱՊԵՇԵԱՆ, 1963-ին)

մահը, որ պատահեցաւ ուրբաթ, 21 օգոստոս 2009-ի երեկոյեան:

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ կիրակի, 23 օգոստոս 2009-ին, կէսօրէ ետք ժամը 4:00-ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգային գերեզմանատունը:

● *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահակդ:*

● *Յաւակցութիւնները կ՚ընդունուին երկուշաբթի, 24 եւ երեքշաբթի, 25 օգոստոսին, հանգուցեալին քրոջ՝ տէր եւ տիկին Խաչիկ եւ Ռոզին Աբրահամեաններուն բնակարանը, Ֆանար:*

ՀՄԸՄ-Ի ՀԱԼԷՊԻ ԱԿՈՒՄԲԸ

Այսօր, այսքան տարի ետք, երբ ակնարկ մը կը նետենք Միջին Արեւելքի հայկական կուսակցութիւններու անցեալի կեանքին, կառոյցներուն գործունէութեան վրայ, անմիջապէս մեր ուշադրութիւնը կը գրաւեն տարուած մեծ աշխատանքը, ցանուած հունտն ու արդար քրտինքը, հոգեկան թէ բարոյական յաջողութիւնները, հայակերտումի թէ մարդակերտումի օրինեալ բերքը: Ու մենք կը հիանանք մեր տեսածով:

Աստուա՛ծ իմ, գաղափարական այդ ի՛նչ զօրաւոր հաւատք ու գիտակից նուիրում էր, այդ ի՛նչ խիզախ կամք ու եռանդ էր, որ մեր կուսակցութիւնները նուիրաբերեցին՝ հայ ազգին թափառական զաւակներուն հոգիին մէջ ազգային գիտակցութիւն սերմանելու, ազգային՝սրբազան կրակ վառելու:

Բայց այսու մեր նպատակը այդ հոգեկան թէ բարոյական, նիւթական թէ ֆիզիքական յաղթանակներուն մասին խօսիլ չէ: Այլ մեր ըսել ուզածը այն է, թէ մարդկային այդ ի՛նչ խուռներամ բազմութիւններ էին, հայրենի հողին կարօտով մրրկած այդ ի՛նչ մարդիկ էին, որոնք ազգային տեսլականներով համակուած՝ կը լեցնէին թէ՛ Հալէպի եւ թէ՛ Պէյրութի կուսակցական ակումբները: Թէեւ, խորքին մէջ, հայրենիքէն հալածուած, ջարդուած հայոց մնացորդացն էր, որ ինքնիր ամբողջականութեամբ կը շաղախուէր, ինքնիրմով կը մրրկէր ու կը դառնար մէկ ամբողջութիւն, մէկ ուժ, որ կը ծառայէր հայ ու Հայաստան տեսլականին, թէեւ՝ տարբեր անուններով եւ ճիւղաւորումներով:

Հոն՝ ասպնջական Սուրիոյ թէ Լիբանանի մէջ, կուսակցութիւն թէ ժողովուրդ, ամէն կուսակցութիւն ունէր իր ժողովուրդը, կարծես՝ մէկը միւսով կ՛ամբողջանար, կարծես՝ մէկը միւսով կը զօրանար, քանի որ կուսակցութիւն թէ ժողովուրդ՝ այնքա՛ն շաղախուած էին իրարու, այնքա՛ն միաձուլուած էին իրարու մէջ, որ մարդ կը դժուարանար զանոնք զանազանելու իրարմէ:

Այդ օրերուն կուսակցական ակումբները դարձած էին տեսակ մը ժողովրդային տուներ, դարձած էին ձեւով մը ժողովրդային ջերմիկ օճախներ՝ հաճելի, մտերիմ:

Յարգելի ընթերցող, դուք տեսա՞ծ էք Հալէպի Թիլել պողոտային վրայ գտնուող ՀՄԸՄ-ի ակումբը՝ այդ հնամենի ոճով, բայց մեծդի, հաճելի կառոյցը, որ նստած էր ծանր, խոհուն, եւ իբրեւ նահապետական ընտանիքի զաւակ՝ կը դիտէր ՀՄԸՄ-ի աշխատանքը, երգն ու բերքը, խաղն ու տաղը բազմաճիւղ:

Յարգելի ընթերցող, դուք վայելա՞ծ էք ասպնջական ընդունելութիւնը ՀՄԸՄ-ի ակումբին: Դուք ըմբոշխնա՞ծ էք անոր մեծարանքն ու պատիւը փառաւոր...: Ուստի, հաճեցէք նստիլ սանկ քովս, սա համեստ աթոռին վրայ, ու ես կամաց-կամաց ձեզի պատմեմ անոր կեանքը, անոր փառքն ու տառապանքը հաճելի:

Թուրքին կազմակերպած հայոց Մեծ ջարդէն ետք, ազգային ինքնակերտումի, վերականգնումի օրերուն, կուսակցական ակումբները դարձած էին յոյսի, լոյսի խորան, ուր սերունդները սերունդներուն ձեռք տուած՝ կու գային ուխտի: Կու գային գաղափարական հաւաքի: Անոնք՝ այդ միամիտ անկեղծ տղաքը, կու գային ակումբ՝ նուիրուելու, ծառայելու այն մաքուր հաւատքով, թէ իրենք պարտական են իրենց ազգին, իրենց պապերուն արեան հանդէպ: Թուրքին, քիւրտին տուած վէրքը դեռ կը կոտտար անոնց սրտերուն մէջ:

Անոնք՝ ուխտեալ թէ համակիր, կու գային ակումբ հայրենի խապրիկ մը առնելու, իրենց կարօտին, իրենց տարտին յոյս մը, լոյս մը լսելու:

Մինչ իրիկուան մութը հազիւ թէ թեւերը կը տարածէր հայակերտ Նոր գիւղին վրայ, ՀՄԸՄ-ի սկաուտը կը դիմէր հօրը՝ ըսելով.

- Հայրիկ, այսօր ուրբաթ է, սկաուտական ժողովիս օրն է: Ուստի, ակումբ պիտի երթամ: Այսօր մեր խմբապետը կարեւոր նիւթի մը մասին պիտի խօսի: Նկատի ունեցէք, որ կրնամ ուշանալ:

Ու կ՛երթար: Կ՛երթար՝ դաստիարակուելու, բան սորվելու, մարդանալու: Նոյն ժամերը քիչ մը անց, ուրիշ մը կը ձայներ.

- Կնի՛կ, ակումբ կ՛երթամ:

Դաշնակցական շարքային մըն էր, շեշտը՝ քիչ մը հրամայական. ու կ՛երթար: Բայց կինը տարիներու փորձառութենէն գիտէր, որ այդ գիշեր ամուսինը կուսակցական ժողովի կ՛երթար, «Չաւարեան» ակումբ կ՛երթար: Չաւարեան բառը Դաշնակցութեան հիմնադիր երրորդութեան մասնակից Սիմոնին մականունն էր: Բայց այս պարագային, փոխաբերաբար, ե՛ւ դպրոցին, ե՛ւ գրադարանին, ե՛ւ Դաշնակցութեան կոմիտէին, ե՛ւ պատանեկան միութեան մակդիրն էր: Հոն, դպրոցին մէջ ցերեկները հայ սերունդներ կը դաստիարակուէին հայ գիր ու բանին խորհուրդով, իսկ գիշերները հայ ազգին ցաւը շալկած կուսակցական ժողովներ տեղի կ՛ունենային: Երբեմն «ջան ֆետայիներ» կ՛իջնէին ժողովի՝ յոյս ու լոյս ներշնչելու:

ՀՄԸՄ-ի ակումբը: Այս խօսքը այդ հեռաւոր օրերուն այնքա՛ն խոր ու խորունկ իմաստ ուներ, այնքա՛ն ուժականութիւն ու խորհուրդ ունէր, որքան եթէ մէկը ըսէր՝ եկեղեցի կ՛երթամ: Թերեւս եկեղեցի գացողին կարելի ըլլար բանի մը համար առարկել: Բայց ակումբ գացողին համար վերապահ կը գտնուէին: Ակումբին մէջ,ազգային հարց կար, խորհուրդ կար: Հոն ազգին համար խոր ու խորունկ ժողով կար: Հոն երկրի կարօտով մրրկող, տուայտող հայ մարդուն համար հոգեկան հայրենիք կար, ցաւ ու հոգ կար: Հոն ազգին ապագայ սերունդներուն համար լսելու սորվելու, սուրբ ու սրբազան լսարան կար, գաղափարական պատգամ կար: Հոն ակումբը գաղափարական հաւատամքի բագինն էր, ուր ուխտեալները պիտի գային գաղափարական շունչով, կրակով ջերմանալու:

Եւ դեռ՝ պալատական այդ կառոյցը, իբրեւ ակումբ մկրտուած օրէն, առանց ցերեկ-գիշեր ըսելու, առանց կարգ-կանոն նկատի առնելու, առանց յոգնելու սպասա[illegible]ներուն, սպասարկած է ՀՄԸՄ-ի երգին ու բերքին: ՀՄԸՄ-ի նեղ օրերուն ինքն ալ նեղուած ու դեղ-դարման փնտռած է: Իսկ յաջողութեան, ուրախութեան հետ ինքն ալ ուրախացած ու քեյֆ ըրած:

Եւ դեռ, ակումբը մաս կը կազմէր շատերու առօրեային, կեանքին:

Շատերուն համար սովորութիւն դարձած էր գործէն արձակուելէ ետք, տուն չգացած, գործի հագուստով գալ՝ ընկեր բարեկամ տեսնելու, քիչ մը տով գալ ակումբ՝ ընկեր բարեկամ տեսնելու, քիչ մը խօսելու, ֆութպոլի մասին տեղեկութիւն ստանալու եւ հոգեպէս լիցքաւորուած՝ տուն դառնալ, վաղը նորէն գալու, վաղը նորէն գիրար տեսնելու, իրարու բարեւելու եւ բարեւին իմաստը զօրացնելու:

Ու չէին մոռնար...Ու դեռ, ուրիշներ ակումբ կու գային պարզապէս ակումբին մթնոլորտէն համ առնելու: Ու դեռ, ուրիշներ ակումբ կու գային կօշկակար Սիմոնին նարտիի խաղը դիտելու, Հրաչ Փափազեանին իմաստալի խօսքերը մտիկ ընելու: Ապա Լեւոն աղբարին (սրճեփին) համով սուրճը խմելէ ետք, հոգեպէս բաւարարուած տուն կը դառնային: Ու դեռ, չեմ խօսիր այլազան ժողովներու, մտային աշխատանքներու, գրադարաններու, փինկ-փոնկի սեղաններու եւ այլ խաղերու տուած զբաղումներուն մասին, որոնք մաս կը կազմէին ակմբային կեանքին: Նաեւ, երիտասարդութիւնը մեծապէս հետաքրքրուած էր ազգային կեանքով: Իրապէս գնահատելի եւ ուրախալի էր անոնց մօտեցումը: Բայց այս բոլորին մէջ գագաթը, այդ բոլորին մէջ ամէնէն ժողովրդայինը, այդ բոլորին ամէնէն հետաքրքրականը, փառք ու պատիւ բերողը ՀՄԸՄ-ի ֆութպոլի մրցումն էր՝ հազար հազարներու նախասիրածը, հազար հազարներու կուռքը: Կիրակի օրով, ֆութպոլի մրցումին, խումբը յաղթէր թէ պարտուէր, ակումբը պիտի լեցուէր: Ակումբը ծոցը պիտի բանար, սիրտը պիտի բանար եւ հազարաւոր մարդոց տեղ պիտի տար: Ու այդ գիշեր ակումբը պիտի շէնար: Ու այդ գիշեր ակումբը պիտի թնդար այդքան մարդու բացագանչութիւններէն, «հուռա՛, հուռա՛» կանչերէն: Ակումբը մաս կը կազմէր այդքա՛ն մարդու ուրախութեան, այդքա՛ն մարդու հայանալուն: Ու այդ էր կարեւորը: Ու այդ էր ակումբին գլխաւոր դերը: Նաեւ, այդ էր ՀՄԸՄ-ը յաջողութեան տանող առաջնորդը: ՀՄԸՄ-ի մէն մի յաղթանակին, մէն մի բաժակին հազար հազարներ կը հայանային, հազար հազարներ փառք ու պատիւ կու տային ՀՄԸՄ-ին:

Ու այդ գիշեր, յաղթանակէն տուն դարձի ճամբուն վրայ, հազարաւոր հայորդիներ, ֆետայական երգերով ուրախ, կը թնդացնէին հայակերտ Նոր գիւղը՝ պզտիկ Հայաստանը, հայրենակարօտ հայը...:

Այդ գիշեր օրօրոցի մանուկն անգամ ոտքի կանգնած կը գոռար.

- Հա՛յ եմ ես, հա՛յ եմ ես, Քա՛յ Վարդանին թո՛ռն եմ ես:

Այդ ի՛նչ անուշ օրեր էին: Մարդակերտումի. հայակերտումի այդ ի՛նչ հիանալի օրեր էին: Ակումբը՝ ՀՄԸՄ-ի «Թիլել»ի ակումբը, տակաւին կայ ու կը գործէ: Շատերու յիշողութեան մէջ դեռ կ՛երգէ, դեռ կը պարէ: Ու թեւեր առած՝ կ՛երթայ Մուշ, Սասուն: Կ՛երթայ Գեորգ Չաուշի շիրիմին ու կը ձայնէ.

- Գէորգ, լաո, ե՛լ, ե՛լ երթանք տուն, երթանք Սասուն, Հայոց աշխարհը կարօտ է քու քաջութեան, կարօտ է քու սխրանքին: Ե՛լ...:

Աստուա՛ծ իմ, երգի, բերքի այդ ի՛նչ անուշ օրեր էին, հայկական այդ ի՛նչ անման տղաք էին, որոնք եկան ու գացին ինչպէս երազ: Բայց անոնց յիշատակը դեռ կը մնայ, դեռ կը խօսի շատերու հոգիին մէջ՝ իբրեւ հեքիաթ, իբրեւ անցեալէն եկած զրոյց անմոռանալի:

Այս էր իմ տեսած ու ապրած Հալէպի ՀՄԸՄ-ի ակումբը: Գուցէ, կեանքի պայմաններու բերումով, շատ բաներ մոռցած ըլլամ: Բայց ակումբը՝ ՀՄԸՄ-ի յաղթանակ կերտող ակումբը, ուր սովորութիւն դարձած էր գործէն արձակուելէ ետք, տուն չգացած, գործի հագուստով գալ՝ ընկեր, բարեկամ տեսնելու, զրուցելու, նարտի խաղալու, վիճելու... Ապա տուն կը դառնային՝ վաղը նորէն գալու, վաղը դարձեալ գիրար տեսնելու տեսլականով: Տուն կը դառնային... Աւելի՛ հայացած, աւելի՛ հաւատաւոր, աւելի՛ վճռական...:

Ո՛վ հայ մարդ, այս հեռաւոր ափերուն վրայ, այդ ակումբը տուր մեզի:

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ՃԱՄԲԱՐ՝ ԴԷՊԻ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Նախ՝ շնորհակալութիւն Լիբանանահայ օգնութեան խաչի եւ Հայ գթութեան խաչուհիներուն եւ յատուկ շնորհակալութիւն՝ ԼՕԽ-ի Շրջանային վարչութեան ընկերային յանձնախումբին, որոնք առիթ ընծայեցին ինծի դուրս ելլելու իմ առօրեայ կեանքէս եւ մասնակցելու ՀՕՄ-ի կազմակերպած 3 շաբթուան ճամբարին, որ երազի պէս ընթացք առաւ 13 յուլիսին:

Այս անմոռանալի եւ յիշատակելի օրերը վերջ գտան օգոստոս 2-ին՝ ուրախ, եւ աներեւակայելի յիշատակներով:

Կ՛ուզեմ ըսել, որ Յունաստանի այս ամարանոցը մեծ կարեւորութիւն ունի, որովհետեւ իր դռները բանալով՝ իր շուրջ կը հաւաքէ, աշխարհի չորս կողմերէն հայ պատանիներ եւ պարմանուհիներ, որոնք կարօտն ունին հայերէն խօսելու, հայերէն արտայայտուելու եւ հայերէն կարդալու:

Այս տարի ես բախտը ունեցայ մասնակցելու այս ճամբարին՝ ինծի հետ ունենալով լիբանանահայ 8 պատանիներ. իւրաքանչիւր վայրկեանէն օգտուելով այս ճամբարին՝ ունեցանք նոր բարեկամներ, նոր շրջանակ, սորվեցանք ըլլալ պատասխանատու, պարտականութեան գիտակից պատանիներ:

Կ՛ուզեմ ըսել բոլորին, թէ ինչ որ կու տաք ԼՕԽ-ին շատ քիչ է, մենք ԼՕԽ-էն կը ստանանք շատ աւելին:

Դառնա՛նք մասնակից ԼՕԽ-ի գործունէութեան եւ աշխատանքին:

Անգամ մը եւս իմ եւ ընտանիքիս անունով շնորհակալութիւն կը յայտնեմ ԼՕԽ-ի մեծ ընտանիքին:

ՍԻՄՈՆ ՏԷՐՏԷՐԵԱՆ

ԹԵՀՐԱՆԱՀԱՅ ՄԻ ԽՈՒՄԲ ԼԵՌՆԱԳՆԱՑՆԵՐ ՆՈՒԱՃԵՑԻՆ ԱՐԱՐԱՏ ԼԵՐԱՆ ԳԱԳԱԹԸ

ԼԵՌՆԱԳՆԱՑՆԵՐԸ ԱՐԱՐԱՏ ԼԵՐԱՆ ԳԱԳԱԹԸ ՆՈՒԱՃԵԼՈՒ ԱՐՇԱՒԸ ՆՈՒԻՐՈՒՄ ԵՆ ՅՈՒԼԻՍԻ 15-Ի ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ՉՈՀԵՐԻ ԱՆՄՈՌԱՑ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Համարեա թէ չորս ամիս էր, որ մեր վեց հոգանոց խումբը պատրաստուում էր նուաճել Արարատ լերան գագաթը: Բայց երբեմն մեր ընկերը ինչ-որ կասկած էր զգում մեր յաջողութեան նկատմամբ, բայց ես վստահ էի, որ յաջողելու ենք:

Վերջապէս հասաւ մեր ծրագիրն սկսելու ժամը: Ուրբաթ, յուլիսի 10-ի առաւօտեան ժամը 9:00-ին, Թեհրանի «Պէյհաղի» ճամբորդական կայանից հանրակառքով ճանապարհուեցինք Թաւրիզ:

Յաջորդ օրը՝ յուլիսի 11-ին, մի պայծառ օր, սահմանը անցնելուց յետոյ, Մասիսը դիմաւորեց մեզ:

Այդ գիշեր հիւրանոցում գիշերելուց ու հանգստանալուց յետոյ, յաջորդ օրը մեր բուն ծրագիրը սկսեցինք, եւ մեզ յաջողուեց անցնել արշաւի եւ մեր վրանները հաստատել Մասսի լանջին՝ 3200 մեթր բարձրութեան վրայ: Այդ գիշեր Մասիսը մեզ ջերմ ընդունեց, եւ մեր խումբը արեց այն, ինչ պէտք է անէր տարիների ու «դարերի ընթացքում»՝ երգ. պար, յուզում ու ոգեւորութիւն՝ մինչեւ գիշերուայ վերջին րոպէները:

Յուլիսի 13-ին մեր ուղին շարունակեցինք մինչեւ 4200 մեթր բարձրութիւն՝ մինչեւ վերջին կանգառ, որից յետոյ այլեւս Մասսի գագաթնակէտն էր լինելու մեր վերջնական կայանը:

Գիշերը ժամը 10:00-ին երկինքը ամպամած էր եւ քիչ անց սկսեց կարկուտ տեղալ: Դա էլ մեր բախտն էր... Անհամբեր սպասում էինք այն յոյսով, որ շուտով դադարի կարկուտն ու երկինքը պարզուի. որ կարողանանք շարունակել մեր ճանապարհը Քիչ անց մեր ինը հոգանոց խմբին միացան նոր տեղ հասած հինգ լեռնագնացներ, որոնցից երեքը ազգութեամբ պարսիկ էին, մէկը՝ քիւրտ. իսկ վերջինը՝ անգլիացի:

Վերջապէս. գիշերուայ ժամը 12:00-ին ճանապարհուեցինք դէպի լերան գագաթը: Լսելով մեր պատասխանատուի խօսքերը՝ ինձ աւելի ուժեղ, պատրաստուած ու հպարտ զգացի: Նա շեշտեց. «Ուշադիր լսե՛ք: Մինչեւ գագաթ եօթը ժամ դժուար ճանապարհ ունենք բարձրանալու: Եթէ կան անձնաւորութիւններ, որ կարծում են՝ չեն յաջողի եւ խանգարելու է ծրագիրը, թող հիմա վերադառնան: Մնացած ճանապարհի կէսից ո՛չ կարող ենք վերադառնալ եւ ո՛չ էլ կանգնել»:

Նորից յիշեցի ընկերոջս խօսքերը եւ մի կասկած սկսեց խանգարել միտքս: Սկսեցի պայքարել այդ մտքի հետ. «Չէ՛, չի կարող ոչ մի դէպք պատահել ու խանգարել մեր նպատակին»:

Չորս ժամ անց ճանապարհի առաջին մասը բարձրացանք եւ երկրորդ մասը բացուեց մեր դիմաց: Փչող քամին արագօրէն փոխուեց փոթորիկի եւ մեր ծրագրի դժուար բաժինը սկսուեց: Մէկ ժամ անց մեր պատասխանատուն մօտեցաւ խմբին եւ յայտնեց, որ փոթորիկի պատճառով պէտք է վերադառնանք (երբ մէկուկէս ժամուայ ճանապարհ էր մնացել մինչեւ գագաթ հասնելը): Ականջներով լսում ու չեմ կարողանում բառերի իմաստը հասկանալ... Մեր բոլորիս մտքում միայն Մասսի գագաթն է իշխում: Իմ ընկերներն էլ իմ հոգեկան վիճակում էին: Պատասխանատուն աւելացրեց. «Թերեւս ոտքի ու ձեռքի մատները սառչեն եւ վնասեն ձեզ»:

Բոլորս միայն գագաթի մասին էինք մտածում եւ ուրիշ ոչինչ: Շուտով պիտի հասնէինք մեր տարիների երազանքին: Բոլորս յայտնեցինք, որ ուզում ենք շարունակել մեր ծրագիրն ու ինքնամոռաց վեր բարձրանալ:

... Չէի հաւատում, որ հասել ենք Մասսի գագաթին, որտեղ շատ ուժեղ փոթորիկ էր տիրում, եւ մեզ ստիպեց, որ երկար չմնանք այդ բարձունքին ու շուտ վերադառնանք եւ հեռանանք այդ երազային ու նուիրական պահերից:

Շուտ վերադարձանք եւ ամբողջ օրը քայլեցինք, իսկ երեկոյեան ժամը 6:00-ին բեռնատար մեքենայով ճանապարհուեցինք դէպի մեր հիւրանոցը:

Չորեքշաբթի, յուլիսի 15-ին, ճանապարհուեցինք դէպի սահման ու անցնելով՝ ուղեւորուեցինք դէպի Թաւրիզ: Ճանապարհին, ժամը 1:30-ին ճաշարանում ճաշելիս, յիշեցի ընկերոջս կասկածները՝ Մասսի գագաթը չնուաճելու առումով, սակայն շուտով դա փոխարինուեց ուրախութեամբ, քանի որ իրականացուել էր մեր երազանքը:

Ժամը 2:00-ին սկսեցինք լսել հեռուստատեսութեան լուրերը... Աստուա՛ծ իմ: Այդ ինչ դժբախտ լուր լսեցինք այդ պահին: Դա հարուած էր ճակատագրի կողմից: Ընկերոջս գուշակութիւնը գուցէ անտեղի չէր..., նա ինչ-որ բան էր նախազգում: Թեհրան-Երեւան չուերթի ճամբորդատար օդանաւը Ղազուին քաղաքի մօտակայքում կործանուել էր վթարի պատճառով ու բոլոր ուղեւորները զոհուել... Չեմ հաւատում, լուրը ճիշդ չէ, այդպէս չի կարող պատահել, մեր ծրագիրը պէտք չէ այդպիսի աւարտի հանդիպէր:

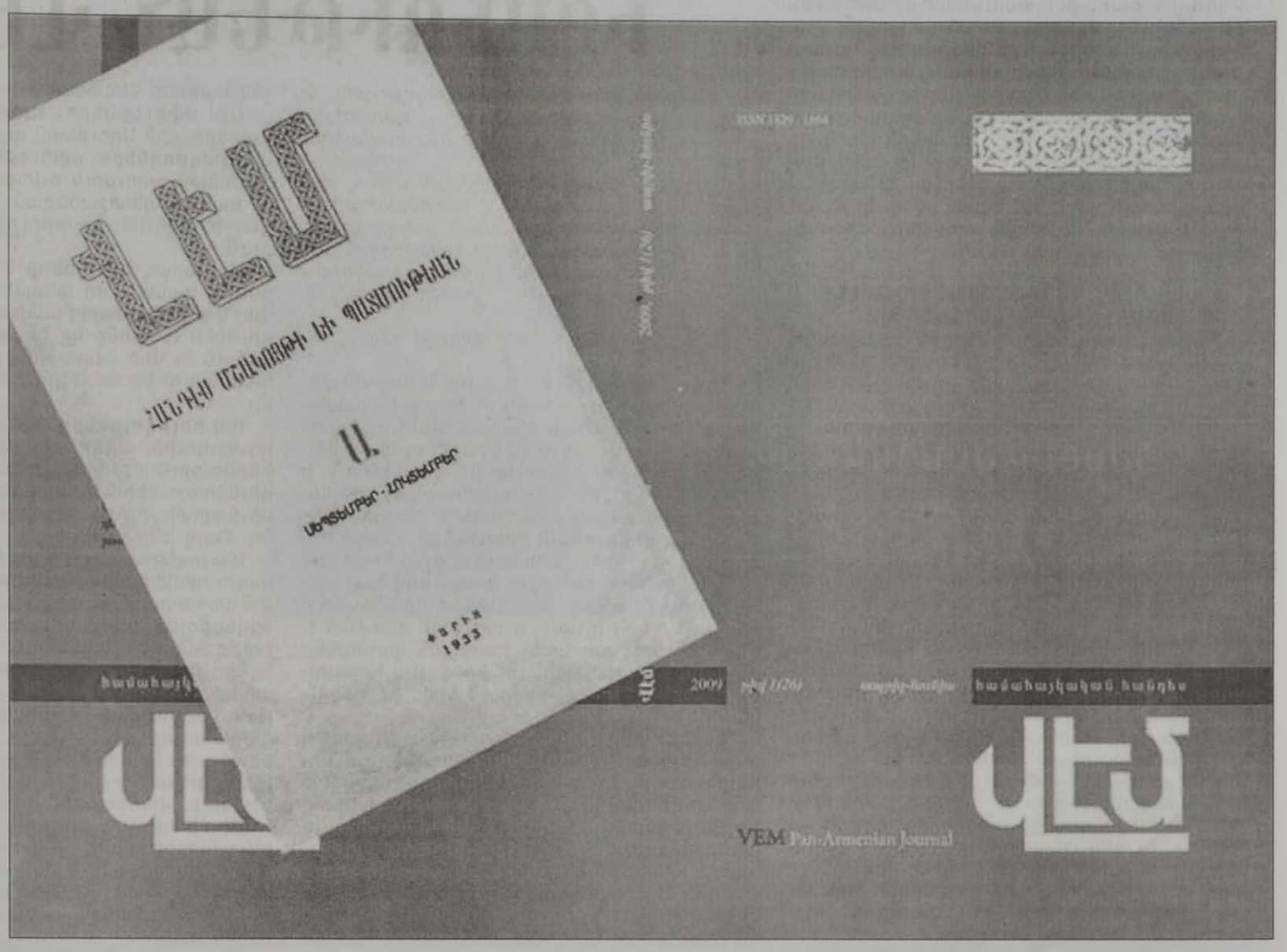
Մեր ծիծաղը արդէն փոխուել էր ներքին լուռ լացի ու շուարումի: Քիչ անց ձեռքի հեռախօսները սկսեցին իրենց դժուարին պարտականութիւնը, որոնց յաջորդեց երկարատեւ ու դառն լռութիւն՝ մինչեւ Թեհրան:

Այս ծրագիրը թող լինի մի յիշատակ՝ մեր անմեղ ու արդար զոհերին նուիրուած...

Մեր խմբի լեռնագնացներն էին՝ Չաւէն Շահվերդեանը, Անդրանիկ Շահբազեանը, Վարանդ Գրիգորին, Արփի Սինաբեանը, Արմինէ Սինաբեանը, Ջանէս Աբեդեանը, Գասպար Սինաբեանը, Ռոզա Տէր Աւանէսեանը եւ Սերոբ Պօղոսեանը:

Խմբին մասնակցած
Ս. ՊՕՂՈՍԵԱՆ

«ՎԷՄ»

համահայկական հանդես

ՎԷՄ

Ծ. Խ.- Վերջերս Երեւանի մէջ լոյս տեսաւ «ՎԷՄ համահայկական հանդէս»ի առաջին համարը (թիւ 1 (26)ը, 212 էջ): Նոր հրատարակութիւնը կը հանդիսանայ շարունակութիւնը 1933-1939 թուականներուն Սիմոն Վրացեանի խմբագրութեամբ Փարիզի մէջ հրապարակուած «ՎԷՄ-եռամսեայ հանդէս մշակոյթի եւ պատմութեան» գիտական պարբերականին: Ան նպատակ ունի համադրելու Հայաստանի եւ սփիւռքի ճանչցուած գիտնականներու ջանքերը եւ հայագիտութեան բնագաւառին մէջ ապահովել ինքնաճանաչողութեան որակի նոր մակարդակ: Հնարաւորութեան սահմաններուն մէջ, միաժամանակ պիտի իրականացնէ Հայաստանի պատմութիւնն ու մշակոյթը օտար գիտական շրջանակներու ներկայացնելու եւ մեր ժողովուրդի մասին թիւր պատկերացումներ ձեւաւորող թուրք-ազրպէյճանական կեղծարարներուն գիտական պատասխաններ տալու խնդիրները: «ՎԷՄ»ը կը շարունակէ նաեւ ՀՅԴ պատմութեան հիմնահարցերու ուսումնասիրութեան գործը: Ստորեւ կը ներկայացնենք վերահրատարակուող «ՎԷՄ»ի խմբագրականը:

70 տարի առաջ Ֆրանսայի մայրաքաղաք Փարիզում ընդհատուեց «ՎԷՄ երկամսեայ հանդէս մշակոյթի եւ պատմութեան» գիտական պարբերականի հրատարակութիւնը: Համեմատաբար կարճ ժամանակամիջոցում (1933-1939թթ.) «ՎԷՄ»ը հասցրել էր լուրջ ներդրում ունենալ հայագիտութեան ասպարէզում, մանաւանդ՝ Հայոց պատմութեան ու մշակոյթի ուսումնասիրութեան գործում:

Նրա խմբագիր. Հայաստանի Առաջին Հանրապետութեան վերջին վարչապետ Սիմոն Վրացեանը հանդէսի շուրջն էր համախմբել Նիկողայոս Ադոնցին, Յակոբ Սիրունուն, Արտաշէս Աբեղեանին եւ այլ ճանաչուած հայագէտների: Գիտնականների ներկայ սերնդի համար եւս «ՎԷՄ»ը Հայոց պատմութեան ու մշակոյթի տարբեր հիմնահարցերի ուսումնասիրութեան անփոխարինելի աղբիւր է. քանզի նրա էջերում հրապարակուած մի շարք փաստաթղթերի ու նիւթերի բնագրերն այդպէս էլ չեն յայտնաբերուել:

«ՎԷՄ» գիտական հանդէսը Մեծ եղեռնից յետոյ ուծացման վտանգի առջեւ կանգնած Սփիւռքում իրականացնում էր ոչ միայն գիտաճանաչողական, այլեւ հայապահպան գործառոյթներ: Օտարութեան մէջ «ՎԷՄ»ը կարողացաւ վառ պահել Հայոց պատմութեան ու մշակոյթի խորապէս հայեցի ընկալումը: 1930-ականների հայ իրականութեան գաղափարաքաղաքական երկփեղկուածութեան պայմաններում, «ՎԷՄ»ը ստանձնեց նաեւ հայ մտաւորականութեանը տարանջատող հատուածական ու դաւանական պատնէշները յաղթահարելու գործը: Սիմոն Վրացեանն ինքը բազմիցս մատնանշում էր այն փաստը, որ «ՎԷՄ»ը զուտ գաղափարական ձեռնարկ է, նրա թիկունքում անհատ կամ կազմակերպուած յենարաններ չկան եւ 1930-ական թուականների տնտեսական ծանր պայմաններում յամառօրէն փորձում էր միջոցներ գտնել՝ հանդէսի տպագրութիւնը շարունակելու համար:

1939 թուականին, նախապատերազմեան Փարիզում, մատենագիտական տուեալներով հրապարակուած «ՎԷՄ»ի վերջին՝ 80 էջանոց 25-րդ համարը վկայում է, որ Սիմոն Վրացեանը մինչեւ վերջ պայքարում էր հանդէսը պահպանելու համար եւ նա այդպէս էլ «ՎԷՄ»ի տպագրութիւնը չի աւարտել, այլ սոսկ ընդհատել է անյաղթահարելի արգելքների պատճառով:

«ՎԷՄ» հանդէսի տպագրութեան վերսկսումը Հայաստանի երրորդ Հանրապետութեան մայրաքաղաք Երեւանում, Հայաստանի ու Սփիւռքի գիտնական-հայագէտների ցանկութեան արտայայտութիւնն է, ինչը նպատակ ունի շարունակել Սիմոն Վրացեանի եւ հայագիտութեան ասպարէզում նրա համախոհների կիսատ մնացած գործը: Աւելին, ներկայ համեմատաբար բարւոք ներազգային պայմաններում, «ՎԷՄ»ը ձգտելու է Հայաստանի եւ Սփիւռքի հայագէտների ջանքերը միաւորող, լիարժէքօրէն համահայկական գիտական պարբերականի դերակատարութեանը: Հայոց մտաւոր ներուժի տարանջատուածութեան յաղթահարումը թոյլ կը տայ իրականացնել Սիմոն Վրացեանի անկատար մնացած երազանքը եւ «ՎԷՄ»ը դարձնել «յառաջադէմ մտաւորականութեան կոալիսիոն, մի տեսակ խորհրդարան մտքի ու խօսքի»:

«ՎԷՄ» համահայկական հանդէսը վերսկսում է իր աշխատանքները 21-րդ դարին բնորոշ սկզբունքօրէն նոր իրողութիւնների պայմաններում, որոնք նոր պահանջներ են ներկայացնում նաեւ՝ հայագիտութեանը: Շնորհիւ տեղեկատուութեան արդի միջոցների, մեր օրերում քաղաքականութեան, տնտեսութեան, մշակոյթի. գիտութեան եւ այլ ոլորտները վերածուել են ազգերի մէկ-միասնական՝ համաշխարհային «մրցադաշտի», ուր սկիզբ է առել սուր եւ անզիջում պայքար սեփական արժէքների տարածման եւ նպատակների հիմքար սեփական համար: Այլեւս ոչ թէ նախկին կարգավիճակովնաւորման համար: Այլեւս ոչ թէ նախկին կարգավիճակով-մտաւորականների, այլ ազգի մտաւոր ներուժը համախմբող ու ներկայացնող՝ մտածող ինտելեկտուալների նոր սերնդի ու ներկայացուցիչների միջեւ ընթացող այս մրցակցութիւնը ու ներկայացուցիչների միջեւ ընթացող այս մրցակցութիւնը ու նաեւ համագործակցութիւնը, առանձնապէս սուր կերպարանք է ձեռք բերել հումանիտար եւ հասարակական գիտութիւնների բնագաւառներում:

Նման պայմաններում հայագիտութիւնը՝ որպէս Հայաստանի ու հայ ժողովրդի մասին առանձին գիտութիւնների՝ պատմագիտութեան, լեզուաբանութեան, գրականագիտութեան. հնագիտութեան, Հայաստանի պատմական եւ արդի աշխարհագրութեան ու ժողովրդագրութեան, մշակութաբանութեան. արուեստաբանութեան եւ բազում այլ առարկաների հանրագումար. հայոց հոգեւոր եւ նիւթական արժէքների ճանաչողութեան իր հիմնական՝ աւանդական գործառոյթից զատ. ազգի ու պետութեան առջեւ ստանձնում է նաեւ որոշակի գիտական աշխարհայեացք մշակելու առաքելութիւն՝

- Նոր սերնդի ձեւաւորման համար անհրաժեշտ հայագիտական առարկաների դպրոցական ու բուհական (համալսարանական-Խմբ.) ուսուցման,

- Հայոց մշակութային ու գիտական ժառանգութեան պահպանման եւ ազգային հիմքի վրայ զարգացման,

- Այս ամենը արտաքին աշխարհին մատուցելու եւ միեւնոյն ժամանակ նրանից բխող ագրէսիայի դրսեւորումներից պաշտպանելու բնագաւառներում: Աւելի ամբողջական ինքնաճանաչողութեան միջոցով ազգի ինքնակատարելագործման. ինքնավերարտադրութեան եւ ինքնադրսեւորման առաջադրանքի լուծման որակապէս նոր մակարդակ ապահովելու հրամայականը ներկայումս մեր հարեւան երկրների. առաջին հերթին՝ Թուրքիայի ու Ազրպէյճանի կողմից Հայաստանին ու հայութեանը յայտարարուած «յիշողութեան պատերազմում» չպարտուելու գրաւականն է:

Մինչդեռ, այս նոր մարտահրաւէրներն ընկալելու փոխարէն, գիտնական-հայագէտների նոր սերունդը աննկատ կերպով ներքաշւում է հայկական մտաւոր-ինտելեկտուալ միջավայրում հետեւողականօրէն ներդրուող՝ «ծառայել գիտութե՞ան, թէ՞ ազգին» փակուղային եւ արհեստական երկընտրանքի մէջ: Դրսից պարտադրուող «գիտականութեան» եւ կեղծ, գաւառամիտ «հայրենասիրութեան» դիմակայութեան արդիւնքում արհեստականօրէն ստեղծուող այս բանածեւի հետ, նրա խորքում դժուար չէ նշմարել օտար գաղափարաքաղաքական ազդակների ակնյայտ բախումը: Դրանց հաւասարապէս՝ «փայլփլուն», բայց վտանգաւոր ցուցանակները ամենեւին էլ պէտք չէ մոլորեցնեն հայագէտների նոր սերնդին:

Ճշմարտութեան բացայայտման՝ գիտնականի առաքելութեանը հաւատարիմ մնալու անվիճելի անհրաժեշտութեան եւ ազգի առջեւ կանգնած նպատակներին ծառայելու ազգային ու քաղաքացիական պարտաւորութեան միջեւ անլուծելի հակասութիւններ փնտռելու նման փորձերը գիտութեան ճանաչողական ու կիրառական նշանակութիւնը անհարկի, իսկ ոմանց կողմից նաեւ՝ գիտակցուած կերպով միմեանց հակադրելու հետեւանք են:

Պէտք չէ մոռանալ, որ հայագիտութիւնն այսօր էլ շարունակում է մնալ իւրաքանչիւրն իրեն բնորոշ ուսումնասիրութեան մեթոտներն ու նէօգիտութիւնների իւրայատուկ «փունջ»: Իսկ գիտական ճշմարտութեան բացայայտման խնդիրն իրականում լուծւում է միայն ու միայն կոնկրետ հայագիտական առարկաների ուսումնասիրութեան միջոցով: Ուստի հայագիտութիւնը կոչուած է ամփոփել, համադրել դրանց արդիւնքները եւ ոչ թէ փոխարինել այդ գիտութիւններին կամ էլ դառնալ նոր գիտութիւն՝ «քաղաքական հայագիտութիւն»:

Քաղաքականութիւնն ու գիտութիւնը՝ իբրեւ զուգահեռաբար ծաւալուող գործողութիւնների, գործընթացների եւ որոնումների յարաշարժ (դինամիկ) շարքեր, կարող են փոխադարձաբար օգտուել այդ ոլորտներից իւրաքանչիւրի նուաճումներից, արդիւնքներից ու ձեռքբերումներից, բայց պէտք չէ փորձեն փոխարինել մէկը միւսին:

Ներկայ արագօրէն փոխուող աշխարհում այս խնդիրների համադրութեան ճշգրիտ բանաձեւը ճշմարտութեան ու արդարութեան անխզելի կապի եւ ներդաշնակ միասնութեան գաղափարն է, որը այսօր էլ խիստ արդիական է՝ որպէս գիտական հետազօտութիւններն ու դրանց կիրառական նշանակութիւնը միմեանց հակադրելու փորձերը յաղթահարելու մեթոտ: Որպէս արդէն շուրջ 120 տարի նման գաղափարաքաղաքական ելակէտը որդեգրած ՀՅ Դաշնակցութեան աշխարհայեացքային մօտեցումներին հաւատարիմ գիտական հանդէս՝ «ՎԷՄ»ը այսուհետեւ նոյնպէս հետեւելու է քաղաքականութեան ու գիտութեան գործառոյթները յստակօրէն տարանջատող՝ «Կեսարինը՝ Կեսարին, Աստծունը՝ Աստծուն» իմաստութեանը:

Ըստ այդմ՝ «ՎԷՄ» համահայկական հանդէսն իր առջեւ նպատակ է դնում.

ա) Հայոց հաւաքական յիշողութեան մէջ ամրագրուած՝ Հայոց հայրենիքի ամբողջականութեան եւ Հայոց պատմութեան ու մշակոյթի զարգացման շարունակականութեան ու անընդհատութեան աշխարհայեացքային զոյգ մեկնակէտերի հիման վրայ, նպաստել ազգի գիտական ինքնաճանաչողութեան որակապէս նոր մակարդակի ձեւաւորմանը եւ նրա գոյութեան հիմքերի՝ վէմերի հետագայ ամրապնդմանը,

բ) համակողմանիօրէն քննելով օտար հայագիտական դպրոցների տեսական հարցադրումները՝ մշակել եւ կիրառել Հայոց պատմութեան, գրականութեան եւ այլ առարկաների գիտական ուսումնասիրութեան արդիւնքները՝ արտաքին աշխարհին մատուցելու նոր մեթոտաբանութիւն ու ռազմավարութիւն,

գ) գիտական քննադատութեան ենթարկելով Հայաստանի ու հայ ժողովրդի մասին մարդկութեան հաւաքական յիշողութիւնը ջնջելու նպատակով մեր հարեւան մի շարք երկրներում մշակուած ու հետեւողականօրէն գործադրուող թշնամական ռազմավարութիւնները, ստեղծել դրանց դէմ պայքարի առաջադրանքների գիտատեսական բովանդակութիւնը ու գործնական աշխատակարգերը եւ դրանք մատուցել ազգին ու պետութեանը:

Յիշեալ նպատակների իրականացման համար, «ՎԷՄ» հանդէսը աշխատակցութեան է հրաւիրում Հայաստանում ու սփիւռքում գործող հայագէտ-գիտնականներին՝ հիմնուելով ներազգային լայն բազմակարծութեան սկզբունքի վրայ...

ԳԵՈՐԳ ԽՈՒԴԻՆԵԱՆ
Պատմ. գիտ. դոկտոր, «ՎԷՄ»ի խմբագիր

ԿԱԶԴՈՒՐՄԱՆ ԿԱՅԱՆԸ

Հայապահպանման մէջ մեծ դեր կը խաղան հայ կարիքաւոր մանուկներու հոգատարութիւնն ու կրթութիւնը, որոնց համար պէտք է մեծ նուիրում եւ զոհողութիւն, որպէսզի այդ մանուկները մեծնան հայկական ոգիով: Այս հսկայական գործը անհատ մը չէ, որ կրնայ կատարել, այլ՝ անհատներու ամբողջութիւն մը, որ կը կոչուի միութիւն: Ահա այս միութիւններէն մէկն է ԼՕԽ-ը, որ իր ուսերուն վրայ բեռցուցած է այս հսկայական եւ սուրբ գործը, որպէսզի հայ մանուկը անտէր չմնայ եւ երեք շաբթուան ընթացքին կազդուրուի եւ վայելէ այն բոլոր բարիքները, որոնցմէ զրկուած է ամբողջ տարուան մը ընթացքին:

ԼՕԽ-ի Շրջանային վարչութեան կազմակերպած Կազդուրման կայանը իւրայատուկ է իր բնոյթով եւ կազմակերպական աշխատանքով:

Այս տարուան Կազդուրման կայանը սկսաւ երկուշաբթի, 27 յուլիս 2009-ին եւ աւարտեցաւ երկուշաբթի, 17 օգոստոս 2009-ին: Այնտեղ կազդուրուեցան 49 հայ մանուկներ, իրենց հետ ունենալով 7 փորձառու ուսուցչուհիներ, որոնցմէ քանի մը հատը կամաւոր էին: Այդ մանուկները այնտեղ սորվեցան մեծնալ որպէս հայ, ապրիլ եւ գործել որպէս հայ: Սորվեցան հայկական երգեր, պարեր, արտասանութիւններ եւ թատերական ներկայացում, որոնց մէջ շեշտուած էր հայ ազգի պահպանումը: Ունեցան տարբեր տեսակի խաղեր եւ մարզանքներ, որոնց ընդմէջէն վարժուեցան չարքաշութեան եւ ունեցան մրցակցութեան ոգի: Այցելեցին գործարաններ, բարեսէր հայորդիներու շնորհիւ գացին ճաշարաններ: Թօթափելու համար ամառնային տաքը՝ երկու անգամ այցելեցին լողաւազան: Վստահ ենք, որ այս երեք շաբթուան մէջ ունեցած անոնց ուրախալի պահերը անջնջելի պիտի մնան անոնց յիշողութեան մէջ:

Այս երեք շաբթուան ընթացքին մանուկները ունեցան նաեւ այցելուներ՝ կիրակնօրեայ դպրոցներէն խումբ մը պատանիներ, ՀՄԸՄ-ի Այնճարի մասնաճիւղի խմբապետական կազմը, «Ուրախ տարեդարձ» խումբը, Al Azzi պիստակեղէնի գործարանը, Մ. եւ Հ. Արսլանեան Ճեմարանի տասներկրորդ դասարանը: Խաղցան Փութպոլի մրցում մը ՀՄԸՄ-ի փոքր տղոց դէմ եւ մեծ յաղթանակ տարին: Մանուկները այցելեցին նաեւ Այնճարի խաղավայր, ուր ապրեցան ուրախ եւ երջանիկ պահեր: Կիրակի, 16 օգոստոսի կէսօրէ ետք ժամը 6:00-ին, Ազգ. «Յառաջ» վարժարանի «Միւսա Լեռ» սրահին մէջ մանուկները իրենց ծնողներուն ներկայացուցին հանդէս մը,

ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՀԻ ՄԸ

Շար.ը՝ էջ 8

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԻՐԱԻՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետութեան, Արցախի, բռնագրաւեալ Հայաստանի եւ Սփիւռքի մերօրեայ ազգային մշակոյթի եւ ազգային դիմագիծի **հոլովոյթները**, կ՚ընդգծենք յոգնակիին, ազգային քաղաքականութեան իրաւութեան տեսանկիւնէ, ուշադրութեան առարկայ չեն: Զարմանալի թող չթուի **բռնագրաւեալ Հայաստանի** յիշեցումը, քանի որ ան եւս հայու հայրենիք է եւ հոն դեռ կ՚ապրի, ինչ որ յաճախ կը նշենք որպէս **մնացորդացը** մեր ժողովուրդին: Հայկական իրաւութիւնն է, որ տեղի կու տայ, առանց փոխաբերական իմաստի կը ծնին **ծագումով հայեր**, ինչ որ այլասերման եւ կորըստեան ախտանշան է, եթէ եզրայանգումը չէ, եթէ ուզենք տեսնել եւ որպէս այդպիսին դիմաւորել:

ԱՆՏԵՍՈՒՈՂ ԳԱՂԱՓԱՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՀԵՌԱՆԿԱՐԱՅԻՆ ՆԵՐՇՆՉՈՒՄԸ

Քաջալերուող զբօսաշրջային զգացական հայրենասիրութիւնը եւ **բիզնեսային** անմիջական շահագրգռութիւնները լուսանցքի վրայ դրած են ինքնուրոյնութեամբ գոյատեւման էական խնդիրները, **հողահաւաքը**, **ազգահաւաքը** եւ ազգային համապարփակ **մշակոյթը**, որոնք անքակտելիօրէն կապուած են իրարու, իրարմով կը պայմանաւորուին, զիրար կ՚ապրեցնեն: Ազգը վերածուած ըլլալով հատուածներու անոնց **ղեկավարութիւնները** այս երեք հարցերով միաժամանակ կը զբաղի՞ն, անոնց լրացման համար անմիջական եւ հեռանկարային առաջադրանք ունի՞ն, կը հետեւի՞ն ռազմավարութեան մը, որուն իրականացման համար անհրաժեշտ միջոցները եւ հանգրուանները տեղ մը սահմանուա՞ծ են, եւ ժողովուրդը, Հայաստանի Հանրապետութիւն, Արցախ, բռնագրաւեալ Հայաստան եւ սփիւռքներ, տեղեա՞կ են, այդ տեղեակութիւնը այսօր գիտակից յանձնառութեան ենթահո՞ղ է, թէ՞ ոչ:

Մեր անմիջական ներկայի իրարանցումներու խանդավառող եւ յուսալքող համայնապատկերէն անդին կը տեսնե՞նք, կ՚ուզե՞նք տեսնել, թէ մեր տեղատուութիւններու ճահիճին մէջ ինքնարդարացումներ կը փնտռենք, կամ երեւելիական պատուանդաններ, **էսթեպլիշմընթի** խճանկարին վրայ տեղ մը ունենալու համար, մոռնալով էականը:

Ի հարկէ, աւելի դիւրին է հոգեպարար ճառեր արտասանել եւ լսել առանց ինքնագոհութիւնները անհանգստացնելու եւ... անհանգըստանալու: Նման ընթացքով, կրկներեւոյթներու եւ աչքի փոշի ցանելու, եսերու եւ երեւելիութիւններու, ազգային իրաւ քաղաքականութիւնը կը դիմէ աւազախրումի: Ժամանակին հետ քայլ չենք պահեր, գոյատեւման հեռանկար չկայ, եւ ոչ ոք կը զարմանայ, որ մէկ դար ետ կ՚երթանք, կը հաստատենք դրամի եւ ընտանեկան-ժառանգական իշխանութիւն, յաճախ ցկեանս բնոյթով: Թէ ինչպէ՞ս եւ մանաւանդ ինչո՞ւ զանգուածները կը հանդուրժեն, հարցում է, որուն օր մը պատասխան պէտք է ծարել:

Ինչո՞ւ աւաղել որ հայկական հաւաքականութիւնները կը տարտղնուին եւ անտարբերութիւնը համաճարակի բնոյթ ունի: Ճիշդ հարցումներ չենք ուղղեր. այդ հաւաքականութիւնները իրարու մօտեցնող եւ զօդող ազդակները կ՚անտեսուին, եւ առաջին հերթին մշակոյթը, որ այսօր կը գոյատեւէ զանգուածին յարաբերաբար տեսակ մը լուսանցքի վրայ, փոքրամասնութեան մը շրջանակին մէջ: Իսկ այդ շրջանակը, հաւաքական գիտակցութեան եւ մասնակցութեան բացակայութեան, անհատական ինքնահաստատման համար կը հեռանայ ազգի աւազանէն յաջողութեան եւ հոգեկան բաւարարութեան նոր հասցէներ փնտռելով: Երեւոյթը չ՚անհանգստացներ **ղեկավարութիւնները**, որոնք կը գոհանան **բարձրընտիր լինելով ի կոչունս**, այսինքն՝ բեմերով, առաջին շարքի աթոռներով, լուսանկարներով եւ փորձութեան դուռ՝ խօսափողերով, որոնց մագնիսական քաշողութիւնը յաճախ զաւեշտի կ՚առաջնորդէ:

Անհեթեթը այն է, որ այս հարցերուն մասին գրել եւ խօսիլ մենաւոր հաճոյքի կը նմանին, քանի որ տպուած էջը, գիրք կամ թերթ, կը հասնի զանգուածի իսկական փոքրամասնութեան, եւ եթէ այդ փոքրամասնութիւնն ալ բաժնենք **մեր կողմնապաշտ կազմակերպութիւններու յարածուն թիւերով**, կրնանք ցաւելով եզրակացնել, որ կը խօսինք համոզուածներու եւ կողմնակիցներու, կամ մտածելու ցանկութիւն ունեցողներու նեղ շրջանակի մը: Յաճախ կ՚ըսուի, որ ընթերցող չկայ, անմիջականը եւ տեղականը կը կլանեն: Սխալ բան չեն ըսեր:

Բայց նման յոռետեսական եւ երբեմն ալ ծիծաղաշարժ եզրակացութիւնը պատճառ կրնա՞յ ըլլալ որ ազգային հեռանկար ունեցող չնչին համարուած փոքրամասնութիւնը լռէ, թէ Սիզիփոսի յամառութեամբ շարունակէ ժայռը լեռ բարձրացնել, կրկին բարձրացնել, **վերեսական, վերկուսակցական, վերքաղաքական, վերդիրքապաշտական** յանդգնութեամբ, ազգի լինելութիւնը ունենալով նպատակ:

Այդ նպատակին հասնելու համար անհրաժեշտ է, որ վերնայ որոշողներու եւ մտածողներու միջեւ բարձրացած պատը, **վարչութեան վերածուած ղեկավարութիւնները** վերագըտնեն իրենց առաքելութիւնը եւ բովանդակութիւնը, մտածելու եւ քննադատելու ունակութիւնը մեղանչում չհամարուին: Ազգաշէն այս կացութիւնը ստեղծելու համար կենսական են քննադատութիւնը եւ միտքը, որոնք ցորենը որոմէն զատող հզօր զէնքերը պէտք է ըլլան:

Բայց միշտ պիտի մնայ մեծ հարցականը. ինչպէ՞ս հասնիլ իւրաքանչիւրին՝ իր յարկին տակ: Մանաւանդ այդ յարկերուն տակ տանելով ազգային լեզուի, պատմութեան, իրաւունքի, համագումար հարազատ ինքնութեան որակ:

ԱԶԳԻ ՀԱՏՈՒԱԾՆԵՐՈՒ ՀՈԼՈՎՈՅԹՆԵՐԸ

Երբ հայրերը կը վարժուին քոյլ տալ,
որ տղաքը
իրենց ուզածը ընեն, երբ
զաւակները նկատի
չեն առներ իրենց խօսքը, երբ
ուսուցիչները
կը դողան իրենց աշակերտներուն առջեւ
եւ կը նախընտրեն անոնց շողոքորթել, եւ վերջապէս,
երբ երիտասարդները կ՚արհամարհեն օրէնքները,
քանի որ իրենցմէ վեր ոչ ոքի հեղինակութիւնը
կ՚ընդունին, այն ատեն, ամբողջական երիտասարդութեամբ եւ ամբողջական գեղեցկութեամբ, սկիզբն է բռնատիրութեան:

Պղատոն (Չորրորդ դար Ն. Ք.)

Ազգը **հատուած** է, բաժան-բաժան, տարտղնուած, պատշաճելու բացառիկ բացասական եւ տիրական կերպով անհատապաշտական ունակութիւն ցուցաբերելով, իւրաքանչիւրը, ինչպէս հեղուկը իր ամանին մէջ, ի հեճուկս ազգային հարազատութեան, ընթացած է շրջապատէն չտարբերելու հեւքով: Նոյնիսկ **տարբերութեան իրաւունքի** մասին յուզիչ խօսքեր, ճառի սահմանին վրայ նուաղած են: Եւ գործածուող եզրը, **ծագումով հայ**, դիպուկ է: Կը նշանակէ պարզապէս, որ ենթական դադրած է հայ ըլլալէ, ուրիշ բան դարձած է: Բացառութիւններ կան, բայց չեն կասեցներ **ծագումով հայ** դառնալու երթը: Այս հոլովոյթը ընդհանուր է, տարբեր ձեւերով եւ հասցէներով:

Հայաստանի Հանրապետութիւնը ազգային տեսանկիւնէ իտէալական պատկեր չունի: Խորհրդային ժամանակաշրջանի ռուսացման կամ **սովետամարդ** ստեղծելու հզօր հոսանքը դրոշմ ձգած է, կատարուած իրողութիւն: Վերանկախացումէն երկու տասնամեակ ետք, հանրապետութեան բնակիչներու հոգիին եւ միտքին մէջ խորհրդային շրջանի Մեծ Հայրենիքի զգացողութիւնը վառ է, եւ անոնք Վլատիվոսթոք կամ Իրքուցք կ՚երթան Գորիս երթալու պէս, ինչ որ հասկնալի է, քանի որ հաղորդակցական հասարակաց լեզու եւ պատմութիւն ունին, ռուսերէնը: Ինչպէս սփիւռքի պարագային հայեր իրենց զաւակները կը ղրկէին եւ կը ղրկեն օտար դպրոցներ, երբ կողքին կայ հայկական վարժարան, այդպէս ալ, Խորհրդային Հայաստանի մէջ, յաջողելու եւ լայն ասպարէզ ունենալու համար հայեր իրենց զաւակները կը ղրկէին ռուսական դպրոց: Մինչեւ այսօր, Երեւանի մէջ ընտանիքներ կան, որոնց մայրենի եւ տան լեզուն ռուսերէնն է: Այս կացութիւնը, առանց սեթեւեթի, ռուսացում է: Կը նշանակէ, որ նաեւ հոն ազգային հոգեբանական ենթահողը ենթարկուած է նախայարձակման եւ անհրաժեշտ է վերականգնումի քաղաքականութեան մը մշակումը:

Յաջողելու բնական եւ բուռն ցանկութիւնը **սփիւռքներէն** իւրաքանչիւրը հեռացուցած է, առաւել կամ նուազ արագութեամբ, ազգային հասարակաց կոճղէն, որ կը կազմուի **հողահաւաքով, հայահաւաքով, լեզուով** եւ **մշակոյթով**, ինչ որ կը բնորոշէ **մէկութիւնը**, որմէ աստիճանական հեռացումով կը ստեղծուին **ծագումով հայերը**, որոնք դեռ ժամանակ մըն ալ պիտի ըսեն, թէ **զգացումով հայ** եւ **հայաստէր** են: Այս ընթացքը հակադիր զուգահեռականի վրայ է բաղդատած **վերադարձի գաղափարախօսութեան**, եւ այդ պատճառով **ծագումով հայերը** պիտի վերածուին **շատ հեռաւոր ծագումով հայերու**, ինչպէս իշխանուհիի մը համար ըսին, որ **մէկվաթսունչորս տոկոսով հայ էր...**: Թէ ի՞նչ կը նշանակէ այդ, հասկընալու համար պէտք է դիմել զանզիպարցի շամանի:

Անդրադարձանք Խորհրդային Հայաստանի բնակչութեան կրած **բիրտ** եւ **կամաւոր** ռուսացման: Այլ երկինքներու տակ, Ռուսիա, Արեւելեան եւ Արեւմտեան Եւրոպա, Միջին Արեւելք, Ամերիկաներ, Աւստրալիա, երբեմն բիրտ, յաճախ կամաւոր օտարացման ընթացքը եղած է եւ կը շարունակուի՝ միշտ յաջողութիւններու ճամբայ հարթելու միտումով: Ամէնուրեք, ինքնութեան աստիճանական խաթարում եղած է, զոր յաճախ կը մերժենք ընդունիլ: Հայը, զոյգ մշակոյթներու տիրանալու պարագային անգամ, շեշտուած կերպով զիջում կ՚ընէ, ինչ որ յաճախ կը կոչեմ տեղատուութիւն:

Ներկայացող պատկերը այն է, որ հայը առաւել կամ նուազ համեմատութիւններով քիչ մը ռուս է, քիչ մը ֆրանսացի, քիչ մը ամերիկացի, քիչ մը արաբ, քիչ մը թուրք, իւրացուցած մտածելակերպով, կենցաղով, հետաքրքրութիւններով, կրելով լայն առումով մշակութային ազդեցութիւններ: Լեզուն, որ հաղորդակցութեան հասարակ յայտարար պիտի ըլլար, իր կարգին, ըստ աշխարհագրական շրջաններու, տեղի տուած է, շեշտուած է նոյնիսկ արեւելահայերէնի եւ արեւմտահայերէնի տարբերութիւնը, այն աստիճան, որ բժշկական համագումարի մը, արեւմտահայերէնով տրուած զեկուցման մը ընթացքին, Հայաստանի Հանրապետութենէն բժիշկ մը ըսած է, որ եթէ ֆրանսերէն խօսուէր, կը հասկնայինք, քանի որ ֆրանսերէնը միաժամանակ կը թարգմանուէր ռուսերէնի եւ անգլերէնի:

Ազգի հատուածներու հոլովոյթներու պարագային չենք կրնար զանց առնել խառն ամուսնութիւնները, որոնք միշտ եղած են, այդպէս են բոլոր ժողովուրդները, բայց համեմատութիւններ կան, որոնցմէ անդին ազգային նկարագիրը արմատապէս կը փոխուի վերջնական անհետացման առաջնորդելով: Այս հարցին պէտք է մօտենալ ոչ ցեղապաշտական եւ ոչ ալ ազգայնամոլութեան դէմ փաստարկներով, այլ տարբերութեան եւ ինքնութեան իրաւունքի պաշտպանութեան: Այս հարցը շատ սուր բնոյթ ունի սփիւռքներու մէջ: Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացիները, երբ երկրին մէջ են, խառն ամուսնութեան պարագային, ինքնութիւն պահելու դժուարութեան չեն հանդիպիր: Իսկ սփիւռքներու մէջ կը գոհանանք յիշելով բացառութիւնները, մոռնալով ստուար մեծամասնութիւնը:

Այս սփիւռքներու վրայ գումարուեցան, Խորհրդային Միութեան փլուզումէն ետք, **արտագաղթողներու սփիւռքները**, որոնք չպատշաճեցան գոյութիւն ունեցող համայնքներուն եւ թափով պատշաճեցան իրենց նոր բնակավայրի լեզուին, սովորութիւններուն, բարքերուն:

Այս արագ նշումները կ՚ընենք պարզապէս ըսելու համար, որ տեսական բանաձեւումով **Հայ Ազգը** բազմաթիւ անգամներ բազմազանութիւններ է, որոնք կը հեռանան հասարակաց կոճղէն եւ մեծ մարգարէ ըլլալու կարիք չկայ հասկնալու եւ տեսնելու համար հետեւանքները:

Այս **հոլովոյթները**, եթէ այս ընթացքով շարունակուին, ազգի տեսանկիւնէ, համրանք, ինքնութիւն, մշակոյթ, ժառանգուած պատմութիւն, հայութեան եւ Հայաստանի շարունակութիւն պիտի չըլլան: Պիտի ըլլայ սկիզբ նոր բանի: Բայց ի՞նչ բանի:

Այս յոռետեսական եզրակացութեան դէմ երթալու համար այսօր անհրաժեշտ է համազգային գաղափարախօսութեան մը սահմանումը եւ որդեգրումը, անոր սրսկումը հեռուի եւ մօտի բոլոր հայածնունդներուն:

Այդ գաղափարախօսութեան առանցքային առաջադրանքները պիտի ըլլային, պիտի ըլլան Հայաստանը Միացեալ, որ կը նշանակէ հողահաւաք, հայ ժողովուրդը իր ամբողջութեամբ, որ կը նշանակէ հայահաւաք, ազգը իր ինքնութեամբ, որ կը նշանակէ նաեւ լեզու եւ մշակոյթ, վերադարձի փիլիսոփայութիւն, որ ազգի միացում է, արտագաղթէն եւ սփիւռքներէն տարբեր արժէք: Ղեկավարութիւնները, երբ չեն առաջնորդուիր այս հիմնական գաղափարներով, կը մնան քաղային երեւելիութիւններու շահախնդրական սահմաններուն մէջ, ոչինչ կը բերեն ազգին:

Ո՞վ եւ ինչպէ՞ս պիտի նախածեռնէ եւ իրականացնէ ապագայակերտ առաջադրանքները:

ԱՊԱԳԱՅԱԿԵՐՏ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔՆԵՐ, ԱՅՍԻՆՔՆ՝ ԱԶԳԻ ՎԵՐԱԿԱՆԳՆՈՒՄ

Քաղաքական մարդում եւ պետական մարդում
միջեւ տարբերութիւնը հետեւեալն է. առաջինը
կը մտածէ յաջորդ ընտրութեան մասին,
երկրորդը՝ յաջորդ սերունդի:
Ճէյմս Ֆրիման Քլարք (1810-1888)

Զանգուածները, եթէ դեռ այս բառը իմաստ մը ունի մեր պարագային, հոգեկան եւ քաղաքական ընդարմացման մէջ կը գտնուին, քանի որ ապագայի տեսիլք չունին, որ կ՚ամփոփուի հողահաւաքի, հայահաւաքի, վերադարձի փիլիսոփայութեան եւ ազգային լեզուի ու մշակոյթի հարազատութեան մէջ, անոր բացակայութիւնը արտագաղթն է, օտարումի տանող պատշաճեցումներն են, ազգային լեզուի եւ մշակոյթի խորթացումն է: Այս յստակացումէն ետք, ինչ որ կը մնայ, համայնքային իրարանցումն է, երեւելիական արշաւներն են, Ահարոնի Ոսկի Հորթի պաշտամունքն է: Այս բառերու լոյսին տակ եթէ առանց զիկզակելու քննենք մեր կացութիւնը, եթէ այդ քաջութիւնը եւ ցանկութիւնը ունենանք, կը հասկնանք, թէ ուր կ՚երթանք, ուր կը տանին ազգը, ինչ պէտք է ընել եւ չենք ըներ, **ղեկավարութիւններու** անհաճոյակատար արժեւորումը կրնանք ընել: Եւ թերեւս դուրս կու գանք ճահճացումներէ, ուր, հեռանկարներու բացակայութեան, դիրքապաշտութիւն կը խաղանք եւ կը նուիրուինք խծբծանքի մրցումներու:

Հիմնական եւ հիմնարար առաջադրանքներու բացակայութեան, դեռ սա կամ նա ծեւով յանձնառուներու շրջանակին մէջ, ինչպէս հաստատուն եւ իրենց գոյութեան մէջ չվտանգուած ժողովուրդները, կը տարուինք այսօրուան եւ վաղուան աթոռ-աթոռակի ընտրութիւններով, Հայաստանի Հանրապետութեան մէջ թէ սփիւռքներու, դիրքապաշտական եւ նեղ իմաստով շահախնդրական: Առաջնորդող մտածումի բացակայութեան, կը բացակայի նաեւ առաջնորդողը: 2050-ի կամ 2100-ի համար նախատեսութիւններ չունինք. չունինք, որովհետեւ **մարդ չվշտացնելու** եւ կողմնակիցներ ներգրաւելու համար կը շողոքորթենք հիներու, եւ նորերը, զորս կը փճացնենք, հետեւելով տեղատուութիւններու հոսանքին: Հայերէն չի սորվիր եւ չի գիտեր, կ՚ըսենք կարեւոր չէ, խառն ամուսնութիւններ՝ կ՚ըսենք կը հայացընենք կամ կարեւորը երջանկութիւնն է: Այս անմիջականի ենթակայութիւնը ոչ մէկ ապագայ կը խոստանայ, ոչ մէկ իրաւ հեռանկար կու տայ ժողովուրդին, որ ան տոկայ եւ տեւէ որպէս ինքնուրոյն ազգ, շարունակութիւն անցեալի մը եւ ժառանգութեան տէր: Այս կարգի հարցերով հրապարակ գալ գայթակղութիւն կը համարուի, վնասակար, եւ նման վերագրումներ չեն պակսիր:

Ճէյմս Ֆրիման Քլարքի մտածումը կրնա՞նք ազգային մտածողութեան մեկնակէտ դարձնել եւ ըստ այնմ դատել մենք մեզ եւ մեր նախաձեռնութիւնները, ազգային կեանքի կազմակերպման եւ նախաձեռնութիւններու բոլոր մակարդակներուն, առանց արդարացումներ փնտռելու, առանց ճեղքերը թուքով կպցնելու ամբոխավարութիւններու, կրկնենք, Հայաստանի Հանրապետութիւն, Արցախ եւ սփիւռքներ:

Լուրջ խնդիրներ կան, որոնց մասին չի խօսուիր, որոնք օրակարգ չեն որոշում կայացնողներու մակարդակին, որոնց մասին համազգային հասարակաց կեցուածք չէ որդեգրուած, եւ այս պատճառով ալ մեզմէ իւրաքանչիւրը կը խորհի, որ ազգի պատմութիւնը իրմով կը սկսի եւ այդպէս ալ պիտի շարունակուի:

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Սերժ Սարգսեանի **ֆութպոլային քաղաքականութեան** մեկնակէտը եւ վերջնական նպատակը, ինչպէս կ՚ըսեն ալֆան եւ օմեկան, համազգային համախոհութեան մը արդի՞ւնք են, թէ՞ փորձառական իրարանցում մը: Աւելի պարզ. ի՞նչ էին եւ են ակնկալութիւնները, ի՞նչ պիտի տանք եւ ի՞նչ պիտի ստանանք: Ո՞վ կրնայ ըսել, թէ տեղեակ է: Որպէս ազգի անդամ, մի՞թէ տեղեակ ըլլալու եւ մեր կարծիքը ունենալու իրաւունք չունէինք, չունինք... Պետական քաղաքական միտքը գալիքով պիտի առաջնորդուի: Եւ որովհետեւ այդ տեսիլքը չկայ, կարելի կ՚ըլլայ իրաւունքներու վրայ գիծ քաշել, **Արցախը վերադարձնել Ազրպէյճանի կազմի մէջ**, բռնագրաւեալ Հայաստանը կոչել **պատմական**, այսինքն յուշ յիշատակ:

Երեւութապէս կամ իրողապէս չկայ Խորհրդային Միութեան կեդրոնի ճնշող գլանը, բայց մենք յաջողա՞ծ ենք կամ կը փորձե՞նք ջնջել այն բոլոր բացասական երեւոյթները, որոնք երեք սերունդի քաղաքացիական մշակոյթ դարձան: Առաջին հերթին **Հայրենիքի** գաղափարը ինչպէ՞ս կը ներկայանայ այսօր, 29.000 քառակուսի քիլոմե՞թր, թէ՞ **Միացեալ Հայաստան**: Ազգի հատուածներու միջեւ ստեղծուած Չինաստանի կամ Պերլինի պատը քանդուա՞ծ է, այդ քանդումը սոսկ ծեւական եւ քարոզչական բնո՞յթ ունի, թէ ստեղծուած են **մէկութեան** իսկական պայմանները, որպէսզի ազգի միւս աւելի քան կէսը խեղճուկրակ բարեսէրի կամ աժան յուզումներու տրուող զբօսաշրջիկ չդառնար: Եթէ ազգային իրաւ կեցուածք ունենայինք, արտագաղթը անբնական երեւոյթ պիտի համարէինք, առաջքը պիտի առնէինք եւ այսօր ալ վերաբերում պիտի ճշդէինք, փոխանակ ինչ-ինչ շահախնդրութիւններով եւ որձեւեզ բացատրութիւններով հասկնալու եւ ներգրաւելու ճապկումներ պիտի ընէինք: **Յաջորդ սերունդի** մասին մտածող ղեկավարութիւնը կեցուածք պիտի ունենար, չունեցաւ եւ չունի:

Այսօր ազգային իրաւ հեռանկարային մշակութային քաղաքականութիւն չունինք: Եթէ ունենայինք, արեւելահայերէնի զտման եւ վերականգնման կը նախածեռնէինք, որպէսզի մարդիկ **չհոսպիտալացուին**, **փրոսէտիւրաներով** չքննուին, դադրին **պոմիտոր**, **բադրիճան** ուտելէ, **ադեկվատ** լուծումներ չփնտռեն: Իսկ մեզ իրարմէ եւ մեր անցեալէն հեռացնող խորհրդային ուղղագրութեան հարցը օրակարգ չէ, այն տրամաբանութեամբ, որ մէկ երկու սերունդ ետք **դասական ուղղագրութեամբ** գրող պիտի չմնայ, հետեւաբար վէճն ալ վերջ պիտի գտնէ:

Այս վերջին մտածման ուղիղ գծին վրայ, սփիւռքներու մէջ, հայերէնի տեղատուութիւնը եւ անհետացումը չծրագրուած հեռանկար է այսօր, ինչ որ ազգային չարիք է եւ ղեկավարութեան համար ծանրագոյն յանցանք, քանի որ չի մտածուիր **յաջորդ սերունդի** մասին, զոր կ՚առաջնորդենք **ծագումով հայ** ըլլալու, որ կը նշանակէ ճամբայ հարթել **վերջնական լուծման**, հայրենահանման յաջորդող սերունդը կը խօսէր **ճերմակ ջարդի** մասին, իսկ հրեաներու ցեղասպանութեան համար կը գործածուէր **վերջնական լուծում** եզրը: Սփիւռքի մէջ այսօր կը բացակայի **յաջորդ սերունդի** հայ մնալու-չմնալու մասին գաղափարախօսական յստակ կեցուածք, այդ պատճառով ալ ֆրանսախօսութիւնը, անգլիախօսութիւնը, արաբախօսութիւնը, թրքախօսութիւնը, սպանախօսութիւնը, շարքը երկար է, ի հեճուկս հայերէնի, կը համարուին ընդունելի, կը քաջալերուին, օտար լեզուով բարբառողները եւ մրոտողները, երգողները կը հերոսացուին, քանի որ տեղի տուած է ազգային գաղափարախօսութիւնը, չկայ **յաջորդ սերունդի** եւ սերունդներու **որպէս հայ** գոյատեւման առաջադրանք:

Ե՞ԼՔԸ

Ան, որ իրապէս կը գործէ որպէս առաջնորդ,
մասնակից չ՚ըլլար աշխատանքին:
Լաո Ցէօ (570-490 ՆՔՔ)

Մահաթմա Կանտի Հնդկաստանի ազատագրութեան եւ անկախութեան կերտման առաջնորդն էր: Ան չպառկեցաւ երկաթ գիծերու վրայ, ահաբեկչական գործողութիւններու մասնակից չեղաւ, այլ մտածեց եւ ներշնչեց, գաղափար մարմնաւորեց: Հայկական իրականութեան մէջ, Հայաստանի Հանրապետութիւն, Արցախ եւ սփիւռքներ, խզում կայ մտածող, առաջադրող եւ քննադատող շերտի ու իշխանութիւններու միջեւ: Տարակարծութիւնները եւ հակամարտութիւնները կը շարունակուին, քանի որ անոնց իսկական պատճառները ազգային-գաղափարախօսական հիմնաւորումներ չունին:

Դրական եւ ապագայակերտ ելքը պիտի գտնուի այն ատեն, երբ մտածող շերտը մասնակից դառնայ որոշողներու շրջանակին, եւ այդ շրջանակէն հեռացուին բոլոր անոնք, որոնք հայօրէն գոյատեւման առաջադրանք չունին, որոնց համար ազգային լեզու, ազգային պատմութիւն, ազգային անժամանցելի իրաւունքներ նախածեռնութիւններու զսպանակ չեն:

Այլ խօսքով, պատմութեան յորձանուտին մէջ չկորսուելու համար, ազգային հիմնական եւ հիմնարար ազդակներով, հեռանկարներով եւ արժէքներով առաջնորդուելու ընտրանքին առջեւ կը գտնուինք:

Այսօր հարկ է խօսիլ այս հարցերու մասին գլխիվայր շրջելով սովորութիւններ եւ դիրքեր, վաղը կրնայ ուշ ըլլալ: Ապա թէ ոչ ժամանակը կը հարթէ մեզ:

3 օգոստոս 2009

Յ. ՊԱԼԵԱՆ

ՄԱՐԴԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՈՒԷՐ՝ ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԻ ՀԱՄԱՐ

ՊՐԱԶԻԼԻ ՄԷՋ ՊԱՏԿԵՐԱՍՓԻՒՌԻ ՅԱՅՏԱԳԻՐՆԵՐ ՀԻՒՐԸՆԿԱԼՈՂ ՀԱՂՈՐԴԱՎԱՐ ՄԸ ԾՐԱԳՐԱԾ Է ՇԱՐՔ ՄԸ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ԻՐ ԱԿՆԴԻՐՆԵՐՈՒՆ ԹԻՒԸ ԱՒԵԼՑՆԵԼՈՒ ԵՒ ԻՐ ՄՐՑԱԿԻՑՆԵՐԸ ՉԵՋՈՔԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ: ԱՆՈՐ ԴԷՄ ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԵՒՍ ԿԸ ՇԵՇՏԵՆ ԼՐԱՏՈՒԱՄԻՋՈՑՆԵՐՈՒ ԱՆՍԱՀՄԱՆ ՁՕՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՉԱՆՈՆՔ ՕԳՏԱԳՈՐԾԵԼՈՒ ԱՆՍԱՀՄԱՆ ԿԱՐԵԼԻՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ՆՈՅՆԻՍԿ Ի ՎՆԱՍ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ: «ՊԻ. ՊԻ. ՍԻ.» ԵՒ «ԷՍՈՇԻԷՅԹԸՏ ՓՐԵՍ» ԿԸ ՆԿԱՐԱԳՐԵՆ ՁԳԱՅԱՑՈՒՆՑ ԼՈՒՐԵՐՈՒ ԱՆՎԵՐՋ ՇԱՐՔՈՎ ԱԿՆԴԻՐՆԵՐ ՆԵՐԳՐԱՒԵԼՈՒ ԱՒԱՒՈՐ ԵՐԵՒՈՅԹ ՄԸ:

Ոստիկանութիւնը ամբաստանած է Պրազիլի մէջ պատկերասփիւռի յայտագիրներու հաղորդավար Ուոլըս Սուզան՝ թմրեցուցիչի կազմակերպուած մաքսանենգութեան մասնակից դառնալու եւ մրցակիցներէ ձերբազատելու, ինչպէս նաեւ իր ժողովրդականութեան համեմատութիւնը բարձրացնելու նպատակով սպանութիւններ ծրագրելու յանցանքով:

Պատկերասփիւռի «Քանալ լիվր» ոճրային յայտագիրներու շարքը նկարահանողները տարօրինակ նախազգացումը ունէին առաջինը հասնելու ոճիրի մը վայրը՝ զոհը նկարելու համար:

Ոստիկանութիւնը շատ անհաւանական կը նկատէ այս մէկը եւ կը հետաքննէ պատկերասփիւռի յայտագիրը հիւրընկալող Ուոլըս Սուզան՝ առնուազն 5 սպանութիւններ ծրագրելու յանցանքով:

Ոստիկանութեան համաձայն, Ուոլըս կը ձգտէր այս ձեւով բարձրացնել իր ժողովրդականութեան համեմատութիւնը եւ փաստել իր այն հաստատումը, թէ Պրազիլի Ամազոնի շրջանը ողողուած է ոճրային բիրտ արարքներով: Ոստիկանութիւնը նաեւ ամբաստանած է Սուզան՝ թմրեցուցիչի մաքսանենգութեամբ:

Սուզա, որ նաեւ անդամ է պետական օրէնսդիր մարմիններու, այս ամբաստանութիւնները կը վերագրէ իր մրցակիցներուն, որոնք կ՛ուզեն մրոտել իր անունը, եւ կ՛ըսէ, թէ զանոնք պաշտպանող ապացոյցներ չկան:

Սակայն ոստիկանութեան համաձայն, ան մարդիկ սպաննելու պատուէրներ կատարած է Ամազոնաս նահանգին մէջ եւ իր պատկերասփիւռի յայտագիրին լրագրողներուն տեղեակ պահած է, որ առաջին հասնողները ըլլան ոճիրին վայրը:

«Սպաննելու հրամանը միշտ ալ կու գար Սուզայէն եւ անոր զաւակէն, որ անմիջապէս ահազանգ կը հնչեցնէր եւ պատկերասփիւռի յայտագիրը նկարահանողները շտապ կը հասնէին ոճիրին վայրը՝ նախքան ոստիկանութիւնը», կ՛ըսէ պետական գաղտնի ոստիկանութեան ղեկավար Թոմազ Վասքոնսելոս:

Իրարու մրցակից թմրեցուցիչի մաքսանենգներու սպանութիւնը «յայտնաբար ի գործ դրուած է ձերբազատելու համար մրցակիցներէ եւ աւելցնելու՝ յայտագիրը դիտողներուն թիւը», կ՛ըսէ ան:

Սուզա անհեթեթ կ՛որակէ այս ամբաստանութիւնները եւ կը շեշտէ, թէ ինք եւ իր զաւակը ինկած են քաղաքական թշնամիներու եւ թմրեցուցիչի առեւտրականներու ծուղակը, որոնք այլեւս չեն հանդուրժեր երկու տասնամեակի վրայ երկարող պատկերասփիւռի իրենց անխոնջ տեղեկատուութիւնը եւ օրէնսդրական հետապնդումները:

«Ես էի, որ օրէնսդրական հետաքննութիւններու ձեռնարկեցի կազմակերպուած ոճիրի դէմ, բանտային համակարգին, փտածութեան, ոստիկանութեան կողմէ թմրեցուցիչի մաքսանենգութեան եւ մանուկներու սեռային չարաշահութեան դէմ», կ՛ըսէ ան:

Սուզայի իրաւաբանը՝ Ֆրանսիքօ Պալիերօ կ՛ըսէ, թէ միակ ականատեսը խայտառակուած ոստիկան մըն է, որ կը ձգտի մարտահրաւէր ուղղել անարդար ընկերութեան մը: «Եթէ իմ բառապաշարէս սրբած եմ գութ բառը, ապա պատճառը ան է, որ ականատես եղած եմ բազմաթիւ անարդարութիւններու», կը գրէ ան:

Մերրին կը խոստովանի, թէ սպաննած է 39 հոգի (վստահաբար՝ չափազանցութիւն մը), սակայն կը հպարտանայ, թէ երբեք չէ կողոպտած աղքատ անծ մը կամ չէ սպաննած անմեղ եւ անպաշտպան մէկը: Քանատայի մէջ երկու անտառապահներուն սպանութիւնը «օրինական ինքնապաշտպանութիւն էր», կ՛ըսէ ան:

Գիրքը փայլուն է, սակայն նաեւ ոչ հեզասահ եւ՝ անկապ: Ձայն միացնող ուժը արտասովոր եւ ցաւագար սնափառութիւնն է: Ինչ որ Ժաք Մերրինը յառաջ մղած էր 1977-ին, արդիւնք էր իր անձին շուրջ հիւսուած առասպելով գինովնալու ցանկութեան:

Բանտին մէջ անցուցած իր 5 տարիներուն ընթացքին ան նամակներ եւ յօդուածներ գրած է, հարցազրոյցներ տուած է՝ քննադատելով Սանթէի խիստ ապահովութեան տակ պահուող բանտին պայմանները: Ան նաեւ կապ հաստատած է քաղաքական ծայրայեղ ուժերու հետ, որ կը թուի, թէ Մերրինի մղած է մտածելու քաղաքական պայքար մղելու մասին:

Ցարդ անծանօթ պայմաններու մէջ, 1978-ի մայիսին, Մերրին իրականացուցած էր իր մեծագոյն պետական հարուածը՝ խոյս տալով Սանթէ բանտէն: Քանի մը շաբաթ ետք ան իրեն հետ խոյս տուած Ֆրանսուա Պեսի հետ կողոպտած էր Տովիլի բախտախաղի կեդրոնը՝ վիրաւորելով երկու յաճախորդներ, ներառեալ՝ բրիտանացի կին մը: Ուշագրաւ այլ արշաւներ, նաեւ նոյնքան ուշագրաւ մամլոյ հարցազրոյցներ յաջորդած էին այս յարձակումներուն:

Ոստիկանական ջոկատ մը ստեղծուած էր՝ Մերրինը գտնելու համար: 1978-ի օգոստոսին, մինչ Ֆրանսայի տարածքին իւրաքանչիւր ոստիկան կը փնտռէր Մերրինը, ան երկարաշունչ հարցազրոյց մը կու տար «Փարի Մաչ» թերթին, ուր կը սպառնար սպաննել կամ առեւանգել ներքին գործոց նախարար Ալեն Փէյրեֆիթը եւ կը յայտարարէր. «Երբեք անձնատուր պիտի չըլլամ: Այժմ պատերազմ է»:

Նոյն տարուան նոյեմբերին ան փորձած էր առեւանգել այն դատախազը, որ իր դէմ բանտարկութեան վճիռ արձակած էր: Ձախողած էր, սակայն միայն՝ դատախազին մատղաշ թոռան վրայ արցունքաբեր կազ սրսկելէ ետք:

Հակառակ ամբողջ երկրի տարածքին ստեղծուած աղմուկին՝ Մերրին 1979-ի յունիսին յաջողեցաւ առեւանգել միլիոնատէր մը եւ գանձել 6 միլիոն ֆրանքի փրկագին մը: Սեպտեմբերին քաղաքական աջ թեւի լրագրող Ժաք Թիլիէ, որ ոստիկան դարձած էր, իր գրութիւններուն մէջ Մերրինը ամբաստանած էր իբրեւ անպատիւ ոճրագործ մը, որ խաբած էր իր ընկերակիցները:

Մերրին անդրդուելի կը մնար: Ան դաւ մը նիւթած էր եւ Թիլիէն առաջնորդած էր հեռաւոր քարայր մը՝ յատուկ հարցազրոյցի մը համար. հոն մերկացուցած էր զայն եւ՝ տանջած, ապա երեք անգամ կրակած էր անոր վրայ: Առաջինը՝ դէմքին, «որպէսզի յիմարութիւններ չխօսէր», երկրորդը՝ թեւին, «որպէսզի յիմարութիւններ չգրէր», երրորդը ոտքին՝ «հաճոյքի համար»: Թիլիէ անհաւատալիօրէն վերապրեցաւ եւ այժմ խմբագիրն է թերթի մը՝ Ռենիոն կըղզիին վրայ (Հնդկաց ովկիանոսի մէջ):

Ոստիկանապետ Պրուսար 1979-ի հոկտեմբերին ստացած էր տեղեկութիւն մը, որուն համաձայն, Մերրին իր ընկերուհիին՝ Սիլվիա Ժանժաքոյի հետ կը բնակէր Փորթ տը Քլինիանքուրի մօտ: 2 նոյեմբերին 15 զրահապատ փոխադրակառքեր եւ 50 ոստիկաններ հաւաքուեցան՝ արգիլելու համար անոր շաբաթավերջի փախուստը դէպի Նորմանտի:

Այդ ժամանակ ոստիկանապետ Պրուսար շեշտած էր, թէ իր ոստիկանները պոռացած էին՝ «փոլի՛ս» նախքան կրակելը: Ականատեսներ հակառակը կ՛ըսեն: Նոյնպէս՝ Սիլվիա Ժանժաքօ, որ կորսնցուցած էր իր մէկ աչքը՝ կրակոցին ժամանակ. Մերրին հակադարձելու առիթ չունէր. սակայն գինուած էր երկու ձեռնառումբերով եւ Պրաունինկ ատրճանակով:

Ոստիկանութիւնը անոր յարկաբաժինին մէջ բռնատիրութիւն կը տիրէր, ոստիկանութիւնը անխնայ կերպով կը հարուածէր ոճրագործները՝ առանց նկատի ունենալու անոնց քաղաքացիական իրաւունքները:

Նկարահանումներէն մէկը կը պատկերէ լրագրող մը, որ կը մօտենայ նոր հրկիզուած մարդկային մարմնի մը, կը ծածկէ անոր երեսը իր շապիկով եւ կ՛ըսէ, թէ անիկա «կը բուրէ խորովածի պէս»:

Ոստիկանութիւնը կ՛ըսէ, թէ զոհը Սուզայի հրամանով սպաննուած 5 զոհերէն մէկն էր:

Սուզա կը մերժէ իր մեղսակցութիւնը այս ոճիրին եւ կը բացատրէ, թէ ինչպէ՛ս իր լրագրողները կը յաջողին շտապ հասնիլ ոճիրներու վայրը՝ օգտագործելով հաւաստի աղբիւրներ եւ տեւաբար հետեւելով ոստիկանութեան անթել գործիքներով հաղորդակցութիւններուն: Յայտագիրը նաեւ պաշտօնեաներ կը պահէ ոստիկանատուներու մէջ, ինչպէս նաեւ՝ Մանաուսի դիարանին, ուրկէ առաջին անգամ կը հրապարակուէր նորայայտ դիակներու լուրը:

«Բոլորովին անհեթեթ է ըսել, թէ այն յայտագիրը, որ այսքան տարիէ ի վեր այսքան մեծ թիւով ակնդիրներ ներգրաւած է, դիմած է մարդասպանութեան՝ իր ակնդիրներուն թիւը աւելցնելու նպատակով», կ՛ըսէ Սուզա:

Սուզա պատկերասփիւռի ճամբով իր ապահոված հռչակը օգտագործած է պետական օրէնսդրական կազմին մէջ ասպարէզ մը ունենալու համար: Ան վերընտրուած է 3 անգամ եւ նահանգին մէջ ոեւէ այլ թեկնածուէ աւելի քուէներ ապահոված է: Միաժամանակ ան շարունակած է պահել պատկերասփիւռի աստղի իր համբաւը:

Պետական օրէնսդրական համացանցի կայքին մէջ Սուզայի կենսագրութեան մէջ կը նշուի, թէ անոր յայտագիրը, զոր ան կը ներկայացնէ իր եղբօր հետ, հետազօտական լրագրութիւն է, որ կը միտի պայքարիլ ոճիրի եւ ընկերային անարդարութեան դէմ:

«Քաջարի եղբայրները, ինչպէս ճանչցուած են անոնք, յոյս կը ներշնչեն դժբախտներուն,- կը գրէ կայքը:- Անոնք ցոյց կու տան մերկ իրականութիւնը՝ իշխանութիւններուն ուշադրութիւնը հրաւիրելու համար ընկերային հարցերու վրայ»:

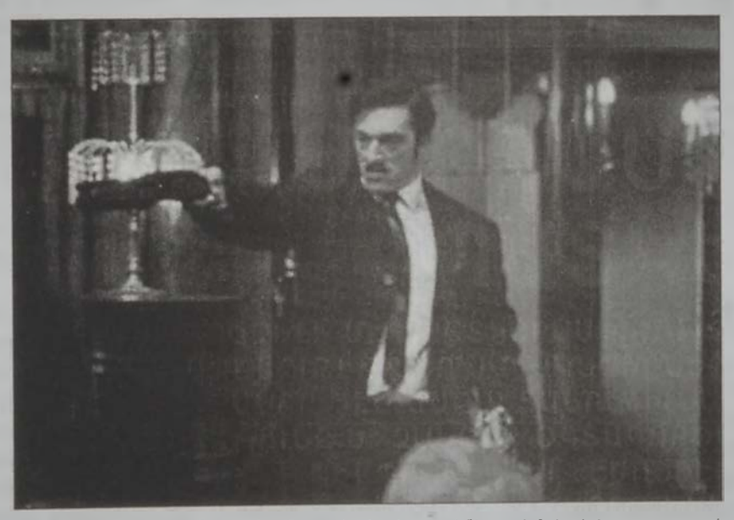
Սուզա «անհեթեթ» կ՛որակէ ամբաստանութիւնները....:

ԺԱՔ ՄԵՐՐԻՆ՝ ՄԵԾ ԱՒԱԶԱԿԸ (Բ.)

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐ ԱՐՀԱՄԱՐՀԱՆՔԻՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ ԱՆ ԿՈՉՈՒԱԾ ԷՐ ՖՐԱՆՍԱՅԻ «ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԹԻՒ ՄԷԿ ԹՇՆԱՄԻՆ»: ԿԸ ՆԿԱՏՈՒԷՐ «ՀԱՆՃԱՐԵԼ» ՈՃՐԱԳՈՐԾ ՄԸ, ՈՐ Կ՛ԱՊՐԷՐ ԵՒ ԿԸ ԳՈՐԾԷՐ ՌՈՊԻՆ ՀՈՒՏԻ ՊԷՍ: ՄԱՄՈՒԼԸ ԵՐԲԵՄՆ ՁԱՅՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷՐ ԻԲՐԵՒ ՎԻՊԵՐԳԱԿԱՆ ՏԻՊԱՐ ՄԸ, ՈՐ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐՈՎ ՈՃԻՐՆԵՐ ԿԸ ԳՈՐԾԷՐ: ՍԱԿԱՅՆ ԺԱՔ ՄԵՐՐԻՆ ԱՌԱՒԵԼԱԲԱՐ ՀԱՄԱԿՈՒԱԾ ԷՐ ԻՐ ԱՆՁԻՆ ՇՈՒՐՋ ԱՌԱՍՊԵԼՆԵՐ ՀԻՒՍԵԼՈՒ ՁԱՆԿՈՒԹԵԱՄԲ, ՔԱՆ ԹԷ՝ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԿԱՄ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄՆԵՐ ՓՈԽԱՆՑԵԼՈՒ ԳԱՂԱՓԱՐՈՎ: «ՏԻ ԻՆՏԻՓԵՆՏԸՆԹ» ԹԵՐԹԻՆ ՄԷՋ ՃՈՆ ԼԻՉՖԻԼՏ ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՊԷՍ ԿԸ ՆԿԱՐԱԳՐԷ ԱՆՈՐ ԿԵԱՆՔԸ ԵՒ ԿԸ ԳՐԷ, ԹԷ ԻՆՉՊԷ՛Ս ԼՐԱՏՈՒԱՄԻՋՈՑՆԵՐԸ ՀԵՐՈՍԱՑՈՒՑԱԾ ԷԻՆ ՄԱՐԴԱՍՊԱՆ ՄԸ՝ ԻՐԵՆՑ ՇՈՒՐՋ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹԻՒՆ ՍՏԵՂԾԵԼՈՒ ՄԱՐՄԱՋՈՎ, ԻՍԿ ՆՈՐ ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒԱԾ ԵՐԿՈՒ ԺԱՊԱՒԵՆՆԵՐ ԿԸ ԽՈՐՏԱԿԵՆ ԱՆՈՐ ԱՌԱՍՊԵԼԸ՝ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ ՉՎԱՅԵԼԵԼՈՒ ԳՆՈՎ: (ՍՏՈՐԵՒ ՅՕԴՈՒԱԾԻՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ԲԱԺԻՆԸ՝ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԱԾ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐՈՒԱՆ ԹԻՒԷՆ):

Ժաք Մերրինի Նեմեսիսը՝ ոստիկանապետ Ռոպեր Պրուսար, զայն ձերբակալեց 1973-ի սեպտեմբերին: Նոյն ոստիկանապետը 6 տարի ետք պիտի կազմակերպէր Փորթ տը Քլինիանքուրի գործողութիւնը: Մոնփառնասի ետին՝ վայելչագեղ պողոտաներով եւ թաղերով շրջահատուած Սանթէ բանտին մէջ դատավարութեան սպասելու ժամանակ Մերրին գրի առած է իր ինքնակենսագրութիւնը՝ «Լ՛Էնսթեն տը մոր»:

Ան կ՛ըսէր, թէ մէկն էր, որ կայացուցած էր բանական եւ փիլիսոփայական որոշում մը՝ ապրելու վտանգներով լեցուն, քան թէ՝ ճղճիմ քաղքենիի կեանք մը: «Ոմանք կը սիրեն կոլֆը կամ դահուկելը: Ձիս կը հանգստացնէ զինուած կողոպուտը», կը գրէ ան: Մերրին նաեւ կ՛ըսէ, թէ ինք պատերազմէն վնասուած վրիժառու մըն է եւ անիշխանական մը, որ կը ձգտի մարտահրաւէր ուղղել անարդար ընկերութեան մը: «Եթէ իմ բառապաշարէս սրբած եմ գութ բառը, ապա պատճառը ան է, որ ականատես եղած եմ բազմաթիւ անարդարութիւններու», կը գրէ ան:

Դերասան Վենսան Քասել՝ Ժաք Մերրինի կերպարով:

Մերրին կը խոստովանի, թէ սպաննած է 39 հոգի (վստահաբար՝ չափազանցութիւն մը), սակայն կը հպարտանայ, թէ երբեք չէ կողոպտած աղքատ անծ մը կամ չէ սպաննած անմեղ եւ անպաշտպան մէկը: Քանատայի մէջ երկու անտառապահներուն սպանութիւնը «օրինական ինքնապաշտպանութիւն էր», կ՛ըսէ ան:

Գիրքը փայլուն է, սակայն նաեւ ոչ հեզասահ եւ՝ անկապ: Ձայն միացնող ուժը արտասովոր եւ ցաւագար սնափառութիւնն է: Ինչ որ Ժաք Մերրինը յառաջ մղած էր 1977-ին, արդիւնք էր իր անձին շուրջ հիւսուած առասպելով գինովնալու ցանկութեան:

Բանտին մէջ անցուցած իր 5 տարիներուն ընթացքին ան նամակներ եւ յօդուածներ գրած է, հարցազրոյցներ տուած է՝ քննադատելով Սանթէի խիստ ապահովութեան տակ պահուող բանտին պայմանները: Ան նաեւ կապ հաստատած է քաղաքական ծայրայեղ ուժերու հետ, որ կը թուի, թէ Մերրինի մղած է մտածելու քաղաքական պայքար մղելու մասին:

Ցարդ անծանօթ պայմաններու մէջ, 1978-ի մայիսին, Մերրին իրականացուցած էր իր մեծագոյն պետական հարուածը՝ խոյս տալով Սանթէ բանտէն: Քանի մը շաբաթ ետք ան իրեն հետ խոյս տուած Ֆրանսուա Պեսի հետ կողոպտած էր Տովիլի բախտախաղի կեդրոնը՝ վիրաւորելով երկու յաճախորդներ, ներառեալ՝ բրիտանացի կին մը: Ուշագրաւ այլ արշաւներ, նաեւ նոյնքան ուշագրաւ մամլոյ հարցազրոյցներ յաջորդած էին այս յարձակումներուն:

Ոստիկանական ջոկատ մը ստեղծուած էր՝ Մերրինը գտնելու համար: 1978-ի օգոստոսին, մինչ Ֆրանսայի տարածքին իւրաքանչիւր ոստիկան կը փնտռէր Մերրինը, ան երկարաշունչ հարցազրոյց մը կու տար «Փարի Մաչ» թերթին, ուր կը սպառնար սպաննել կամ առեւանգել ներքին գործոց նախարար Ալեն Փէյրեֆիթը եւ կը յայտարարէր. «Երբեք անձնատուր պիտի չըլլամ: Այժմ պատերազմ է»:

Նոյն տարուան նոյեմբերին ան փորձած էր առեւանգել այն դատախազը, որ իր դէմ բանտարկութեան վճիռ արձակած էր: Ձախողած էր, սակայն միայն՝ դատախազին մատղաշ թոռան վրայ արցունքաբեր կազ սրսկելէ ետք:

Հակառակ ամբողջ երկրի տարածքին ստեղծուած աղմուկին՝ Մերրին 1979-ի յունիսին յաջողեցաւ առեւանգել միլիոնատէր մը եւ գանձել 6 միլիոն ֆրանքի փրկագին մը: Սեպտեմբերին քաղաքական աջ թեւի լրագրող Ժաք Թիլիէ, որ ոստիկան դարձած էր, իր գրութիւններուն մէջ Մերրինը ամբաստանած էր իբրեւ անպատիւ ոճրագործ մը, որ խաբած էր իր ընկերակիցները:

Մերրին անդրդուելի կը մնար: Ան դաւ մը նիւթած էր եւ Թիլիէն առաջնորդած էր հեռաւոր քարայր մը՝ յատուկ հարցազրոյցի մը համար. հոն մերկացուցած էր զայն եւ՝ տանջած, ապա երեք անգամ կրակած էր անոր վրայ: Առաջինը՝ դէմքին, «որպէսզի յիմարութիւններ չխօսէր», երկրորդը՝ թեւին, «որպէսզի յիմարութիւններ չգրէր», երրորդը ոտքին՝ «հաճոյքի համար»: Թիլիէ անհաւատալիօրէն վերապրեցաւ եւ այժմ խմբագիրն է թերթի մը՝ Ռենիոն կըղզիին վրայ (Հնդկաց ովկիանոսի մէջ):

Ոստիկանապետ Պրուսար 1979-ի հոկտեմբերին ստացած էր տեղեկութիւն մը, որուն համաձայն, Մերրին իր ընկերուհիին՝ Սիլվիա Ժանժաքոյի հետ կը բնակէր Փորթ տը Քլինիանքուրի մօտ: 2 նոյեմբերին 15 զրահապատ փոխադրակառքեր եւ 50 ոստիկաններ հաւաքուեցան՝ արգիլելու համար անոր շաբաթավերջի փախուստը դէպի Նորմանտի:

Այդ ժամանակ ոստիկանապետ Պրուսար շեշտած էր, թէ իր ոստիկանները պոռացած էին՝ «փոլի՛ս» նախքան կրակելը: Ականատեսներ հակառակը կ՛ըսեն: Նոյնպէս՝ Սիլվիա Ժանժաքօ, որ կորսնցուցած էր իր մէկ աչքը՝ կրակոցին ժամանակ. Մերրին հակադարձելու առիթ չունէր. սակայն գինուած էր երկու ձեռնառումբերով եւ Պրաունինկ ատրճանակով:

Ոստիկանութիւնը անոր յարկաբաժինին մէջ բռնատիրութիւն կը տիրէր, ոստիկանութիւնը անխնայ կերպով կը հարուածէր ոճրագործները՝ առանց նկատի ունենալու անոնց քաղաքացիական իրաւունքները:

Նկարահանումներէն մէկը կը պատկերէ լրագրող մը, որ կը մօտենայ նոր հրկիզուած մարդկային մարմնի մը, կը ծածկէ անոր երեսը իր շապիկով եւ կ՛ըսէ, թէ անիկա «կը բուրէ խորովածի պէս»:

Ոստիկանութիւնը կ՛ըսէ, թէ զոհը Սուզայի հրամանով սպաննուած 5 զոհերէն մէկն էր:

Սուզա կը մերժէ իր մեղսակցութիւնը այս ոճիրին եւ կը բացատրէ, թէ ինչպէ՛ս իր լրագրողները կը յաջողին շտապ հասնիլ ոճիրներու վայրը՝ օգտագործելով հաւաստի աղբիւրներ եւ տեւաբար հետեւելով ոստիկանութեան անթել գործիքներով հաղորդակցութիւններուն: Յայտագիրը նաեւ պաշտօնեաներ կը պահէ ոստիկանատուներու մէջ, ինչպէս նաեւ՝ Մանաուսի դիարանին, ուրկէ առաջին անգամ կը հրապարակուէր նորայայտ դիակներու լուրը:

«Բոլորովին անհեթեթ է ըսել, թէ այն յայտագիրը, որ այսքան տարիէ ի վեր այսքան մեծ թիւով ակնդիրներ ներգրաւած է, դիմած է մարդասպանութեան՝ իր ակնդիրներուն թիւը աւելցնելու նպատակով», կ՛ըսէ Սուզա:

Սուզա պատկերասփիւռի ճամբով իր ապահոված հռչակը օգտագործած է պետական օրէնսդրական կազմին մէջ ասպարէզ մը ունենալու համար: Ան վերընտրուած է 3 անգամ եւ նահանգին մէջ ոեւէ այլ թեկնածուէ աւելի քուէներ ապահոված է: Միաժամանակ ան շարունակած է պահել պատկերասփիւռի աստղի իր համբաւը:

Պետական օրէնսդրական համացանցի կայքին մէջ Սուզայի կենսագրութեան մէջ կը նշուի, թէ անոր յայտագիրը, զոր ան կը ներկայացնէ իր եղբօր հետ, հետազօտական լրագրութիւն է, որ կը միտի պայքարիլ ոճիրի եւ ընկերային անարդարութեան դէմ:

«Քաջարի եղբայրները, ինչպէս ճանչցուած են անոնք, յոյս կը ներշնչեն դժբախտներուն,- կը գրէ կայքը:- Անոնք ցոյց կու տան մերկ իրականութիւնը՝ իշխանութիւններուն ուշադրութիւնը հրաւիրելու համար ընկերային հարցերու վրայ»:

Սուզա «անհեթեթ» կ՛որակէ ամբաստանութիւնները....:

Շար.ը՝ էջ 8

Պատրաստեց՝ Լ. ԿԻՒԼՈՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

ԺԱՔ ՄԵՐՐԻՆ՝ ՄԵԾ...

Շարունակուած 7րդ էջէն

ինչ որ կ'ակնկալէին զայն պատրաստողները: Քասել եւ Ռիշէ արժանացան Սեզարի մրցանակին՝ իբրեւ լաւագոյն դերասան եւ լաւագոյն բեմադրիչ: Սակայն ժապաւէններէն ոչ մէկը խլեց լաւագոյն ժապաւէնի ակնկալուած «ֆրանսական օսքարը»:

Եթէ անոնք աւելի տկար ժապաւէններ ըլլային եւ քաջալերէին Մերրինի առասպելը, քան թէ նսեմացնէին զայն, հաւանաբար աւելի մեծ յաջողութիւն գտնէին: Առասպելները խորտակելը լաւ է, սակայն դժուար է զանոնք ժողովրդականութիւն վայելող ժապաւէնի վերածելը:

Ամէն պարագայի Մերրինի առասպելը, որ ժամանակին հզօր էր, մանաւանդ՝ քաղաքական ձախ թեւի ֆրանսական մամուլին մէջ, ի վերջոյ կը խամրի:

Փորթ տը Քլինիանքուրի մէջ այս շաբաթ «արւարձաններէն պատանիներու» նոր սերունդ մը կը փորձէր իր ապրուստը ապահովել մաքսանենգուած ծխախոտ վաճառելով: Սեւամորթ երիտասարդ մը ինքնաշարժ մը կը վաճառէր մայթին քով:

Արդեօք ան գիտէ՞ր, թէ ո՛ւր սպաննուած էր ժաք Մերրին:

«Մերրի՞ն», հարց տուաւ ան ժպիտով:

«Սէ քի՞ Մերրին» (ո՞վ է Մերրին):

(Շար. 2 եւ վերջ)

ԿԱԶԴՈՒՐՄԱՆ ԿԱՅԱՆԸ

Շարունակուած 5րդ էջէն

որուն թեման էր՝ «Հայ ծնած ենք, հայ ապրինք, հայ մեռնինք»: Անոնք այնտեղ ներկայացուցին իրենց սորված երգերը, արտասանութիւնները, պարերն ու թատերական ներկայացումը, տեղի ունեցաւ նաեւ սահիկներու ցուցադրութիւն (մանուկներուն երեք շաբթուան աշխատանքները): Ժողովուրդին ծափահարութիւնները կու տային, թէ որքան ուրախ եւ երջանիկ էին:

Երկուշաբթի, 17 օգոստոսի առաւօտեան, մանուկները հրաժեշտ տուին Կազդուրման կայանին՝ խոստանալով յաջորդ տարին վերադառնալ: Արցունքները հոսեցան անոնց աչքերէն, կարծէք իրենց հարազատ տունէն էր, որ կը բաժնուէին:

Թոյլ տուէք որ այս մանուկներուն բերնով շնորհակալութիւն յայտնենք Այնճարի Ազգ. «Յառաջ» վարժարանի տնօրէնութեան, որ իր թեւերը լայն բանալով՝ երեք շաբաթ հիւրընկալեց մեզ: Յատուկ շնորհակալութիւն կ'ուզենք յայտնել նաեւ ԼՕՒ-ի այն բոլոր ընկերուհիներուն, որոնք տրամադրելով իրենց սուղ ժամերը, առանց որեւէ մէկ ակնկալութեան, մեզ առանձին չձգեցին: Յատուկ շնորհակալութեան խօսք ունինք նաեւ Այնճարի քաղաքապետութեան ոստիկաններուն, որոնք անդադար ներկայ էին որեւէ մէկ պարագայի: Վերջապէս, շնորհակալութիւն կը յայտնենք բոլոր անոնց, որոնք նիւթապէս եւ բարոյապէս օժանդակեցին այս ձեռնարկի յաջողութեան:

«Հայ ծնած ենք, հայ ապրինք, հայ մեռնինք»:

Ի՞նչ կ'բսեն ԱՍՏՂԵՐԸ

ԽՈՅ (21 *Մարտէն 20 Ապրիլ*)

Վերադարձած էք թերեւս ձեր արձակուրդէն, հիմա գործի պիտի սկսիք, բայց ոչ խանդավառութեամբ, այլ դանդաղ ընթացքով, որովհետեւ դժուար է պտոյտ կատարելէ ետք լծուիլ գործի: Համբերութի՛ւն:

ՑՈՒԼ (21 *Ապրիլէն 21 Մայիս*)

Նոր աշխատանք մը կատարելու մասին կը մտածէք: Կրնաք յաջողիլ, երբ ունիք կամքը նորութիւններ ստեղծելու ձեր շուրջը: Օրը պիտի օգնէ ձեզի:

ԵՐԿՈՒՈՐԵԱԿ (22 *Մայիսէն 21 Յունիս*)

Վիպային տրամադրութիւն մը պիտի ունենաք, որովհետեւ աշխատանքները աւարտած էք եւ տակաւին կը մնաք քիչ մը անորոշ տրամադրութեամբ:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ (22 *Յունիսէն 23 Յուլիս*)

Ընտանիք, տան վերաբերեալ եւ կամ այլ աշխատանք պիտի կատարէք շատ լաւ ձեւով եւ գոհ պիտի մնաք իրագործուած նախաձեռնութենէն:

ԱՌԻԻԾ (24 *Յուլիսէն 23 Օգոստոս*)

Ձեր ասպարէզին վերաբերեալ տեսակցութիւն մը պիտի ունենաք, շատ լաւ տպաւորութիւն պիտի թողուք ձեր խօսակիցին վրայ: Օրը յաջող է:

ԿՈՅՍ (24 *Օգոստոսէն 23 Սեպտեմբեր*)

Եթէ նոր գործի մը պիտի սկսիք, պիտի կատարէք եռանդով, առանց ծուլանալու: Ձեր շուրջինները եւ գործակիցները պիտի հիանան ձեր կամքին:

ԿՇԻՌՔ(24 *Սեպտեմբերէն 23 Հոկտեմբեր*)

Ունիք բնական հմայք մը, որով կրնաք ազդել ձեր շրջապատին եւ ստեղծել ջերմութիւն: Ձեր այս շնորհքը կը գնահատուի միշտ: Մնացէք նոյն վարքով:

ԿԱՐԻՃ (24 *Հոկտեմբերէն 23 Նոյեմբեր*)

Հանդարտ էք, խաղաղ: Ձեր հանդարտութիւնը պիտի փոխանցէք ձեզի հետ ապրող կամ ձեզի հետ աշխատող ջղագրգիռ անձերու, որոնք պիտի հանդարտին:

ԱՂԵՂՆԱԻՈՐ (24 *Նոյեմբերէն 21 Դեկտեմբեր*)

Ձեր գործակիցները կամ ձեզի հետ ապրող անձերը չէք կրնար ենթարկել ձեր կամքին կամ անոնց պարտադրել ձեր ճաշակը: Հանդուրժող եղէք:

ԱՅԾԵՂՋԻՒՐ (22 *Դեկտեմբերէն 20 Յունուար*)

Ապագայի համար ծրագիրներ մշակած էք, իրապաշտ ձեւով մօտեցած էք հարցերուն: Ասիկա լաւատեսութիւն կը նշանակէ եւ կը յաջողիք:

ԾՈՎԱՆՈՅՇ (21 *Յունուարէն 19 Փետրուար*)

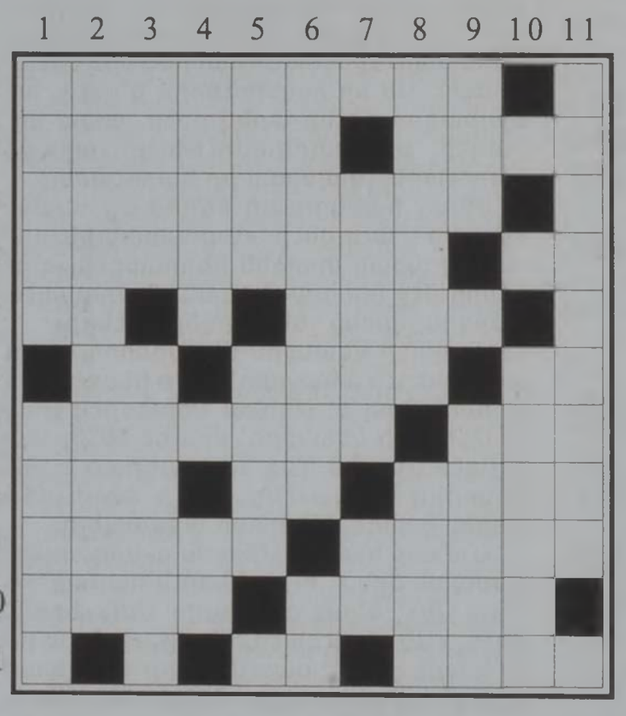
Ձեր նախազգացումները եւ ձեր առողջ ներշնչումները ձեզ պիտի առաջնորդեն դէպի խաղաղ նաւահանգիստ, ուր պիտի մնաք անփոյթ եւ գուարթ:

ՋՈՒԿ (20 *Փետրուարէն 20 Մարտ*)

Ամէն մարդ կը վստահի ձեզի, բայց դուք չէք վստահիր ուրիշներու: Ինչո՞ւ համար այսպիսի կեցուածք ունիք, որ ժխտական ազդեցութիւն կ'ունենայ ձեր շրջապատին վրայ: Անկեղծ եւ պարզ եղէք:

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7258

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

	3							6
6		4		2			5	
			1		3			7
7		2						
						8	4	
8	1							5
	2	3			6	1		8
				5				3
1			8		7			

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Իշխանի սպասեակ:
2. Լար, քուղ - Բուրդ:
3. Շուշփայ, սկիհի կտաւ:
4. Մանկահասակ - Սարսափ:
5. Զայնակից գիրեր - Խադ:
6. Յուցական ածական - Դիրտ կապել - Իրերայաջորդ տառեր:
7. Կառավար - Յետոյ:
8. Իրաքեան լրատու գործակալութիւն - Լծորդութիւն - Նաղմ:
9. Անասունի կուպ - Գեղամ Սարեանի երկերէն:
10. Սաթենիկ թագուհիին ցեղը - Աչք ունեցող:
11. Թերթի երես - Ողորմիլ:

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

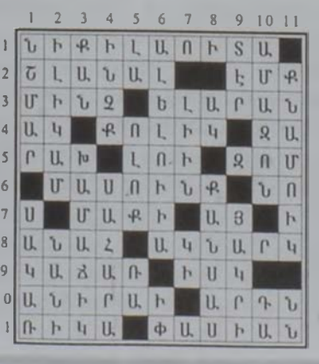
1. Արիւն կապվող հեղանիւթ - Անաւարտ:
2. Մեկուսանալ, քաշուիլ:
3. Տապալի - Քարքարուտ տեղ:
4. Ձմկիթ - Անձնական դերանուն:
5. Իգական օտար անուն - Ալպիւմին:
6. Յեղակարծ, անսպասելի - Սուրբի ձեռք:
7. Արմէն Գարոյի ծննդավայրը - Փոքրացնող մասնիկ:
8. Մեղկանալ, կնատիլ - Փութով:
9. Խորամանկութիւն - Գեղատեսիլ տերեւներով բոյս:
10. Եւրոպական թագաւորութիւն:
11. Գահի հովանոց:

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւրը 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսիներուն իւրաքանչիւր բաժին ունենայ 1էն 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն *մէկ անգամ* գործածուելու պայմանով: Այլ խօսքով՝ *ոչ մէկ պարագայի* արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ: Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ճշգրիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են:

ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱՉԵՐՈՒՆ ԼՈՒԾՈՒՄՆԵՐԸ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7257

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

3	2	6	4	1	7	5	9	8
1	9	5	8	2	6	4	3	7
7	8	4	3	5	9	1	2	6
8	7	3	5	9	1	2	6	4
6	4	1	2	7	8	9	5	3
2	5	9	6	4	3	8	7	1
4	1	2	7	3	5	6	8	9
9	6	7	1	8	2	3	4	5
5	3	8	9	6	4	7	1	2

1959 -2009 — 50 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ — 24 Օգոստոս

ԿԵԱՆՔԸ՝ ՔԱՐԱՆԹԻՆԱՅԻ ՄԷՋ

Ամառնային եղանակը, ինչպէս ամէնուրեք, շրջանիս մէջ եւս ամէն տարի կը ստիպէ առժամապէս դադրեցնել ազգային ու ընկերային ամէն ձեռնարկ ու աշխատանք:

Այս տարի, սակայն, հակառակ սաստիկ տաքին, թաղիս մէջ մեծ գործունէութիւն ցոյց կը տրուի ազգային կեանքին մէջ:

ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԽԱՉԻ ԱԿՈՒՄԲԻ ԲԱՐԵԶԱՐԴՈՒՄ

Օգնութեան խաչի ակումբի բարեզարդման աշխատանքները կը շարունակուին կանոնաւորապէս:

Յայտնի է բոլորին, որ վերջին տարիներու ընթացքին ակումբը ընդարձակուած էր եւ օժտուած՝ գեղակերտ սրահով մը: Սակայն, դժբախտաբար, գլխաւորաբար նիւթական պատճառներով, սրահին բարեզարդման աշխատանքները երեք տարիէ ի վեր առկախուած էին, եւ ակումբը կը մնար կիսաւարտ վիճակի մէջ:

Այս տարի վերակազմուեցաւ շինութեան յանձնախումբ, աշխատանքները յաջողութեամբ յառաջ տարուեցան վերջին ամիսներու ընթացքին, շնորհիւ շինութեան յանձնախումբի եռանդուն անդամներուն՝ յանձինս՝ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյ Թաղական խորհուրդի ատենապետ տիար Կարապետ Աֆարեանի, թաղապետ Գէորգ Հայթայեանի եւ թաղականութեան անդամ Մկրտիչ Ճգնաւորեանի: Սոյն յանձնախումբին կ'օժանդակեն նաեւ տեղւոյս ՀՅԴ մարմինի երկու անդամներ՝ բոլոր ընկերներու գործակցութեամբ:

Շինութեան յանձնախումբը իր աշխատանքներուն ծրագիրը բաժնած էր երկու մասի՝ հանգանակութիւն եւ բարեզարդում: Ի պատիւ շինութեան յանձնախումբի անդամներուն եւ թաղիս հայութեան ցուցաբերած զոհողութեան բարձր ոգիին, թէ՛ հանգանակութեան ձեռնարկը եւ թէ՛ բարեզարդումի աշխատանքները արդէն իսկ յաջողութեամբ պսակուած են:

Արդարեւ, ընդառաջելով շինութեան յանձնախումբի հրապարակային կոչին, ամէն գիտակից ու ազգասէր հայ, անխտիր, լիաբուռն ընծայաբերեց իր լուման, առաւել կամ նուազ չափով, առաջադրուած ազգօգուտ նպատակի իրագործման ի խնդիր:

«Ազդակ» իր վերջին թիւերուն մէջ արդէն հրատարակեց այդ նուիրատուութեանց եւ նուիրատուներուն ցանկերը: Հանգանակութիւնը կը շարունակուի տակաւին եւ հաւատացած ենք, որ պիտի յանգի, շուտով ակընկալուած արդիւնքին, ընկերային բարեզարդ կեդրոնի մը վերածելու համար թաղիս Ազգային Տունը հանդիսացող Օգնութեան խաչի ակումբը, որպէսզի անիկա կարենայ իր դարմանատունով, գրադարանով ու սրահով յոյս ու դարման ջամբել բոլորին, անխտիր:

Այժմ աւարտած է աշխատանքներուն մեծագոյն մասը, յատկապէս՝ ակումբին ներքին ու արտաքին ամբողջական ծեփը, առաջին առժամեայ ներկը, սրահի բեմին ու յարակից սենեակներուն բարեզարդումը եւ սրահին քարայատակումը պլաթներով: Ասոնցմէ զատ կատարուած են բազմաթիւ երկրորդական այլ անհրաժեշտ նորոգութիւններ, ի մասնաւորի փոքրիկ սրահի մը շինութիւնը՝ առաջին յարկին մէջ:

Այս կերպով, շրջանս վերջնականապէս կ'օժտուի գեղակառոյց արդիական ակումբով մը՝ իր բոլոր յարմարութիւններով եւ յատուկ բաժիններով (դարմանատուն, գրադարան, սրահ եւ այլն):

Լիբանանահայ օգնութեան խաչի հովանաւորութեան ներքեւ, գթութեան այս տունը գրուած է հայ ժողովուրդին տրամադրութեան տակ, գոհացում տալու համար անոր ազգային եւ ընկերային բազմապիսի կարիքներուն:

Ուրախութեամբ կ'իմանանք, թէ ի շարս այլոց՝ Լիբանանահայ օգնութեան խաչի Շրջանային վարչութիւնը կարեւոր գումարով մը (500 լ. ոսկի) իր մասնակցութիւնը բերած է բացուած հանգանակութեան:

Շնորհակալութիւն՝ բոլոր նուիրատուներուն:

ՕԳՆՈՒԹԵԱՆ ԽԱՉԻ ԴԱՐՄԱՆԱՏՈՒՆԸ

Ակումբին մէջ հաստատուած դարմանատունը կը գործէ կանոնաւորապէս՝ ծրիաբար բժշկական դարմանում ընձեռելով շրջանիս հիւանդներուն: Դարմանատան բժիշկն է տոքթ. Մելքոն Հայրապետեան որ տարիներէ ի վեր մեծ բարեխղճութեամբ կը կատարէ իրեն վստահուած առաքելութիւնը:

Այս առիթով, կ'ուզենք շեշտել մասնաւորապէս, թէ դարմանատան մէջ կը դարմանուին ամենազգի հիւանդներ, անխտիր:

ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Տեղւոյս Թաղական խորհուրդը, Լիբանանի ուսումնական խորհուրդին հետ գործակցաբար, ծրագրած է վերամուտին կարեւոր բարեկարգութիւններ կատարել թաղիս ազգ. Մեսրոպեան վարժարանին մէջ: Թաղական խորհուրդը որոշած է հրաւիրել փորձառու եւ կարող նոր ուսուցիչներ՝ բարձրացնելու համար վարժարանին կրթական մակարդակը, համաձայն Ուսումնական խորհուրդին մշակած կրթական նոր ծրագրին:

Կը խորհինք, թէ կրթասէր ծնողներ պարտին գնահատել խորհուրդին տնօրինած կարգադրութիւնները՝ նիւթապէս ու բարոյապէս զօրավիգ կանգնելով անոնց:

Ուրախութեամբ կ'իմանանք նաեւ թէ Թաղական խորհուրդը որոշած է ի մօտոյ կարգ մը անհրաժեշտ նորութիւններ կատարել Մեսրոպեան վարժարանին մէջ:

Այս առիթով անգամ մը եւս կ'ուզենք Ազգ. իշխանութեանց լուրջ նկատառման յանձնել քարաշէն եկեղեցւոյ մը եւ դպրոցի մը շինութեան հրամայական անհրաժեշտութիւնը, որ անյետաձգելի դարձած է այլեւս:

Նման կարեւոր ու դժուարին ձեռնարկի մը իրագործումը կարելի է ներկայիս՝ շնորհիւ այն ուրախալի իրողութեան, որ թաղին մէջ կը տիրէ կատարեալ անդորրութիւն եւ համերաշխութիւն: Մասնաւորապէս թաղիս հայութեան բոլոր տարրերը կ'առաջնորդուին համագործակցութեան ազգային առողջ ոգիով, որ այնքան անհրաժեշտ է հայապահպանման համար ներկայ տագնապալի օրերուն:

ԹՂԹԱԿԻՑ

28 օգոստոս 1959
Քարանթինա

ՕԴԵՐԵՒՈՅԹ — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 24 ՕԳՈՍՏՈՍ 2009 - *ՊԷՅՐՈՒԹ*

կ.ա. 6:00	կ.ա. 9:00	կ.ե. 12:00	կ.ե. 3:00	կ.ե. 6:00	կ.ե. 9:00
25°C	30°C	32°C	33°C	30°C	27°C

ԱՐԵՒՈՏ
ՑԵՐԵԿ՝
ԽՈՆԱՒՈՒԹԻՒՆ՝

ՋԵՐՄԱՍՏԻՃԱՆ
33°C
47%

ԳԻՇԵՐ՝ 25°C
53%

ԿՈՓԱՄԱՐՏ

ԿԱՐԷՆ ԱՅԼԱԶԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՑԱՒ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԱԽՈՅԵԱՆ

Լեհաստանի մէջ տեղի ունեցող կռփամարտի Եւրոպայի երիտասարդներու ախոյեանութեան մրցումներուն, Հայաստանի ներկայացուցիչը Կարէն Այլազեան, 51 քգ դասակարգի մրցումներուն ոչ մէկ դժուարութիւն ունենալով ապահովեց աւարտական հանգրուանի իր տոմսը, ուր 7-1 արդիւնքով ջախջախելէ ետք իր ռուս մրցակիցը Կրեկորի Նիքոլայչուքը, արժանապէս տիրացաւ Եւրոպայի ախոյեանի տիտղոսին:

Ինչպէս նախապէս հաղորդած էինք, այլ դասակարգերու մրցումներուն, Հայաստանի հաւաքականի մնացեալ ներկայացուցիչները դժբախտաբար անյաջող արդիւնքներ արձանագրելով քառորդ աւարտականի արգելքը չկրցան յաղթահարել:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՓԻՒՆԻԿ ԵՒ ՄԻՔԱ՝ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Հայաստանի ֆութպոլի ախոյեանութեան 19-րդ հանգրուանի մրցումներուն, որոնք տեղի ունեցան անցեալ շաբաթավերջին, երկու կազմեր միայն Փիւնիկ եւ Միքա յաղթանակ արձանագրեցին: Պարագլուխի դիրքը գրաւող Փիւնիկ իր յաղթանակը արձանագրեց Կապանի մէջ, ուր 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Գանձասարը: Ալպերթ Թադէոսեան (64-րդ) եւ Ալպերթ Յովակիմեան (92-րդ) նշանակեցին Փիւնիկի կոլերը:

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք, Փիւնիկ իր ունեցած երեք կէտի առաւելութիւնը պահեց իր անմիջական մրցակիցին Միքայի վրայ, որ 2-0 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Ուլիսը: Փոթի Տեմել (48-րդ) եւ էտնի տա Օլիվէյրա (71-րդ) նշանակեցին Միքայի կոլերը:

Մնացեալ երկու ճակատումները աւարտեցան հաւասարութեամբ: Բանանց - Արարատ մրցումը վերջ գտաւ կոլազուրկ (0-0), իսկ Շիրակ - Կիլիկիա հանդիպումը 1-1 արդիւնքով: Կարէն Խաչատրեան նշանակեց Շիրակի կոլը (49-րդ), իսկ Հայկ Մկրտչեան Կիլիկիայի կոլը (85-րդ):

Ստորեւ կու տանք դասաւորումը.

	Յ.	Հ.	Պ.	ՆՇ.	ՍՏ.	ԿԷՏ
1.- Փիւնիկ	13	5	1	35	8	44
2.- Միքա	13	2	4	42	20	41
3.- Ուլիս	11	3	5	30	14	36
4.- Բանանց	10	2	7	27	19	32
5.- Գանձասար	8	2	9	15	26	26
6.- Շիրակ	3	7	9	16	37	16
7.- Կիլիկիա	3	3	13	14	30	12
8.- Արարատ	1	4	14	8	33	7

ՖՈՒԹՍԱԼ. ԵՈՒ. Է. ԷՖ. Ա.Ի ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆ ԷՐԵԲՈՒՆԻ ԳՐԱՒԵՑ Ջ. ԽՄԲԱԿԻ ՊԱՐԱԳԼՈՒԽԻ ԴԻՐՔԸ

Եու. է. էֆ. Ա.ի Եւրոպայի ֆութսալի բաժակի մրցաշարքի զտումի մրցումներուն իր մասնակցութիւնը բերող Հայաստանի ախոյեան Էրեբունի նախանցեալ օր արձանագրեց իր երկրորդ յաղթանակը, երբ 7-0 արդիւնքով ծանր պարտութեան մատնեց Իսլանտայի ախոյեան Հվոթը: Հայրենի կազմին հինգ կոլերը նշանակեց Արմէն Կիւլամբարեան (6-րդ, 28-րդ փենալթիով, 29-րդ փենալթիով, 35-րդ եւ 39-րդ): Վեցերորդը նշանակեց Շթեֆան Հաֆթյնսըն (8-րդ սխալմամբ իր բերդին մէջ), իսկ վերջինը Արամ Քոսայեան (11-րդ):

Էրեբունիի կազմը մրցումէն առաջ

Իր արձանագրած այս յաղթանակէն ետք Էրեբունի գրաւեց խմբակին պարագլուխի դիրքը իր ունեցած **կոլէվըրէյճին** շնորհիւ գերազանցելով Ասա Թել Աւիւը (Իսրայէլ) եւ բնականաբար ապահովելով յաջորդ հանգրուանի իր տոմսը:

Ստորեւ Ջ. խմբակին վերջնական դասաւորումը.

	Յ.	Հ.	Պ.	ՆՇ.	ՍՏ.	ԿԷՏ
1.- Էրեբունի	2	1	0	13	5	7
2.- Ասա Թել Աւիւ	2	1	0	14	8	7
3.- Օլ Սթարզ	1	0	2	10	13	3
4.- Հվոթ	0	0	3	6	17	0

ԹԵՆԻՍ

ՖԵՏԵՐԵՐ ՏԻՐԱՑԱՒ ՍԻՆՍԻՆԱԹԻԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔԻ ՏԻՏՂՈՍԻՆ

Երէկ աւարտեցաւ Սինսինաթիի (Օհիօ, Մ. Ն.) տղոց թենիսի միջազգային մրցաշարքը, երբ տեղի ունեցաւ աւարտական հանգրուանի մրցումը թիւ 1 դասուած զուիցերիացի Ռոժէ Ֆետերերի եւ 4-րդ դասուած Նովաք Տիոքովիչի (Սերպիա) միջեւ:

Ֆետերեր տիրացաւ այս տարուան իր չորրորդ տիտղոսին, երբ 6-1 եւ 7-5 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր մրցակիցը:

Այսպիսով, Ֆետերեր, որ տիրացաւ իր արհեստավարժ ասպարէզին 61-րդ տիտղոսին, իր լաւագոյն պատրաստութիւնը տեսաւ Եու. Էս. Օփընի կրան շլեմի միջազգային մրցաշարքին:

«ՎԱՆԱՅ ՁԱՅՆ»
ՊԷՅՐՈՒԹ, ԼԵՒՆԱԼԻԲԱՆԱՆ ԵՒ ՊԵՔԱԱ՝ 94.7 FM
ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ, ՀԻՒՍԻՍ՝ 95 FM ԱԼԻՔԻ ՎՐԱՅ
www.voiceofvan.net

ՃԱՏՐԱԿ. ՖԻՏԷ-Ի ԿՐԱՆ ՓՐԻԻ 5-ՐԴ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ՈՒՔՐԱՆԱՑԻ ԻՎԱՆՉՈՒՔ ՏԻՐԱՑԱՒ ՏԻՏՂՈՍԻՆ

Երէկ, Չերմուկի մէջ (Հայաստան) աւարտեցաւ ՖԻՏԷ-ի ճատրակի կրան փրիի 5-րդ միջազգային մրցաշարքը, երբ տեղի ունեցան 13-րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումները:

Նախքան վերջին հանգրուանը, հայրենի վարպետ Լեւոն Արոնեան առիթը ունէր տիտղոսին տիրանալու, այն պայմանով սակայն, որ ինք եւ իր ազգակիցը Վլատիմիր Յակոբեան, պէտք է յաղթանակ արձանագրէին:

Արոնեան իր յաղթանակը արձանագրեց պարտութեան մատնելով ռուս էռնեսթօ Ինարքիեւը (57-րդ շարժումին): Յակոբեան սակայն չյաջողեցաւ նոյնը ընել եւ պարտուելէ ետք ուքրանացի իր մրցակիցէն Վասիլի Իվանչուքէն (62-րդ շարժումին), վերջինիս առիթ տուաւ, որ տիրանայ տիտղոսին կէս կէտով գերազանցելով Արոնեանը: Արոնեանի հետ երկրորդ դիրքը գրաւեց (դարձեալ

Լուսանկարը տրամադրեց ՀԵՐԻ ԳՈՒՆՏԱՔՃԵԱՆ

8 կէտով) Պորիս Կելֆանտ (Իսրայէլ): Յակոբեան 5 կէտով գրաւեց 12-րդ դիրքը:

Ստորեւ կու տանք վերջնական դասաւորումը.

	ԿԷՏ
1.- Վասիլի Իվանչուք (Ուքրանիա)	8,5
2.- Լեւոն Արոնեան (ՀԱՅԱՍՏԱՆ)	8
3.- Պորիս Կելֆանտ (Իսրայէլ)	8
4.- Ռուսթամ Քազիմճանով (Ուզպեքիստան)	7,5
5.- Փիթըր Լեքօ (Հունգարիա)	7,5
6.- Եւգենի Ալեքսիեւ (Ռուսիա)	7,5
7.- Սերկէյ Քարժաքին (Ուքրանիա)	7
8.- Փաւել Էլժանով (Ուքրանիա)	6,5
9.- Էթիեն Պաքրօ (Ֆրանսա)	6
10.- Կաթա Քամսքի (Մ. Նահանգներ)	6
11.- Տմիթրի Եաքովենքօ (Ռուսիա)	5
12.- Վլատիմիր Յակոբեան (ՀԱՅԱՍՏԱՆ)	5
13.- Էռնեսթօ Ինարքիեւ (Ռուսիա)	4,5
14.- Իվան Շեփարինով (Պուլկարիա)	4

ՖՈՐՄԻՒԼԱ-1

ՊԱՐԻՔԵԼԼՕ ՏԻՐԱՑԱՒ ԵՒՐՈՊԱՅԻ ԿՐԱՆ ՓՐԻԻՆ

Երէկ, Վալենսիայի մէջ տեղի ունեցաւ Եւրոպայի կրան փրիի, որ կ'իյնայ Ֆորմիւլա-1-ի 2009-ի աշխարհի ախոյեանութեան 11-րդ հանգրուանի կրան փրիին ծիրին մէջ:

Հակառակ անոր որ շաբաթ օր տեղի ունեցած **փոլ փոզիշընի** մրցումներուն, Մաքլարընը - Մերսետեսի երկու վարորդները Լուիս Հեմիլթըն (Անգլիա) եւ Հայքի Քովալայնըն (Ֆինլանտա) յաջորդաբար գրաւեցին առաջին եւ երկրորդ դիրքերը. սակայն անոնց ետին երրորդ դիրքը գրաւած պրազիլցի Ռուպենս Պարիքելլօ (Պրաուն - Մերսետես) տիրացաւ երէկուան կրան փրիին արձանագրելով 1 ժամ 35 վայրկեան եւ 51 երկվայրկեան արդիւնք մը: Անոր ետին երկրորդ դիրքը 2" ուշացումով գրաւեց Հեմիլթըն, իսկ երրորդ դիրքը 15" ուշացումով ֆինլանտացի Քիմի Ռայքոնըն (Ֆեռարի): Քովալայնըն 20" ուշացումով հանդիսացաւ չորրորդ:

Ռուպենս Պարիքելլօ

Պարիքելլօ իր այս յաղթանակը արձանագրեց բաւական ուշ, շուրջ հինգ տարի ետք նկատի ունենալով, որ ան իր վերջին յաջողութիւնը (առաջին դիրք գրաւելը) Ֆեռարիի հետ արձանագրած էր սեպտեմբեր 2004-ին, Չինաստանի մէջ:

Տարեշրջանի 12-րդ կրան փրին տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ կիրակի, 30 օգոստոսին, Պելճիքայի մէջ (Ֆրանքորշան):

Ստորեւ կու տանք վարորդներուն ընդհանուր դասաւորումը.

	ԿԷՏ
1.- Ենսըն Պաթըն (Անգլիա) Պրաուն	72
2.- Ռուպենս Պարիքելլօ (Պրազիլ) Պրաուն	54
3.- Մարք Ուեպըր (Աւստրալիա) Ռետ Պուլ	51,5
4.- Սեպաստիան Վեթել (Գերմանիա) Ռետ Պուլ	47
5.- Նիքօ Ռոզպըրկ (Գերմանիա) Ուիլիըմզ	29,5
6.- Լուիս Հեմիլթըն (Անգլիա) Մաքլարընը	27
7.- Քիմի Ռայքոնըն (Ֆինլանտա) Ֆեռարի	24
8.- Եառնօ Թրուլի (Իտալիա) Թոյոթա	22,5
9.- Ֆելիփէ Մասսա (Պրազիլ) Ֆեռարի	22
10.- Թիմօ Կլոք (Գերմանիա) Թոյոթա	16

Խումբերու դասաւորում.

	ԿԷՏ
1.- Պրաուն - Մերսետես	126
2.- Ռետ Պուլ - Ռընօ	98,5
3.- Ֆեռարի	46
4.- Մաքլարընը - Մերսետես	41
5.- Թոյոթա	38,5
6.- Ուիլիըմզ - Թոյոթա	29,5
7.- Ռընօ	16
8.- Պի. էմ. Տապլիոու- Սաուպըր	9
9.- Թորօ Ռոսսօ - Ֆեռարի	5

ԹԵՆԻՍ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՑԱՇԱՐՔ

ԱՐԷՆ ՔԱՄԱՔԵԱՆ ՅԱՂԹԵՑ, ՀՐԱԿ ՊԵՏՈՅԵԱՆ՝ ՊԱՐՏՈՒԵՑԱՒ

Պրումմանա ակումբին մէջ տեղի ունեցող Լիբանանի թենիսի բաժակի մրցաշարքի մրցումներուն ծիրին մէջ, անցեալ շաբաթավերջին տեղի ունեցան բազմաթիւ ճակատումներ:

Տղոց դասակարգային մրցումներուն իր մասնակցութիւնը բերող Արէն Քամաքեան յաջողեցաւ յաղթանակ մը արձանագրել, երբ 9 - 6 արդիւնքով պարտութեան մատնեց իր մրցակիցը Տէյվիտ Նամմուրը:

Մեծ տղոց մրցումներուն, Հրակ Պետոյեան դժուարութեամբ 9 - 8 արդիւնքով պարտութիւն մը կրելէ ետք Սեմի Պինիէն, դուրս մնաց մրցաշարքէն: Դուրս մնացողներուն շարքին եղաւ նաեւ Ժերար Ապաճեան, որ ժան Հոպէյքայի դէմ տեղի ունենալիք մրցումին դաշտ չներկայացաւ:

Այսօրուան մրցումներուն ցանկին վրայ են բազմաթիւ ճակատումներ:

Ռաֆայէլ Պապիկեան այսօր կարեւոր մրցում մը ունի կատարելիք, երբ ժամը 13:00-ին ճակատի Քարլ Սահիունի դէմ:

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼ. ՇԱԲԱԹԱՎԵՐՋԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐՈՒՆ ԱՐԴԻՒՆՔՆԵՐԸ

ԱԽՈՅԵԱՆ ԻՆԹԵՐ ՄԻԼԱՆ ՀԱՒԱՍԱՐՈՒԹԵԱՄԲ ՍԿՍԱՒ ՆՈՐ ՏԱՐԵՇՐՋԱՆԸ

Անցեալ շաբաթավերջին սկսաւ Իտալիոյ ֆութպոլի ախոյեանութեան (Քալչիո) 2009-2010 տարեշրջանը, երբ տեղի ունեցան Ա. հանգրուանի մրցումները:

Ախոյեան Ինթեր Միլան հաւասարութեամբ սկսաւ նոր տարեշրջանը, երբ 1-1 արդիւնքով հաւասարութիւն մը արձանագրեց Պարիի հետ: Սամուէլ Էթու նշանակեց Ինթերի կոլը (56-րդ փենալթիով):

Ա. Սէ. Միլան եւ Եուվենթուս յաղթանակ արձանագրեցին:

Անգլիոյ մէջ, ախոյեան Մանչեսթըր Եունայթըտ հանդիսացաւ մեծագոյն յաղթականը, երբ 5-0 արդիւնքով ջախջախեց Ուիկընը: Ուէյն Ռունի նշանակեց երկու կոլ (56-րդ եւ 65-րդ):

Ստորեւ կու տանք անցեալ շաբաթավերջին տեղի ունեցած մրցումներուն արդիւնքները.

●ՔԱԼՉԻՕ

Պոլոնիա - Ֆիորենթինա	1-1
Սիենա - Ա. Սէ. Միլան	1-2
Ինթեր Միլան - Պարի	1-1
Քաթանիա - Սամտորիա	1-2
Ճենովա - Ա. էս. Ռոմա	3-2
Եուվենթուս - Քիեւօ	1-0
Լացիօ Ռոմա - Աթալանթա	1-0
Լիվորնօ - Քալիարի	0-0
Փալերմօ - Նափոլի	2-1
Ուտինեզէ - Փարմա	2-2

●ԱՆԳԼԻԱ

Արսենալ - Փորթցմաութ	4-1
Պիրմինկհեմ - Սթոք	0-0
Հալ Սիթի - Պոլթըն	1-0
Մանչեսթըր Սիթի - Վուլվզ	1-0
Սանտըրլենտ - Պլեքպըրն	2-1
Ուիկընը - Մանչեսթըր Եունայթըտ	0-5
Ուեսթ Համ - Թոթենհամ	1-2
Պըռնլի - Էվըրթըն	1-0
Ֆուլհեմ - Չելսի	0-2
- ԱՅՍՕՐ	
Լիվըրփուլ - Ասթոն Վիլա	22:00

●ՖՐԱՆՍԱ

Օքսեռ - Լիոն	0-3
Լը Մանս - Նանսի	2-1
Մոնաքօ - Լորիան	2-0
Մոնփելիէ - Սոշօ	2-0
Սենթ էթիեն - Պուլոնիը	0-1
Վալանսիեն - Փարիզ Սեն Ժերմեն	2-3
Ռեննն - Մարսէյ	1-1
Պորտօ - Նիս	4-0
Կրենոպլը - Լանս	1-2
Լիլ - Թուլուզ	1-1

●ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Հոֆընհայմ - Շալքէ	0-0
Քէօլն - Այնթրախթ Ֆրանքֆորթ	0-0
Պորուսիա Տորթմունտ - Շթութկարթ	1-1
Ֆրայպուրկ - Պայէր Լեւերքուզընը	0-5
Մայնց 05 - Պայէրն Միւնիխ	2-1
Նիւրեմպերկ - Հանովըր 96	0-2
Պոխում - Հերթա Պերլին	1-0
Վերտըր Պրեմըն - Պորուսիա Մէօնշընկլատպախ	3-0
Վոլֆսպուրկ - Համպուրկ	2-4

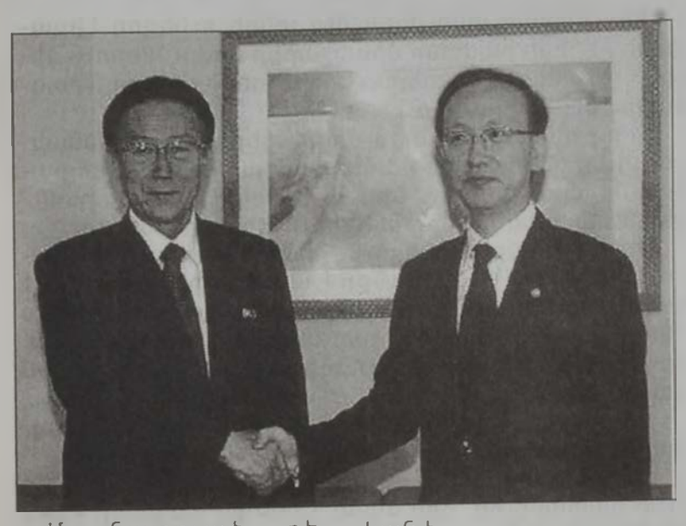
365 ՕՐԵՐԷՆ ՕՐ ՄԸ՝ ՔԱՀԼ-Ի ՀԱՅ ԾԵՐԱՆՈՑԻՆ
●Գէորգեան ընտանիքի անդամները իրենց մեծ մօր՝ Լուսիկ Մարտիրոսեանի յիշատակին կը ստանձնեն օրուան մը ճաշի ծախսը՝ 300 ամ. տոլարով:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ «ՍՈՒՐԲ ԱՆԹՕԵԱՆ» ԿՐԹԱԿԱՆ ՖՈՆԴԻՆ
●Սուրբ Անթօեանի մահուան առիթով՝ Տիրուկ եւ Արփի Չպուքճեան 100 ամ. տոլար

www.homenetmenlebanon.org

ՄԻԱՍԻՆ ԱԻԵԼԻ ՁՕՐԱՒՈՐ ԵՆՔ TOGETHER WE ARE STRONGER
AFHIL ԱՖՀԻԼ
Home Medical Equipment Services
AFIL HEALTH CLUB
AFIL CAR - LIFE - TRAVEL - X-PAT
UNIVERSITY FUND
AFHIL Mednet Network Clinics

ԵՐԿՈՒ ՔՈՐԵԱՆԵՐԸ ԵՐԿՈՒ ՏԱՐՈՒԱՆ ՄԷՋ ԱՌԱՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԸԼԼԱԼՈՎ ԲԱՐՁՐԱՍՏԻՃԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՄԸ Կ'ՈՒՆԵՆԱՆ

Մասնատուած թերակղզիին վրայ ամիսներ ի վեր շարունակուած լարուածութենէն ետք, մինչ Հիւսիսային Քորէա հաշտուողական քայլերու կը դիմէ, միջքորէական յարաբերութիւններու պատասխանատու բարձրաստիճան հարաւային եւ հիւսիսային քորէացի պաշտօնատարներ անցեալ շաբաթավերջին շուրջ երկու տարուան մէջ առաջին անգամ ըլլալով հանդիպում ունեցան:

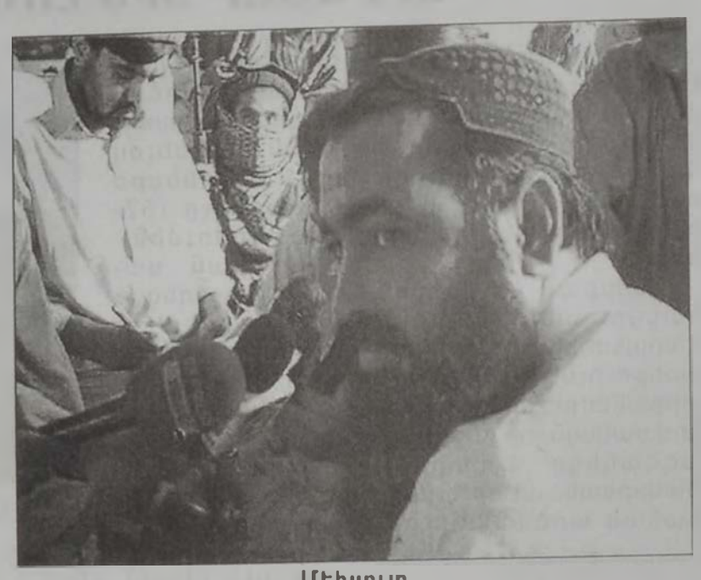
Հարաւային Քորէայի կառավարութեան բաներ մը յայտնեց, որ վերամիացման նախարար Հիւն Ին Թեք հանդիպում ունեցաւ Հիւսիսային Քորէայի գաղտնի սպասարկութեան ղեկավար Քիմ Եանկ Կոնի հետ: Վերջինս կը զբաղի նաեւ միջքորէական հարցերով:

Հիւսիսային քորէացիները ուրբաթ օր Հարաւային Քորէա ժամանած էին մասնակցելու համար Հարաւային Քորէայի նախկին նախագահ Քիմ Տէ Ժունկի յուղարկաւորութեան արարողութեան: Հիւսիսային քորէացի պաշտօնատարները փափաք յայտնեցին հանդիպում ունենալու նախագահ Լի Միունկ Պաքի հետ, որ հիւսիսային քորէական մամուլին կողմէ «դաւաճան» կը նկատուի, եւ իրենց ղեկավար Քիմ Եոնկ Իլի կողմէ նամակ մը ունէին:

Հիւսիսային քորէական պատուիրակութեան իրենց երկիրը վերադարձին ուշացումը այն են-թադրութիւնը յառաջացուց, որ Հարաւային Քորէայի նախագահին հետ հանդիպում մը հաւանական է:

Հարաւային քորէացի նախարար Հիւն լրագրողներուն յայտնեց, որ հանդիպումին ընթացքին քննարկուած են միջքորէական տարբեր հարցեր, սակայն մանրամասնութիւն չփոխանցեց:

ԹԱԼԵՊԱՆՆԵՐԸ «ԼՐՏԵՍՈՒԹԵԱՆ» ՇՈՒՐՋ ԿԸ ՀԱՐՑԱՔՆՆԵՆ ՄԵՀՍՈՒՏԻ ԱԶԳԱԿԱՆՆԵՐԸ

Մեհսուտ

Փաքիստանցի ապահովական պաշտօնատարներ կը յայտնեն, որ Փաքիստանի թալեպանները ծերբակալած են Պայթուլլա Մեհսուտի չորս ազգականներ:

Փաքիստանեան գաղտնի սպասարկութենէն բարձրաստիճան պաշտօնատար մը յայտնեց, որ Մեհսուտի աները Իրամուտին Մեհսուտ, անոր որդին, անոր եղբայրներէն մէկը եւ զարմիկ մը թալեպաններու կողմէ ծերբակալուած են մեկնելով այն կասկածներէն, թէ անոնք ամերիկացիներուն Մեհսուտի գտնուած վայրին վերաբերեալ տեղեկութիւններ փոխանցած են:

Փաքիստանեան գաղտնի սպասարկութեան պաշտօնատարը անցեալ շաբաթավերջին յայտնեց, որ «անոնք ծերբակալուեցան երկու օր առաջ եւ Սարարողայի մէջ թալեպաններուն կողմէ կը հարցաքննուին»:

Գաղտնի սպասարկութեան այլ պաշտօնատար մը եւ շրջանին մէջ ազդեցիկ Փաշթուն ցեղապետ մը հաստատեցին, թէ Մեհսուտի ազգականները ծերբակալուած են: Անոնք յայտնեցին, որ Մեհսուտի երկրորդ կինը, որ Իքրամուտինի դուստրն է, եւ կարգ մը թիկնապահներ հրթիռային յարձակումի մը ընթացքին սպաննուած էին:

Գաղտնի սպասարկութեան պաշտօնատարն ու ցեղապետը յայտնեցին, որ Մեհսուտ ստամոքսի ցաւէ կը տառապէր եւ տան տանիքը երկնցած էր ու կինը իր կողքին նստած էր, երբ կէս գիշերէն քիչ ետք հրթիռը հարուածած էր բնակարանը:

Նախապէս Իքրամուտինի եղբայրը Սաատուլլա Մեհսուտ, որ շրջանին մէջ բնակող արաբական բժիշկ մըն է, կանչուած էր Մեհսուտի ստամոքսի ցաւին համար դեղ տալու:

Հրթիռը բնակարանը հարուածած է անոր հեռանալէն կարճ ատեն ետք, բան մը, որ թալեպաններուն կասկածը գրգռած է, թէ ան ամերիկացիներուն տեղեկութիւն կը փոխանցէ:

Ցեղապետը յայտնեց, որ թալեպանները հրթիռային հարուածէն կարճ ժամանակ ետք սպանած են Մեհսուտի վարորդը, որովհետեւ կասկածած են, թէ ան լրտեսութիւն կը կատարէ:

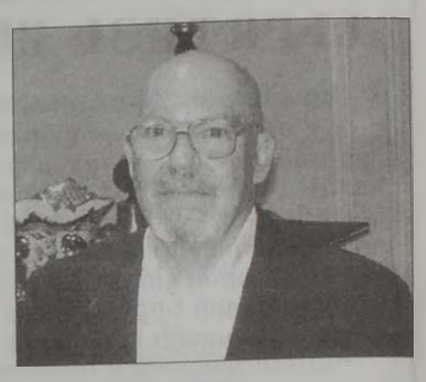
«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակ»ի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն՝ ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:00:

● ՄԱՀԱԶԴՆԵՐԸ բացառութիւն են: Մահազդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ զայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ՆԱԽԿԻՆ ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՄԸ ՎԻԵԹՆԱՄԻ ՄԷՋ ԻՐ ԳՈՐԾԱԾ ՋԱՐԴԻՆ ՀԱՄԱՐ ՆԵՐՈՒՄ Կ'ՀԱՅՏ

Քալի

Քառասուն տարի ետք, ամերիկեան բանակի սպայ մը, որ յանցաւոր գտնուած էր պատերազմի ընթացքին վիեթնամական Մայ Լէյ շրջանին մէջ զանգուածային ջարդեր կազմակերպելուն համար, հրապարակաւ ներում հայցած է:

Նախկին սպայ Ուիլիըմ Քալի ճորճիա նահանգի Կրէյթըր Քոլոմպոսի Քիուանիս ակումբի անդամներուն ըսաւ, թէ «չ'անցնիր օր մը, որ Մայ Լէյի մէջ պատահածին համար խղճի խայթ չունենամ: Խղճի խայթ կ'ունենամ սպաննուած վիեթնամցիներուն, անոնց ընտանիքներուն եւ առնչակից ամերիկացի զինուորներուն համար: Ներեցէք ինծի»:

Ջարդը տեղի ունեցած էր 16 մարտ 1968-ին: Քալիի հրամանատարութեան տակ գտնուող խումբը Մայ Լէյի եւ մերձակայ գիւղերուն մէջ քաղաքացիներուն վրայ կրակ բանալով սպաննեց ծերեր, կիներ եւ մանուկներ, մինչ երիտասարդները դաշտերուն մէջ աշխատանքի մեկնած էին:

Զոհերուն ճշգրիտ թիւը վիճելի է, սակայն ամերիկեան ենթադրութիւնները 347-էն 504 անզէն քաղաքացիներ կը նշեն:

Ըստ Քալիի դատավարութեան ընթացքին ներկայացուած վկայութեան, տասնեակներով քաղաքացիներ առաջնորդուած են դաշտերու ոռոգման յատկացուած փոս մը եւ սպաննուած:

Գիւղին մէջ Քալի եւ իր հրամանին տակ գտնուող զինուորները անձնապէս 70-80 գիւղացիներ սպանած են:

Քալի նաեւ քաղաքացիներու երկու այլ մեծ խումբ սպաննած է խլելով զէնքը ամերիկացի զինուորի մը, որ մերժած էր իր հրամանին ենթարկուելով քաղաքացիները սպաննել:

Ջարդը բացայայտուեցաւ միայն նոյեմբեր 1969-ին, երբ անկախ լրագրող Սէյմուր Հըրշ բացայայտեց լուրը: Քալի ցմահ բանտարկութեան դատապարտուած էր, սակայն երեք տարի ետք ազատ արձակուելով տնային կալանքի տակ պահուեցաւ, երբ նախագահ Ռիչըրտ Նիքսըն միջամտեց:

Ի՞ՆՉ ԿԸ ԳՐԵՆ . . .

Շարունակուած 3րդ էջէն

նետուած ծեռնառումբերը, ինչպէս նաեւ այն լուրերը, թէ ժողովրդային շարքերուն մէջ զինուելու երեւոյթ գոյութիւն ունի: Աղբիւրներ աւելցուցին, որ քաղաքական եւ ապահովական մակարդակի վրայ տեղի ունեցող զարգացումներուն առնչուող սպասողական վիճակ գոյութիւն ունի, մանաւանդ որ ապահովական որեւէ խախտում կրնայ գոյացած համաձայնութիւնները ու որոշ դրական մթնոլորտը վիժեցնել:

ԻՐԱՔԵԱՆ ՉԱՐԳԱՑՈՒՄՆԵՐ

«Նահար» կը գրէ, թէ իրաքցի պատասխանատուներ պահանջեցին, որ ապահովական ուժերու ընդհանուր արժեւորում կատարուի, ինչպէս նաեւ գաղտնի սպասարկութեան տեղեկութիւնները ստուգուին, որովհետեւ կասկածներ կան այն մասին, որ կասկածելիներ դերակատարութիւն ունեցած ըլլան Իրաքի մէջ տեղի ունեցած վերջին արիւնալի պայթումներուն, որոնք ամբողջ Պաղտատը ցնցեցին:

Արդարեւ, կը նշէ օրաթերթը, ապահովական կառոյցները ծերբակալեցին ահաբեկչական բջիջ մը, որ գործադրած էր պայթումները, որոնք պատճառեցին 95 զոհ եւ 600 վիրաւոր:

«Հայաթ» օրաթերթը կը նշէ, թէ ընդդիմադիր աղբիւրներ փոխանցած են, որ անուղղակի կապ հաստատուած է իշխող համակարգի ներսէն եւ ընդդիմադիր կողմերուն միջեւ, որպէսզի կարելի ըլլայ յայտարարութիւններուն միջոցով սերմանուած լարուածութիւնը մեղմացնել, որովհետեւ անոնք նաեւ իրենց անդրադարձը կ'ունենան լիբանանեան ժողովրդային շարքերուն վրայ: Ասիկա նաեւ ծիգ մըն է ազգային միասնականութեան կառավարութեան կազմութեան իմաստով երկխօսութիւնը իբրեւ սկզբունք ունենալու:

ԱՅԼ ԼՈՒՐԵՐ

«Ախպար» կը գրէ, թէ Պէյրութի մէջ գործող քաղաքական-դիւանագիտական կողմեր Միացեալ Նահանգներէն ստացած են տեղեկագիրներ շրջանին մէջ տեղի ունեցող զարգացումներուն վերաբերող: Հոն նշուած է, թէ գոյութիւն ունին զանազան դժուարութիւններ, որոնք պատճառ կը դառնան արաբական-իսրայէլեան թղթածրարին մէջ դրական յառաջդիմութիւն մը արձանագրելու ուշացման:

Տեղեկագիրին համաձայն, ամերիկեան վարչակազմը իսրայէլեան կացութիւնը ճիշդ ձեւով չէ արժեւորած, որովհետեւ ան կը կարծէր, որ Նեթանիահուի կառավարութիւնը դրական փոփոխութիւններ կը կատարէ գետնի վրայ, որ ան լաւապէս կը հասկնայ բնակեցման վայրերու կառուցման անհրաժեշտութիւնը, սակայն անակընկալը եկաւ միւս կողմէ, երբ իսրայէլեան հանրային կարծիքը սկսաւ քննադատել Միացեալ Նահանգներու նախագահին վարչածեւն ու քաղաքականութիւնը:

Միւս կողմէ, տեղեկագիրը կը նշէ, որ պաղեստինցիներուն եւ իսրայէլացիներուն միջեւ բանակցութիւններուն թափ տալու իմաստով արձանագրուած ուշացումը նաեւ կախեալ է արաբական պետութենէ մը, որուն վստահած էին Միացեալ Նահանգներ բոլոր կողմերը համաձայնութեան մղելու, սակայն այս երկիրը տակաւին կը դժուարանայ այդ մեծ դերակատարութիւնը ստանձնելու:

Արդարեւ, Եգիպտոսի նախագահ Հիւսնի Մուպարաք Միացեալ Նահանգներ տուած իր վերջին այցելութեան ընթացքին նշեց, որ պէտք է բնակեցման վայրերու կառուցումը ամբողջովին կասեցնել, որպէսզի կարելի ըլլայ արաբական պետութիւններէն պահանջել դրական քայլեր առնել Իսրայէլի նկատմամբ:

La Solderie DE LUNETTES
La première au Liban
Autoroute Jdeideh
Près Boghos Optic
Tél. (01) 870016

BOGHOS OPTIC
Autoroute Jdeideh
Tel.: 01-870016 03-194688

HIFOD
Tel. 04-540973
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ
Մանքը
+ աղցան
+ անուշեղէն
Սակ՝ 10,000 լ.ո.

A NEWLY ESTABLISHED UPSCALE ARMENIAN RESTAURANT IN SAUDI ARABIA - (RIYADH)

REQUIRES

- Armenian food chef/sous chef/cook (male only)
- Five year minimum experience as oriental chef/cook
- Good knowledge of Armenian food
- Managerial experience
- Relevant qualifications or certificates preferred
- Professional knowledge and skills in kitchen operation. Previous experience in 5 star hotel is a plus
- Good command of English
- 28 - 38 years old
- Lebanese nationality

WE OFFER ATTRACTIVE SALARY/PACKAGE FOR THE RIGHT CANDIDATE. ALL ELIGIBLE APPLICANTS WILL BE INTERVIEWED IN BEIRUT ON FRIDAY AUGUST 28TH AND SATURDAY AUGUST 29TH, 2009. PLEASE ATTACH A DAY TIME PHONE NUMBER TO BE CONTACTED FOR THE APPOINTMENT.

Please E-mail C.V./mobile number to: profilem@inco.com.lb, hr@mirafoods.com OR YOU MAY CALL PROFILE SAL TEL. 01 352 405

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Ոսկերչատուն մը կարիք ունի ոսկերչական մոմէ ծառ չինող օրիորդի մը, ինչպէս նաեւ գրասենեակի մէջ աշխատող սկսնակ իգական սեռի պատկանող պաշտօնեայի մը: Դիմել՝ հեռ. 01-890951:

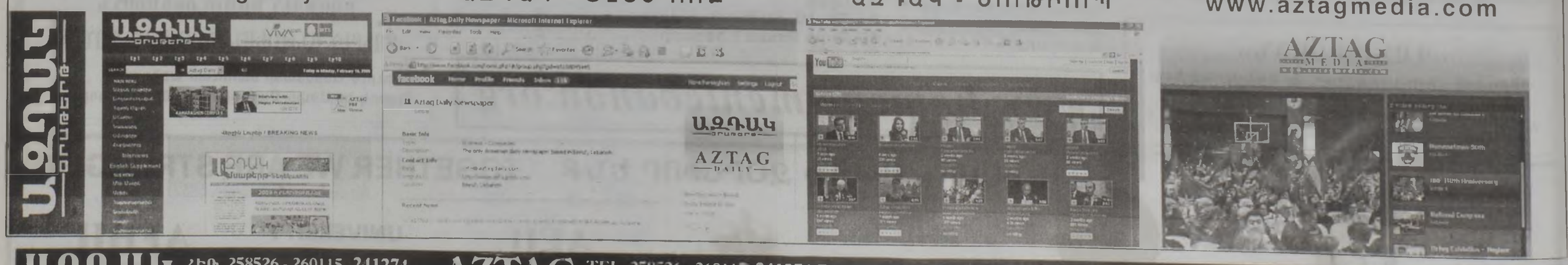
Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Տպարան «Շիրակ» կարիքը ունի սկսնակ պատանիի մը եւ համակարգիչի վրայ աշխատող օրիորդի մը (*կրաֆիք տիզայն*): Դիմել՝ հեռ. 03-708035:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

● Երիտասարդ պաշտօնեայ մը, 18-էն 19 տարեկան, երկրորդական ուսումով՝ առեւտրական հաստատութեան մը մէջ աշխատելու համար: Դիմել՝ հեռ. 03-628076:

www.aztagdaily.com — ԱԶԴԱԿ - ՖԷՅՍՊՈՒՔ — ԱԶԴԱԿ - ԵՈՒԹԻՈՒՊ — www.aztagmedia.com

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. 258526 - 260115 -241274 ՊՈՒՐՃ ՀԱՄՄՈՒՏ
AZTAG TEL.. 258526 - 260115 -241274 E. MAIL : aztag@inco.com.lb FAX : 258529 P.O.BOX : 80860 BOURJ HAMMOUD
ازتاك : هاتف : ٢٦٠١١٥ـ٢٥٨٥٢٦ فاكس: ٢٥٨٥٢٩ ص.ب: ٨٠٨٦٠ برج حمّود